

**T.C.
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN ORTAOKUL
7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İNGİLİZCE
DERSİNDEKİ BAŞARI, TUTUM VE
MOTİVASYONLARINA ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Ömer Faruk KADAN

Tez Danışmanı

Doç. Dr. İbrahim BİLGİN

Hatay-2013

**T.C.
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN ORTAOKUL
7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İNGİLİZCE
DERSİNDEKİ BAŞARI, TUTUM VE
MOTİVASYONLARINA ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Ömer Faruk KADAN

Tez Danışmanı

Doç. Dr. İbrahim BİLGİN

Hatay-2013

ONAY

ÖMER FARUK KADAN tarafından hazırlanan “**YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN ORTAOKUL 7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İNGİLİZCE DERSİNDEKİ BAŞARI, TUTUM VE MOTİVASYONLARINA ETKİSİ**” adlı bu çalışma jüri tarafından lisansüstü öğretim yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile **İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALINDA YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

..... / ..... / 2013

Jüri Üyeleri	İmza
Doç. Dr. İbrahim BİLGİN (Tez Danışmanı - Başkan)	
Doç.Dr. Cengiz TÜYSÜZ (Üye)	
Yrd.Doç.Dr. Bayram ÖZER (Üye)	

Ömer Faruk Kadan tarafından hazırlanan “**Yaratıcı Drama Yönteminin Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Başarı, Tutum ve Motivasyonlarına Etkisi**” adlı tez çalışmasının yukarıda imzaları bulunan jüri üyelerince kabul edildiğini **onaylarım.**

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bireyler ihtiyaçları doğrultusunda yeni şeyler öğrenme eğilimindedirler. Öğrenme; davranışta meydana gelen kalıcı değişiklikler olarak nitelendirilebilir. Günümüz toplumunda öğrenilmesi en gerekli olan konular arasında şüphesiz yabancı dil yer almaktadır. Bunun temel nedeni, toplumun beklentilerinin, ekonomik hedeflerinin, ikili ilişkilerin ve kültürlerarası diyalogun yabancı dil ile sağlanabilmesidir. Bunun sağlanabilmesi için yaygın olan dilin ihtiyaç olarak görülmesi ve öğrenilmesi gerekmektedir. İngilizce, evrensel bir dil olduğu için ve her ülkede bilenler olduğu için ülkemizde de öğrenilmesi zaruri görülen dil olarak belirlenmiştir.

Burada bahsedildiği gibi, yeni şeyler öğrenme ihtiyaç halinde gerçekleşmektedir. Bu nedenle bireylerin İngilizce öğrenebilmeleri için onu neden öğrendiklerini çok iyi bilmeleri gerekmektedir. Dilin onların ne tür ihtiyaçlarını karşılayacağını, gelişimlerine ne tür katkı sağlayacağını, onların davranışlarında ne tür olumlu değişiklikler meydana getireceğini, yani onların ne işlerine yarayacağını birilerinin anlatması gerekmektedir. Sınıf ortamında bunu sağlayacak kişi öğretmendir. Öğretmen de bunu, seçeceği yöntem ve tekniklerle en doğru şekilde anlatabilir. Sınıf ortamında dilin günlük yaşamda kullanımını, başka bir deyişle ihtiyaçların karşılanmasını sağladığını anlatmaya yarayan en iyi yöntemlerden biri yaratıcı drama yöntemidir. Bunun sebebi, yaratıcı drama yönteminin ülke ve zaman sınırı olmadan her türlü durumu sınıf ortamına getirebilmesi ve bu sayede sınıftaki öğrencilerin dili kullanarak iletişimsel görevinin farkına varılmasını sağlamasıdır.

İlköğretim 4. sınıftan itibaren okullarda İngilizce dersi sunulmaktadır. Bu dersler ile öğrencilerin o dili öğrenebilmeleri ve kullanabilmeleri beklenmektedir. Ülkemizde resmi dilin Türkçe olması ve okul dışında İngilizce ile karşılaşılması dil öğrenimindeki temel sıkıntılardan biridir. Bu sıkıntılar nedeniyle bireylerin İngilizce ile karşılaştıkları okul ortamında onlara dil öğretiminin iyi bir şekilde verilebilmesi gerekmektedir. İlköğretim birinci ve ikinci kademedeki İngilizce eğitiminin iyi bir şekilde öğrenilebilmesi için, öğrencilerin o dili sevmeleri gerekmektedir. Öğrenciler, İngilizceyi oyunlarla, yaparak ve yaşayarak öğrendiklerinde daha çok sevmektedirler. Yaratıcı drama yönteminin yaparak ve yaşayarak öğrenmeyi

desteklemesinden dolayı, öğrencilerin öğrenmelerini, derse yönelik tutumlarını ve motivasyonlarını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmanın ileride yapılması muhtemel olan çalışmalara ışık tutması beklenmektedir.

Bu çalışmanın en iyi şekilde yapılabilmesi için bana her türlü yardımda bulunan, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, öneri ve fikirleriyle bana katkıda bulunan tez danışmanım, Saygıdeğer hocam Doç.Dr. İbrahim BİLGİN'e;

Yüksek Lisans eğitimime başladığım andan itibaren fikirlerinden ve tecrübelerinden istifade ettiğim Doç.Dr. Eyyup COŞKUN'a, Doç.Dr. Erdal TATAR'a, Doç.Dr. Cengiz TÜYSÜZ'e, Yrd.Doç.Dr. Muammer YILMAZ'a, Yrd.Doç.Dr. Bayram ÖZER'e;

Araştırmadaki pilot çalışmada verilerin analizi, materyal geliştirilmesi ve diğer konularda bana yardımcı olan Araş.Gör. İdris AKTAŞ'a, çalışmadaki nitel analiz ve diğer tüm konularda bana daima destek sağlayan Araş.Gör. Yusuf AY'a, veri toplama konusunda bana yardımcı olan Öğr.Gör. Recep KAHRAMANOĞLU'na, Araş.Gör. Bilal YILDIRIM'a, tezindeki bilgilerden istifade ettiğim Sayın Hümeysra COŞKUN'a;

Çalışmadaki uygulamanın yapıldığı okulda gerek deney grubunda gerekse kontrol grubunda materyallerin uygulamasında bana yardımcı olan İngilizce öğretmeni Özden GÜNDEŞLİ'ye ve gruplardaki tüm 7. sınıf öğrencilerine;

Çalışmam esnasında bana manevi olarak destek veren Dış İlişkiler Birimi'ndeki mesai arkadaşlarıma;

Çalışmamın en sıkıntılı dönemlerinde beni motive eden, manevi olarak desteğini esirgemeyen, her türlü yardımda bulunan hayat arkadaşım Gül Emine KADAN'a, kendisi ile ilgileneceğim zamanımı çalışmama ayırmam nedeniyle yeterince ilgilenemediğim oğlum Ali Selim KADAN'a, dualarını ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen ve varlıklarını her zaman bir güç olarak yanımda hissettiğim babam Mustafa KADAN ve annem Filiz KADAN'a, abime ve kardeşlerime en içten teşekkürlerimi sunarım. Bu çalışmanın alanda yapılacak diğer çalışmalara ve tüm öğretmenlere katkı sağlamasını ümit ediyorum.

Ömer Faruk KADAN

**YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN ORTAOKUL 7. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN İNGİLİZCE DERSİNDEKİ BAŞARI, TUTUM VE
MOTİVASYONLARINA ETKİSİ**

Ömer Faruk KADAN

Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

İlköğretim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2013

Tez Danışmanı: Doç. Dr. İbrahim BİLGİN

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; yaratıcı drama yönteminin, ortaokul 7. Sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki başarılarına, İngilizce dersine yönelik tutumlarına ve motivasyonlarına etkisini araştırmak ve çalışmadaki öğretmen ve öğrencilerin yaratıcı drama yöntemi hakkındaki görüşlerini belirlemektir.

Çalışma, ön test, son test kontrol gruplu yarı deneysel desen modelinde tasarlanmıştır. Araştırma, ortaokul 7. sınıfta okuyan 70 öğrenci ile yürütülmüştür. Bu öğrencilerin 36’sı deney grubunu, 34’ü kontrol grubunu oluşturmaktadır. İngilizce dersi “Turistik Yerler” ünitesi 2 hafta, “Doğal Mirasımız” ünitesi 2 hafta ve “Bilgisayarlar” ünitesi 2 hafta olmak üzere toplam 6 hafta (24 ders saati) süresince; deney grubunda araştırmacının yaratıcı drama yöntemine göre hazırladığı öğretmen kitabı ve öğrenci kitabı kullanılarak uygulama sınıfının kendi öğretmeni ile, kontrol grubunda ise mevcut ders kitabı kullanılarak aynı öğretmen ile mevcut öğretim programına göre işlenmiştir.

Veri toplama aracı olarak, her iki gruba uygulama öncesi ve sonrası “İngilizce Dersi Başarı Testi (İDBT)”, “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (İDYTÖ)” ve “Motivasyon Ölçeği (MÖ)” uygulanmıştır. Bununla birlikte, deney grubundaki öğrencilerin ve öğretmenin, “Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Öğrenci Görüşme Formu” ve “Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Görüşme Formu” adlı açık uçlu görüşme formları ile görüşleri alınmıştır.

Veri toplama araçlarından elde edilen veriler SPSS programına girilmiş ve bu verilere ait ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde değerleri betimlemeli

istatistikle analiz edilmiştir. Araştırma problemlerinin çözümü için ortak değişkenli çoklu varyans analizi (MANCOVA) kullanılmıştır. Öğretmen ve öğrenci görüşme formları nitel veri değerlendirme tekniklerinden içerik analizi ve betimsel analiz teknikleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Yapılan deneysel çalışmada yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubu ile mevcut öğretim programına göre derslerin işlendiği kontrol grubu öğrencilerinin tutum ve motivasyon ölçeklerinden aldıkları puanların ortalamaları arasında deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Ancak öğrencilerin başarı testi puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı anlaşılmıştır.

Öğretmen ve öğrenci görüşme formlarından elde edilen veriler de öğretmenin ve öğrencilerin derslerin yaratıcı drama yöntemi ile işlenmesini istediklerinin göstergesidir. Öğrenciler, “*Derse daha aktif katılabiliyoruz.*”, “*Ders daha akıcı geçiyor.*”, “*Ders daha eğlenceli geçiyor.*” ve “*Hoşuma gitti.*” gibi çeşitli bilişsel ve duyuşsal gerekçeler öne sürerek diğer ünitelerin de yaratıcı drama yöntemi ile işlenmesini istemişlerdir. Ayrıca, yaratıcı drama yöntemine göre işlenen dersin diğer derslerden farklarına ilişkin “*Ders muhteşem.*”, “*Daha güzel bir ders olamaz.*” gibi cevaplar vermişlerdir. Bu cevaplar, araştırma sonucunda elde edilen öğrencilerin derse yönelik motivasyon ve tutum puanlarının ortalamaları açısından yaratıcı drama yönteminin daha etkili olduğu fikrini destekler niteliktedir.

Anahtar Kelimeler

İngilizce Eğitimi, Yaratıcı Drama Yöntemi, Başarı, Motivasyon, Tutum

**THE EFFECTS OF CREATIVE DRAMA METHOD ON
ACHIEVEMENT, ATTITUDE AND MOTIVATION LEVELS
OF THE 7TH GRADE STUDENTS IN ENGLISH COURSE**

Master's Thesis, Ömer Faruk KADAN

Primary Education Department, 2013

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. İbrahim BİLGİN

ABSTRACT

Aim of this study is to research about the effect of creative drama method on the 7th grade students' achievement levels in the units of "Tourist Attractions", "Our Natural Heritage" and "Computers" in English course, on their attitude towards English course and on their motivation. Furthermore, it is aimed to get the teacher and the students' opinions about creative drama method.

The study was designed in quasi-experimental pattern model with pretest-posttest control group. The study was conducted with 70 students studying in the 7th grade. 36 of these students were assigned as treatment group, and 34 of them were assigned as control group. Each unit was taught during two weeks and in total 6 weeks (24 course hours) in the treatment group by using the book prepared by the researcher in accordance with creative drama method while in the control group by using present course books applied by the same teacher according to the current teaching method.

As data collection tools; "English Course Achievement Test (İDBT)", "Scale of Attitude Towards English Course (İDYTÖ)" and "Motivation Scale (MÖ)" were conducted in both groups before and after the application. Moreover, opinions of the teacher and the students in the treatment group were obtained through open-ended interview forms called "Teacher Interview Form About the Application of Creative Drama Techniques" and "Student Interview Form About the Application of Creative Drama Techniques".

Data obtained from data collection tools were typed in SPSS program, and mean, standard deviation, frequency and percentage values of the data were analyzed with descriptive statistics. MANCOVA was used for the analysis of the research

problems. The teacher and student interview forms were evaluated by using content and descriptive analysis techniques.

In this experimental study, statistically significant difference was seen between the average attitude and motivation scores of the treatment group students to whom creative drama method was applied and the control group students to whom current teaching method was applied in favour of the treatment group. However, it was seen that there is no statistically significant difference between achievement scores of the students.

The data obtained from the teacher and student interview forms show that the teacher and the students want to study courses with creative drama method. The students want to study other units with creative drama method by claiming various cognitive and affective reasons such as “*We can join the courses more actively.*”, “*The courses are more fluent.*”, “*The courses are more enjoyable.*” and “*I liked the courses*”. Additionally, they gave responses to the question of the differences of the courses taught via creative drama method than the others like “*The course is wonderful.*”, “*There can't be more enjoyable course*”. These responses support the fact that creative drama method is more effective in terms of the means of the students' motivation and attitude scores obtained during the research.

Key Words

English Education, Creative Drama Method, Achievement, Motivation, Attitude

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
ÖZET	vii
ABSTRACT	ix
TABLolar LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR LİSTESİ	xiv
GİRİŞ	1
Araştırmanın Amacı	3
Araştırmanın Önemi	3
Araştırmanın Sınırlılıkları	4
Araştırmanın Sayıltıları.....	4
Tanımlar	5
BİRİNCİ BÖLÜM	
KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR	6
1.1. Öğrenci Merkezli Eğitim.....	7
1.2. Drama ve Drama Türleri	8
1.2.1. Psikodrama	11
1.2.2. Sosyodrama	11
1.2.3. Eğitici Drama	11
1.2.4. Yaratıcı Drama	11
1.3. Yabancı Dil Öğretiminde İngilizce Dersine Yönelik Tutum	21
1.4. Yabancı Dil Öğretiminde Motivasyon.....	23
1.5. Yaratıcı Drama İle İlgili Yapılan Çalışmalar	26
İKİNCİ BÖLÜM	
ARAŞTIRMA SORULARI VE HİPOTEZLER	36
2.1. Çalışmanın Genel Amacı	36
2.2 Genel Araştırma Problemi ve Alt Problemler	36
2.2.1 Birinci Genel Araştırma Problemi	36
2.2.2. İkinci Genel Araştırma Problemi	37
2.3. Hipotezler	37
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
YÖNTEM	39
3.1. Araştırmanın Deseni	39

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi	39
3.3. Araştırma Deseni ve Uygulaması	40
3.3.1. Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanması	41
3.3.2. Kontrol Grubunda Uygulama	44
3.4. Veri Toplama Araçları	44
3.4.1. İngilizce Dersi Başarı Testi (İDBT)	44
3.4.2. İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (İDYTÖ)	48
3.4.3. Motivasyon Ölçeği (MÖ)	48
3.5. Değişkenler.....	49
3.5.1. Bağımsız değişkenler	49
3.5.2. Bağımlı değişkenler	50
3.6. Verilerin Analizleri.....	50
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
BULGULAR VE YORUMLAR	51
4.1. Araştırmanın Birinci Problemi İle İlgili Bulgular ve Yorumlar	51
4.2. Araştırmanın İkinci Problemi İle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	56
4.2.1. Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemine İlişkin Görüşleri	56
4.2.2. Öğrencilerin Yaratıcı Drama Yöntemine İlişkin Görüşleri	59
SONUÇ ve TARTIŞMA	66
ÖNERİLER	71
KAYNAKÇA	72
EKLER	85
EK-1: YARATICI DRAMA YÖNTEMİNE UYGUN ÖĞRETMEN KİTABI.....	84
EK-2: BELİRTKE TABLOSU	127
EK 3: 7. SINIF İNGİLİZCE DERSİ BAŞARI TESTİ.....	128
EK-4: İNGİLİZCE DERSİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ.....	133
EK-5: MOTİVASYON ÖLÇEĞİ.....	134
EK 6: YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU	136
EK 7: YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU	139

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3. 1: Örneklemdeki Öğrencilerin Dağılımı	39
Tablo 3. 2: Öntest-Sontest Kontrol Gruplu Desende Uygulama Süreci	40
Tablo 3. 3: İngilizce Dersi Başarı Testi Madde Analizi Sonuçları.....	46
Tablo 3. 4: İngilizce Dersi Başarı Testinin Son Haline Ait Betimsel İstatistikler	47
Tablo 4. 1: Deney ve Kontrol Grupları İçin Ön ve Son Test Puan Sonuçları.....	52
Tablo 4. 2: Ortak Değişkenler Matris Eşitliğinin Test Edilmesi	53
Tablo 4. 3: Bağımlı Değişkenlerin Eşitliğinin Test Edilmesi (Levene's Test)	53
Tablo 4. 4: Ortak Değişkenli Çoklu Varyans Analizi Sonuçları.....	54
Tablo 4. 5: Ortak Değişkenli Varyans Analizi (ANCOVA) Sonuçları	54
Tablo 4. 6: Grupların son-MÖ Alt Boyutları Puanlarının karşılaştırılması	56
Tablo 4. 7: Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemi ile İlgili Birinci Açık Uçlu Soruya Verdiği Yanıtlar	57
Tablo 4. 8: Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemi ile İlgili İkinci Açık Uçlu Soruya Verdiği Yanıtlar	57
Tablo 4. 9: Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemi ile İlgili Üçüncü Açık Uçlu Soruya Verdiği Yanıtlar	58
Tablo 4. 10: Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemi ile İlgili Dördüncü Açık Uçlu Soruya Verdiği Yanıtlar	58
Tablo 4. 11: Isınma Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri	59
Tablo 4. 12: Pandomim Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri	60
Tablo 4. 13: Rol Oynama Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri	61
Tablo 4. 14: Oluşum Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri	61
Tablo 4. 15: Değerlendirme Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	62
Tablo 4. 16: İngilizce Dersinin Diğer Ünitelerinin de Yaratıcı Drama Yöntemi ile İşlenmesine İlişkin Öğrenci Görüşleri	63
Tablo 4. 17: Yaratıcı Drama Yöntemi ile İşlenen Derslerin Diğer Derslerden Farklarına İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	64
Tablo 4. 18: Öğrenci Görüşlerine Göre Yaratıcı Drama Yönteminin Olumlu ve Olumsuz Yönleri.....	65

KISALTMALAR LİSTESİ

- İDBT** : İngilizce Dersi Başarı Testi
İDYTÖ : İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği
MÖ : Motivasyon Ölçeği
KG : Kontrol Grubu
DG : Deney Grubu

GİRİŞ

Geçmişten bugüne insanlar daima birbirleri ile iletişim halinde olmuşlardır. Bu iletişimin en büyük nedenlerinden bazıları şunlardır; merak etme, araştırma, keşfetme duyguları, yeniliğe ve öğrenmeye açık olma, kendini etrafa tanıtmaya ve çevresindekileri tanıma isteği, vb. İşte bu duygularla insanlar kimi zaman sözlü, kimi zaman yazılı, kimi zaman ise sözsüz iletişime başvurmuşlardır. Bu iletişim önce küçük gruplarla başlamış, daha sonra ise farklı boyutlar kazanarak günümüzdeki yapısına kavuşmuş; yani uluslar arası bir vaziyete bürünmüştür. Demircan'a (1990) göre iletişim; bir etkinliğe katılanların birbirlerine söyledikleri veya ilettikleri mesajlarla gerçekleşir ve bu mesajları kavrama aracı ise dildir. Köksal (2000) da dili bireyin benliğini ve kişiliğini şekillendiren bir etken olarak ifade etmektedir. Bu ifadelerin de ortaya koyduğu gibi iletişimin en temel unsurlarından biri dil olduğu için, uluslar birbirlerini anlayabilmek adına diğer ulusların dillerini öğrenme gereksinimi duymuşlardır.

Küreselleşen dünyada gerek ticari, gerekse kültürel açıdan özellikle uluslar arası platformda evrensel dil olarak geçerliliği olan ve çok kullanılan dillerin öğreniminin toplumumuzda teşvik edilmesi gayet makuldür. Artık yabancı dil öğrenmenin gerekliliği daha çok hissedilmektedir. Elbette dil öğrenmenin yaşı yoktur fakat belirli dönemlerde yabancı bir dil öğrenmenin daha kolay ve kalıcı olduğu ifade edilmektedir. Toplumumuzda da bu gerekçeye dayanarak yabancı dil öğretilmesi önce orta dereceli okul programlarına, daha sonra ilköğretim ikinci kademe eğitim programlarına ve 1997 -1998 eğitim-öğretim yılından itibaren de ilköğretim 4. sınıftan başlamak kaydı ile ilköğretim programına zorunlu ders olarak konulmuştur (Demirel, 1999). Dil öğrenmenin küçük yaşlarda daha kolay olduğunun literatürde ispatlanmış olması bu uygulamanın ne kadar yerinde olduğunun en büyük göstergesidir. Fakat yapılan bu uygulamanın iyi yönlerinin yanı sıra çok riskli bir yönü de vardır. Bu yaşlarda yabancı bir dili öğrenmekte zorlanan veya derste sıkılan öğrenciler hayatlarının geri kalan kısmında o dilden nefret ederler ve bu nedenle o dili asla öğrenemeyeceklerini düşünürler. Bu da onların o dili öğrenmelerinin önündeki en büyük engellerden biridir. Bu, lise ve üniversite dönemlerinde yabancı dil dersi veren öğretmenlerin sık karşılaştığı bir durumdur.

Bireyin bir şeyi etkili bir biçimde öğrenebilmesi için en önemli unsurlardan biri; onu neden öğrendiğini bilmesi ve onu öğrenirken sıkılmaması, yani zevk almasıdır. İlköğretim birinci ve ikinci kademedeki öğrencilerin yaşları küçük olduğu için, dersten sıkılmalarının önüne geçebilmek amacıyla; onların ilgisini çekebilecek, duyu organlarına hitap edebilecek ve zevk almalarını sağlayacak drama, oyun vb. aktivitelerle dersin işlenmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir (MEB, 2006).

Yaşları ne olursa olsun çocuklar gelişim düzeylerine uygun ve anlaşılır girdiye ihtiyaç duymaktadırlar. Çocuklar dili kullanılabilir ve iletişime dönük olarak öğrenmeyi isterler, bunun için de onların yeterince pratik yapabilmelerini sağlamak ve buna uygun ortam hazırlamak gerekmektedir (MEB, 2006). Yabancı dil öğretiminde birçok yöntem kullanılmaktadır. Bunlar genellikle geleneksel ve çağdaş yöntemler olarak iki kategoriye ayrılmaktadır. Hangi yöntem ve tekniklerin toplumumuz açısından daha uygun olduğu sürekli tartışılmaktadır. Fakat belki de en az tartışılanlardan biri öğrenme ortamında öğretmenin değil öğrenenin daha etkin olması gerektiği gerçeğidir.

Geleneksel öğretim yönteminin kullanıldığı sınıflarda öğretmen etkin bir haldeyken, çağdaş yöntemlerde ise öğrenci aktiftir. Geleneksel öğretim yöntemini kullanan kurumlar görme ve işitme yoluyla öğretimi temele almaktadırlar. Oysa bu şekilde yapılan eğitim çocuğun gelişimsel gereksinimlerine uygun değildir. Bunun nedeni; sadece tek bir öğrenme kanalının olmaması ve çocuğun çok yönlü gelişiminin desteklenmesi gerektiğidir (Akman ve Erden, 1995). Yabancı dil öğretilirken, ders boyunca öğretmenin konuştuğu ve öğrencilerin sadece dinleyici olduğu bir dersten yeterince verim alınmasını beklemek doğru olmayacaktır. Öğrenci öğrenmenin gerçekleştiği ortamda aktif bir şekilde rol alırsa yaparak-yaşayarak öğrenme sağlanmış olur. Öğrenciler artık, öğretmen tarafından yabancı dil ile ilgili verilen resmi bilgileri alan pasif alıcı değil, dilin iletişimsel kullanımını teşvik edici aktivitelerde etkin bir şekilde rol alan katılımcı konumundadırlar. Ayrıca öğretmen bir otorite olmaktan çıkmış ve öğrencilerini birer birey olarak kabul eden, sınıfı onların ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenleyen bir rehber konumuna gelmiştir (Nunan, 1988).

Drama etkinliği, bir şeyleri açığa çıkarma yoludur, öğrenme için her şey bir laboratuardır ve biz onları drama ile keşfederiz (Weisbrod, L.E., 1995:23). Drama;

drama yaşantısının somut olarak duyumsanmasıyla bireyin küresel, toplumsal, ahlaki ve soyut kavramları anlamlandırmasıdır (San, 2002). Dramanın eğitime uyarlanması ile yaratıcı drama terimi ortaya çıkmıştır. San'a (1985) göre yaratıcılık; yeni düşünce, tecrübe ve çıktılar üretebilmek, kişiler ve kültür için gerçekçi bir yenilik katmaktır. Yaratıcılığın drama ile buluşmasıyla ortaya çıkan yaratıcı drama, bazen drama teriminin yerine kullanılmakta ve aynı anlamı yüklenmektedir. Yaratıcı drama; insanları hayal etmeye, düşünmeye ve deneyimlerini yansıtmaya sevk eden dramanın doğaçlamalı halidir (Davis ve Behm, 1978). Yaparak yaşayarak, kendi kendine veya grupta öğrenme, öğrenilenlerin unutulmasını güçleştirmektedir (Demirel, 2004: 96). İşte bütün bu nedenlerden dolayı yaratıcı drama, yabancı dil öğretiminde öğrenciyi merkeze alan, öğrencide keşfetme, araştırma, empati kurma gibi duyguları harekete geçiren uygun bir yöntem olarak kabul edilir hale gelmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; yaratıcı drama yönteminin ve mevcut programa göre öğretimin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce ders kitabında bulunan "Turistik Yerler", "Doğal Mirasımız" ve "Bilgisayarlar" ünitelerindeki başarı, İngilizce dersine yönelik tutum ve motivasyonlarına etkisini araştırmak, ayrıca yaratıcı drama yöntemi konusunda öğretmen ve öğrenci görüşlerini belirlemektir.

Araştırmanın Önemi

Günümüzde bütün dünyada çok dillilik önemsenmekte ve teşvik edilmektedir. Bunun nedeni ülkelerin uluslararası ilişkilerini, politik, sosyal, kültürel ve iktisadi boyutlarda daha ileri götürmek adına yabancı dil bilen bireylere ihtiyaç duymasıdır (MEB, 2006). Bu ihtiyaçtan dolayı ülkemizde de yabancı dil öğretimine verilen önem artmakta ve yabancı dil öğretiminde hangi yöntemlerin kullanılmasının daha uygun olacağı konusunda birçok araştırma yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Son yıllarda yapılan araştırmaların genelinin ortak özelliği ise yabancı dil öğretiminde öğretmenin değil öğrencinin aktif olduğu, yaratıcılığını kullandığı, hazır bilgiyi almayı kendisinin keşfettiği yöntemlerin daha kabul edilir olduğunu öne sürmeleridir.

Ülkemizde yabancı dil öğretimindeki sıkıntılar nedeniyle dil öğretimi yetersiz kalmaktadır. Yaratıcı drama yöntemi, öğrenciyi aktif konuma getirdiği, dili

kullanmaya teşvik ettiği, öğrencilerin keşfederek ve zevk alarak öğrenmelerini sağladığı için yabancı dil öğretiminde bu sıkıntıların çözümü adına uygun görülmüştür. Yaratıcı drama yönteminin dil öğretimi üzerine etkisini tespit etmek amacıyla birçok araştırma yapılmıştır, ancak bu araştırmalarda uygulanan ölçme araçlarının sınırlı olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, yaratıcı drama yönteminin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki başarı, derse yönelik tutum ve motivasyonlarına etkisi konusunda herhangi bir çalışma yapılmadığı düşünülmektedir. Bu nedenle, bu çalışmanın ileride yapılması muhtemel olan araştırmalara ışık tutması beklenmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. Çalışmanın örneklemi, 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde, Hatay ili Antakya ilçesinde bulunan MEB'e bağlı bir ilköğretim okulunda öğrenim gören yedinci sınıflardan iki şubedeki öğrenciler ile,
2. Çalışmanın örneklemindeki 70 öğrenci ile,
3. Çalışmanın uygulama aşamasındaki 6 hafta boyunca haftada 4'er saatlik süre ile,
4. İlköğretim 7. Sınıflarda işlenen "Turistik Yerler", "Doğal Mirasımız" ve "Bilgisayarlar" üniteleri ile,
5. Deney grubunda yaratıcı drama yönteminin uygulanması ve kontrol grubunda mevcut öğretim programının uygulanması ile,
6. Veri toplama aracı olarak, "İngilizce Dersi Başarı Testi", "İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği", "Motivasyon Ölçeği" ve "Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Açık Uçlu Öğretmen ve Öğrenci Görüşme Formları" ile sınırlıdır.

Araştırmada elde edilen bulgular uygulamadaki örnekleme benzer özellikler gösteren öğrenciler için genellenebileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın Sayıtları

1. Çalışmada deney ve kontrol grubu birbirini etkilememiştir ve uygulama materyalleri sadece deney grubunda kullanılmıştır.

2. Öğrenciler ve öğretmenler uygulamada kullanılan ölçme araçlarına doğru ve samimi cevaplar vermiştir.

3. Seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.

Tanımlar

Drama: Öğrencilerin bilgiyi rol oynama, pandomim gibi tekniklerle, eğlenerek ve isteyerek öğrenebildikleri, bilginin daha hızlı edinilmesini ve daha kalıcı olmasını kolaylaştıran bir öğrenme aracıdır.

Yaratıcı Drama Yöntemi: Isınma Çalışması, Asıl Çalışma (Pandomim, Rol Oynama ve Oluşum) ve Değerlendirme Çalışmasından oluşan dramanın eğitimde kullanılması ile ortaya çıkan yöntemdir.

Mevcut Öğretim Programı: Sınıf ortamında daha çok öğretmenin aktif olduğu, öğrencilerin ise sadece dinleyici konumunda ve pasif olduğu; bilginin öğretmenden öğrenciye aktarıldığı öğretim yöntemidir.

Deney Grubu: Bu çalışmada Hatay ili Antakya ilçesinde bulunan bir ilköğretim okulunda yaratıcı drama yönteminin uygulandığı bir şubede öğrenim gören 7. sınıf öğrencileridir.

Kontrol Grubu: Bu çalışmada Hatay ili Antakya ilçesinde bulunan bir ilköğretim okulunda mevcut programa göre öğretimin uygulandığı bir şubede öğrenim gören 7. sınıf öğrencileridir.

İngilizce Dersi Başarı Testi: Araştırmacı tarafından hazırlanan, geçerlilik ve güvenilirliği test edilmiş çalışmada belirtilen ünitelerle ilgili 30 maddeden oluşan bilgi testidir.

Tutum Ölçeği: Belirli konularda, bireylerin düşüncelerini, inanışlarını, kaygılarını, ilgilerini ve isteklerini ölçmek için kullanılan bir ölçektir.

Motivasyon Ölçeği: İngilizce dersinde öğrenenlerin öğrenmeye karşı istekliliklerini ölçmek için kullanılan, orijinali Keller (1987) tarafından geliştirilen dört boyuttan oluşan 34 maddelik ölçektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR

Çağımızda artık tekdüzelik değil farklılık esas alınmaya başlamıştır. Bu farklılık belki her alanda kendisini göstermektedir ama en etkin hissedildiği alan şüphesiz eğitim alanıdır. Bunun en önemli nedeni ise eğitimin diğer alanları da etkilemesi ve onları yönlendirmesi olarak açıklanabilir. Bu şekilde farklı öğretim yöntem ve teknikleri geliştirilmiş ve farklı ülkelerde uygulanmaya başlamıştır. Son yıllarda uluslararası olarak kabul gören öğretim yöntem ve teknikleri şüphesiz öğrenciyi temele alan, onu aktif kılan, bilgiyi onun keşfederek ve yaşayarak elde etmesi gerektiğini savunan, araştırıp sorgulayan bireyler yetiştirmeyi gaye edinen, şeffaf, sürdürülebilir bir yaklaşıma sahip öğrenci merkezli öğretim yöntem ve teknikleridir. Bu anlayışla, geleneksel öğretim yöntemi etkililiğini giderek kaybetmiş ve bu gerçek literatürde yer almaktadır.

Gerekliliği bilimsel araştırmalarla desteklenen öğrenci merkezli yaklaşımları hayata geçirebilmek için farklı öğretim yöntem ve teknikleri üretilmiştir. Bu yöntem ve tekniklerin temelinde öğrenci olduğu için, onların sağlıklı uygulanabilmesini sağlayabilmek adına öğrencilerin ilgi ve isteklerine, fiziksel ve zihinsel gelişimlerine, sosyokültürel düzeylerine uygun olanların belirlenmesi gerekmektedir. Özellikle ilköğretim birinci ve ikinci kademedeki öğrencilerin yaş düzeyleri ve zihinsel yeterlilikleri göz önüne alındığında, onların ilgilerini ayakta tutabilmek ve sürekli dikkatlerini çekebilmek için derste zevk alabilecekleri etkinliklerin kullanılması gerektiği düşünülmektedir. İlköğretimdeki öğrencilerin, sadece öğretmenin ders boyu konuştuğu ve kendilerinin pasif durumda oldukları derslerden zevk almadığı, derste sıkıldığı ve anlatılanların çoğunu anlamadıkları bilinmektedir. Bu nedenle onların dikkatlerini çekebilecek, farklı duyu organlarına hitap edebilecek, hayal güçlerini ve üretkenliklerini tetikleyecek oyun ve drama gibi yöntemlerin kullanılmasının daha faydalı olduğuna inanılmaktadır.

Gaudert (1990), yabancı dil öğretiminde kullanılacak dört temel drama aktivitesi olduğunu ifade etmektedir. Bunlar şunlardır: dil oyunları, mim

(pantomim), rol oynama ve simülasyon. Shand (2008) ise yaratıcı drama yöntemini şu şekilde belirtmektedir: pantomim, hikaye anlatma, hikaye canlandırma, rol oynama, doğaçlama, tiyatro oyunları, süreç drama ve oyun üretimi. Yaratıcı dramanın buna benzer kabul gören belli başlı teknikleri ya da etkinlik türleri vardır, fakat bu çalışmada dil öğretiminde daha etkili olduğu varsayılan ısınma çalışması, pantomim, rol oynama, oluşum ve değerlendirme teknikleri üzerinde durulmaktadır. Yaratıcı drama tekniklerinden biri olan pantomim sözsüz mesajları iletmek ve konuşmayı geliştirmek adına oldukça faydalıdır (Weisbrod, L.E., 1995:21). Rol oynama tekniği de empati kurma, diğer bireylerin fikirlerine saygı duyma, karakter kazanma gibi sosyal beceriler açısından oldukça önemlidir. Bu nedenle öğrencinin aktif olduğu, dili öğrenirken zevk aldığı yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı ortamda, öğrenci yaşayarak ve zevk alarak öğrendiği için daha etkili ve kalıcı bir öğrenmenin sağlanması beklenmektedir.

1.1. Öğrenci Merkezli Eğitim

Öğrenci merkezli eğitim yaklaşımındaki temel amaç; öğrenciyi merkeze alarak, onun bilgiyi elde etmesini sağlayarak eğitimin yürütülmesidir. Bireylerin bir problem ile karşılaşmaları durumunda, o probleme başkalarının yardımı olmadan da çözüm önerisi sunabilmeleri, kendilerine özgü düşünce anlayışı içerisinde hareket edebilmeleri, var olan bilgi birikimlerini farklı alanlarda ve sorunların çözüm aşamalarında kullanabilmeleri beklenmektedir. Ayrıca, bilgiyi kendilerine aktarılmasıyla değil araştırarak, çalışarak, yaşayarak ve benimseyerek elde edebilmeleri, kendi kendilerini yönetebilme becerisi kazanmaları, yeni fikir ve anlayışlarla başkalarına yön verebilmeleri istenmektedir. Bütün bu beklentilerin öğrenci merkezli bir eğitim yaklaşımı ile karşılanabileceği düşünülmektedir. Bunun temel nedeni; öğrenci merkezli eğitimin, öğrenmeyi öğrenmenin esas alındığı, her bireyin farklı yollarla, farklı süre ve farklı hız ile öğrenebileceği anlayışının hakim olduğu, düşünme yetenekleri geliştirmenin yaratıcı düşünmeyi desteklediği düşüncesi ile hareket eden bir yaklaşım türü olmasıdır (Ergin, 2006).

Günümüzde sürekli olarak dile getirilen yaşam boyu öğrenme anlayışı, bireyin doğumundan ölümüne kadar kendisini geliştirmesi gerektiğini, bunun başkalarının kendisine bilgiyi doğrudan aktarmasıyla değil kendisinin gezerek, araştırarak, tanıyarak yani yaşayarak elde edebileceği gerçeğini savunan bir

anlayıştır. Bu anlayışın hayata geçirilebilmesi için birçok proje yapılmaktadır (Erasmus, Leonardo Da Vinci, 7.Çerçeve Programları vb.). Bu noktada öğrenci merkezli yaklaşımın da yaşam boyu öğrenme ile iç içe olduğu, yaşam boyu öğrenme amacına hizmet ettiği ve yaratıcılığı desteklediği görülebilmektedir. Bu nedenlerle, öğrenci merkezli eğitim yaklaşımının İngilizce öğretiminde kullanılmasının faydalı olduğu düşünülmektedir.

1.2. Drama ve Drama Türleri

Eski Yunan’da drama yaşamak anlamına gelmekteydi. Günümüzde ise sahne oyunu, dramatik sanat, hayat olaylarını sahne oyununa dönüştürme gibi anlamlara sahiptir (Özen, Gül ve Gülaçtı, 2008:159).

MEB İlköğretim Okulları Seçmeli Drama Dersi Öğretim Programı’na göre drama, “hareket etmek, eyleme geçmek” anlamlarına gelir. Eğitimde drama ise “canlandırma” anlamına gelmektedir. Drama; bir sözcüğü, bir kavramı, bir yaşantıyı, bir olay veya oyunu geliştirerek canlandırmaktır (Akbaba, Sağlam ve Kök, 2003: 19). Günlük yaşam içinde insanlar düş kurar, ileriye yönelik tasarımlar yapar. İşte insanların bu tasarımını eylemlere dönüştürebilmeleri bir “Drama”dır (Enginalp ve Onay, 1998:52). Drama, bir kelimenin, kavramın, davranışın, cümlenin, fikrin, deneyimin ya da olayın tiyatro tekniklerinden ve oyunsu süreçlerden yararlanarak anlamlandırılması, canlandırılmasıdır (San, 1996:11). Drama; özellikle çocukların en etkili öğrenme yöntemlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bunun nedeni ise; dramanın, çocuklara hayatlarının bir parçası olan oyun yoluyla, yaşayarak öğrenme fırsatı sunmasıdır. Geleneksel yöntemle anlatılan bir derste öğrenci bir eğitici yardımıyla ve bir plan çerçevesinde konuları anlamaya çalışırken, drama tekniğiyle anlatılan bir derste ise yaparak – yaşayarak yani doğal yolla öğrenir. Bu da öğrenmenin daha etkili ve daha kalıcı olmasını sağlar. Drama, gerçekte oyunun iç içe olduğu, eğitimi bütünleştiren, bilgiyi yaşantıya dönüştüren sosyal bir süreçtir (Okvuran, 2003). Drama, bireyin sahip olduğu gizli enerjiyi açığa çıkarır ve insanın kendisini anlamasını, duygularının farkına varmasını, canının acıdığını, zevk alabildiğini öğrenmesini sağlar. Bu şekilde çocuğun davranışlarını da eğitir (Gönen ve Dalkılıç, 1999). Drama, birçok eğitim etkinliğinde bir araç olarak, bir teknik olarak kullanılabilirdiği gibi, yalnızca kendi başına özel bir konu olarak da uygulanmakta ve öğrenilmektedir (Önder, 1999: 114). Bruton’a (1998) göre dramada

yaşananların öğretmen ve çocuklar tarafından sözel olarak özetlenmesi ve yeniden düzenlenmesi sayesinde, daha kalıcı öğrenme sağlanabilir. Bilgilerin, dağınık bir biçimde sunulması yoluyla değil, aralarında ilişkiler kurularak örgütlenmesi bellekte kalıcı olmalarını sağlayabilir. Aynı şekilde önceden bilinenlerle, yeni öğrenilenlerin ilişkilendirilmesi sayesinde, çocuklar için öğrendikleri bilgiler, örgütlü hale gelerek hem anlam kazanır hem de daha kalıcı bir hale gelir. Küçük yaştan itibaren bireyler etrafındaki varlıkları taklit eder. Bu şekilde çevresindeki bireylerin davranışlarını daha iyi gözlemleyerek onlar gibi davranır ve daha sonra bu davranışları benimseyerek kendi davranışları haline getirirler. Evinde annesinin yemek yaptığını gören bir çocuğun kendisinin de yemek yapmaya çalışması, yemek yapıyormuş gibi davranması bu duruma güzel bir örnektir. Birey bu davranışı yaparak-yaşayarak öğrendiği için bu davranış daha kalıcı hale gelmektedir. Birey, kendi yaşantısında bu davranışı sergilemeye rahatlıkla devam etmekte ve bu davranış bireyle bütünleşmektedir. Drama; kendisi yoluyla çocukların kavramları keşfedebildiği ve bilgi ve anlayış edinebildiği bir öğrenme aracı olarak tanımlanabilir (Johnson, 2002). Ayrıca San (2002) dramayı, drama yaşantısının duyumsanmasıyla bireyin küresel, toplumsal, ahlaki ve soyut kavramları anlamlandırması olarak tanımlamaktadır. Weisbrod'a (1995) göre ise drama, bir şeyleri açığa çıkarma yoludur.

Öğrenmenin gerçekleşebilmesi için her şey bir laboratuardır ve biz onları drama ile keşfederiz. Bu açıklama da drama yoluyla öğrenmenin sağlanabilmesi için öğretmenin bilgiyi aktarmasından ziyade öğrencinin bilgiyi keşfetmesi gerektiği gerçeğini yansıtmaktadır. Yani laboratuvarın öğrencilerin kullanımına tahsis edilmesi ve onlara hazır bilgiyi vermektense onların bilgiyi bulmaya çalışması gerekmektedir. Bu şekilde öğrenmeler daha kalıcı ve anlamlı hale gelmektedir. Dramanın ortaya çıkış süreci şu şekilde ifade edilmektedir: 1898'de Viyana'da Uygulamalı Sanatlar Okulu içerisinde çocuklar için serbest sınıf açan Avusturyalı sanat öğretmeni Franz Cizek'in deneyleri, eğitimde sanatın kullanılmasını öngörüyordu. Yanına çizim yapmaya veya boyamaya gelen gençlerin istedikleri gibi çalışması için ortam sağladı ve Cizek hiçbir zaman onları düzeltmedi. Cizek burada, herkesin içinde bir yerlerde gizlenmiş olan yeteneği ortaya çıkarmayı amaçlıyordu. Drama, eğitimdeki yerini daha çok Cizek'in sanat derslerine borçludur. Cambridge okul müdürü Henry Caldwell Cook, günümüzde eğitimde drama diyebileceğimiz kapsamlı bir programı tarif eden ilk kişidir. Caldwell Cook, oyunu "yapmaya değer tek iş" ve insanın

doğasındaki bir etkinlik olarak görmüştü. Hem sınıflarda oyunların sergilenmesini, hem de ilk amaçlı-kurulmuş drama odası olan ve “The Mummery” olarak adlandırdığı odalarda oynanmasını cesaretlendirdi.

20. Yüzyılın başlarında sınıflarda uygulanan ilk drama dersleri denildiğinde, bir öğretmen olan Harriet Finlay Johnson’ın adını duyarız. Finlay Johnson dramatik yöntem üzerine bir kitap yazmıştır ve bu kitap, bir öğretmenin dramatik eğitim programı ile ilgili önemli ölçüde bilgi verdiği tek çalışmadır. Her konu (Tarih, Coğrafya, Din Bilgisi, Doğa Çalışmaları vb.) dramatik harekete göre düzenlenmişti. Bu ilk uygulamalar bir tür ‘öyleymiş gibi yapma oyunu’ şeklindeydi. Bu arada dramanın kuramsal temelleri atılıyor ve drama konusunda birçok yayın yapılıyordu.

1930’lar ve 1940’larda çocuk psikologlarının destekleriyle drama, okul programlarında yerini almaya başladı. İlk olarak, tiyatro çalışmalarından ziyade psikolojik bir yöntem olarak algılandı. İkinci Dünya Savaşı’nın çıkması ile birlikte okulda dramanın tüm yön gösterici ilkeleri eğitimde yerini almaya başladı. 1943’te Eğitsel Drama Derneği kuruldu ve Peter Slade, Staffordshire’ın drama danışmanlığına getirildi. 1951’de okulda drama İngiliz Eğitim Bakanlığı’nca gereken ilgi ve kabulü görmeye başladı. Daha sonra birçok öğretmen drama yöntemini uygulamaya başladı, ama Dorothy Heathcote’a kadar hiç kimse dramaya gereken önemi vermedi. Ancak 1960’larda, Dorothy Heathcote ile drama hak ettiği yere gelmeye başladı (Bolton, 1984, Akt: Önder, 2001, 77).

Heathcote, 1970’li yıllarda dramada bazı yeni yapılandırmalara gitti ve drama ile eğitim arasındaki ilişkiyi yeniden sorguladı. Bu esnada drama öğretmenlerine düşen rol de yeniden değerlendirildi. Konular, ilkeleri kullanım alanları sonuçlar ve sorumluluklar gözden geçirildi. Heathcote, çocuklara oyunları taklit etmek ve edebiyattaki örnekleri dramatize etmek yerine, bir olayda dramatik anı keşfetmelerine yardımcı olmayı yeğliyordu. Eğitimde drama tarihinde, öğrencilerde gerçek yaşantılar oluşturma dönemi bu şekilde başlamış oldu (San, 1996).

Dramanın farklı türleri vardır. Literatürde yaygın olarak kullanılan sınıflandırmaya göre drama türleri şunlardır: Psikodrama, Sosyodrama, Eğitici Drama ve Yaratıcı Drama.

1.2.1. Psikodrama

Psikodrama; psikolojik ve sosyal sorunları katılımcılarla sadece hayatlarındaki ilgili olaylar hakkında konuşmakla yetinmeyerek, onları yeniden canlandırmaya yönlendiren bir araştırma yöntemidir (Blatner, 2002). Psikodrama, günümüzde eğitim kurumlarında, huzur evlerinde, kliniklerde, çocuk yuvalarında, cezaevlerinde vb. hem çocuklara hem de yetişkin bireylere uygulanmaktadır (Kaner, 1990:457). Hem empati kurma becerisini geliştiren hem de sorunlara farklı çözüm önerileri getiren bir drama türüdür.

1.2.2. Sosyodrama

Sosyodrama, sosyal meselelerin ele alındığı çalışmalardan oluşur. Genellikle toplumda bulunan sorunlar irdelenmeye çalışılır. Gençlerin uyuşturucu kullanması, siyasetçilerin üslupları, ülke ekonomisinin durumu, kızların okula gönderilmemesi, eş dayaağı gibi konuların yanı sıra, okuldaki yasaklar, uyulması gereken kurallar, öğretmenlerin ders işleme şekilleri gibi konular da sosyodramada ele alınabilir. Burada, sosyodramanın daha geniş bir kavram olması; etkileşim, iletişim, uyum, güven, duyu çalışmalarından rahatlama egzersizlerine kadar geniş kapsamlı bir süreci içermesidir (Bozdağ, 2003:79).

1.2.3. Eğitici Drama

Oldukça esnek olmasının yanı sıra ana kuralları daha önce ve başkaları tarafından belirlenen, yetişkin bir liderin (örneğin; öğretmen) başlattığı ya da yol gösterdiği, çocukların bir grup oyunu olarak algılayabildiği etkinlikler bütünüdür (Akt. Karadağ ve Çalışkan, 2005:104). Bazı araştırmacılar eğitici drama ile yaratıcı dramayı aynı kabul etmektedir fakat bu çalışmada ayrı değerlendirilmesinin daha doğru olduğu düşünülmüştür. Eğitici drama eğitimle sınırlandırılmaktadır. Kapsamı ve genişliği eğitici tarafından belirlenmektedir. Buradaki en önemli unsur eğitime hizmet edilmesidir.

1.2.4. Yaratıcı Drama

1.2.4.1. Yaratıcı Drama Nedir?

Dramanın eğitime uyarlanması ile yaratıcı drama terimi ortaya çıkmıştır.

Yaratıcı drama 1920'lerin başlarında Winifred Ward tarafından eğitim alanına getirilmiştir. Ward'ın yazdığı "Creative Dramatics" yaratıcı drama üzerine öğretmenlerin sahip olduğu ilk metindir. O yaratıcı drama ile ilgili teorilerini Northwestern Üniversitesi'nde uygulamaya koymuştur. Bu uygulamalar o kadar başarılı oldu ki, kısa sürede 6 drama uzmanı okulda uygulamalara başladı (Wells ve Ellen, 1993).

San'a (1985) göre yaratıcılık; yeni düşünce, tecrübe ve çıktılar üretebilmek, kişiler ve kültür için gerçekçi bir yenilik katmaktır. Yaratıcılığın drama ile buluşmasıyla ortaya çıkan yaratıcı drama, bazen drama teriminin yerine kullanılmakta ve aynı anlamı yüklenebilmektedir. Yaratıcı drama; insanları hayal etmeye, düşünmeye ve deneyimlerini yansıtmaya sevk eden dramanın doğaçlamalı halidir (Davis ve Behm, 1978).

Yaratıcı drama; bireylerin karşılaştığı yeni bir durum karşısında, önceden var olan bilgilerinden faydalanarak bir lider rehberliğinde mevcut durumu yorumlayıp, hiçbir metne ihtiyaç duymadan doğal olarak tepkide bulunarak olay veya durumları canlandırma şeklidir yaratıcı dramada yazılı bir metin yoktur, tamamen doğaldır. Bir liderin yönlendirmesiyle gruptaki diğer katılımcıların yaşadıkları, düşündükleri veya hayalini kurdukları durum ya da olayları doğaçlama yoluyla yansıtmaları ile gerçekleşir. Lider, rehber konumundadır ve katılımcılara fikirlerini dramatik yollarla ifade etmeleri konusunda yardımcı olur. Yaratıcı dramaya katılan kişilere katılımcı, yöneten kişilere de lider denilmektedir. Yaratıcı dramanın bireylere sosyal, kültürel ve eğitimsel olarak birçok faydası vardır. Rowland (2002)'a göre yaratıcı dramada kişilerin kendilerini ifade etme yoluyla kendilerine güvenleri artmaktadır.

Yaratıcı drama, bir bireyin seyircilerin önünde gösteriye çıkmadan önce hazırlanması değil, onun gelişimi için tasarlanmış drama deneyimleridir. Yaratıcı dramanın işlevleri, pedagojik anlamlı ve sosyal olarak sınıflandırılabilir. Yaratıcı dramanın pedagojik faydaları öğrenenin deneyimleri ve konu arasındaki bağlantıdan kaynaklanmaktadır. Yaratıcı dramanın kazandırdığı sosyal beceriler, uyuşmazlık çözümü, tavır ve davranışlar, duygusal kontrol ve yararlı akran ilişkileri olarak düşünülebilir. Yaratıcı drama, bireylere duygusal bir rahatlama ve zorlamanın olmadığı bir ortamda sosyal becerilerini geliştirme olanağı sunar (Freeman, G. D., 2000).

Yaratıcı drama, katılımcıların yapılandırmacı davranışı uygulamalarını ve öğrencilerin işbirliği yapabilecekleri araçları sağlar (Stenberg, 1998). Öğretim yöntemlerinden biri olan yaratıcı drama, dramatik öğrenme etkinliklerinin farklı bir şeklidir. Yaratıcı drama süreci, zihinsel ve bedensel hareketliliği gerektirmektedir. Bireylerin etkin bir şekilde sürece odaklanması gerekmektedir (Erdoğan, 2006:6).

Bilimin üç temel işlevi betimleme, açıklama ve kontroldür. “*Yaratıcı drama bilimsel yöntemle bilgi üretmekte, verileri bilimsel teknikler ile toplamakta, alanıyla ilgili problemleri bilimsel yöntemi kullanarak çözmekte ve elde ettiği bilgileri bilim uygulamalarını geliştirmede kullanmaktadır. Bir disiplinin alan olabilmesi için üç temel özelliğe sahip olması gerekmektedir: 1. disiplinin ilkeleri, 2. disipline ait bilgi birikimi 3. disiplinde çalışanlar. Yaratıcı drama ise kendine ait bazı ilkeler geliştirmekte ve yapılan çalışmalar sonucunda bir bilgi birikimine sahip olmaktadır. Ayrıca ülkemizde ve dünyada yaratıcı drama ile akademik boyutta ilgilenen araştırmacılar bulunmaktadır. Bunlar incelendiğinde yaratıcı dramanın aynı zamanda bir alan olduğu da görülebilmektedir*” (Akt.: Erdoğan, 2006:7).

1.2.4.2. Yaratıcı Dramanın Aşamaları

San (1996)’a göre yaratıcı dramanın planlanmasında ve aşamalarının belirlenmesinde grup çok önemli bir yere sahiptir. Genellikle izlenen bazı aşama sırası vardır. Bunlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir: Isınma ve Rahatlama Çalışmaları: Grup yönlendiricisi tarafından yönetilen bu aşamada bireyler uyum sağlama, ortama alışma, gözlem yapma ve bedenini duyumsama gibi eylemleri gerçekleştirirler (Cömertpay, 2006). Oynama (Pantomim ve Rol Oynama): Önceden oluşturulmuş kurallar çerçevesinde oyunlar üretme ve bu oyunları geliştirme çalışmalarından oluşur. Doğaçılama Çalışmaları: Tam kesin olarak belirlenmemiş bir süreçtir ve belirlenen bir konudan çıkılır veya belirlenen bir hedefe doğru belli aşamalarla yol alınması sağlanır. Üretkenliğin en çok ön plana çıktığı çalışmalardır. Oluşumlar: Kesinlikle önceden belirlenmeyen ve olayların nereye varacağını bilinmediği çalışmalardır. Bu çalışmada ise aşamalar ısınma çalışması, asıl çalışma ve değerlendirme şeklindedir. Asıl çalışma bölümü ise pantomim, rol oynama ve oluşum çalışmaları olmak üzere üç ana başlık altında ele alınmıştır.

a) Isınma Çalışması

Bu aşamada amaç; katılımcıları rahatlatmak, birbirleri ile tanışmaları ve iletişim kurmaları için onlara ortam sağlamak ve bu sayede onlardaki güven ve uyum

hislerini canlandırmaktır (Adıgüzel, 1994). Ayrıca ısınma çalışmaları öğrencileri bir takım etkinliklerle yeni konuya hazır hale getirmek için kullanılır. Özellikle öğrencilerin dikkatini derse toplamak, onları ilgilerini çeken şeylerle derse hazır hale getirmek, ön öğrenmelerini gözden geçirmek ve onlara bazı bilgileri hatırlatmak için oldukça gerekli ve faydalı bir aşama olduğu düşünülmektedir. Yaratıcı dramada ısınma çalışmaları düzenlenirken, bireylerin ilgi alanları, zihinsel seviyeleri ve kabiliyetleri göz önüne bulundurulmalıdır (Hornbrook, 2002:56).

b) Asıl Çalışma

b.1) Pantomim Çalışması

Asıl çalışma aşamasında öncelikle pantomim çalışması yapılmıştır. Pantomim; düşüncelerin sözcükler olmadan, sadece jest, mimik ve vücut hareketleriyle ifade edilmesidir. Yaratıcı dramayı çocuklara anlatmada en etkili yöntemlerden biri olarak pantomim ifade edilmektedir (Karateke, 2006). Pantomim etkinlikleri öğrencilerin beden dilini daha iyi anlamalarını ve kelimeler olmadan da kendilerini ifade edebilme becerisi kazanmalarını sağlar. McCaslin'e (1990) göre pantomim; katılımcıların kendilerinden başka biri ya da bir şey olmak için faydalandıklarında kelimeler olmadan fikirleri taşıma sanatının, ritmik hareketin ortaya çıkmasıdır. Pantomim, öğretmenin yönlendirmesiyle kullanılabilir. Cömertpay'a (2006) göre ise; hislerin ve fikirlerin sözcükler olmadan ifade edilmesine pantomim denmektedir. Bireyler, vücutlarını kullanarak kendilerini ifade edebilirler. Bazı araştırmalar, çocukların yalnız iken pantomim yaptıklarını göstermektedir. Elbette o durumda pantomim yapıldığının farkında değildirler. Eğitimde ise bu teknik özellikle dil öğretiminde birçok konunun anlaşılmasını sağlamaktadır. Konuların daha kolay anlaşılmasını sağlayarak dersi daha zevkli hale getirebilmektedir. Pantomimin uygulanması kolaydır ve sınıftaki tüm öğrencilerin aktif olarak katılımını sağlayabilmektedir (Yazkan, 2000:69). Her sınıfta ayrı öğrenme yeteneğine ve stiline sahip öğrenci bulunmaktadır. Bunların her birine ayrı bir teknik uygulanması neredeyse imkansızdır. Bu durumda yapılması öngörülen en etkili şey farklı teknikler kullanarak bütün öğrencilerin bir şekilde derse dahil edilmesini sağlamaktır. Örneğin pek söz almayı sevmeyen ve konuşmaktan çekinen bir öğrencinin bir karakteri pantomim tekniğiyle canlandırmasını ve arkadaşlarının da o karakteri tahmin etmelerini sağlayarak derse katılmakta isteksiz olan birçok

öğrencinizin derse katıldığını gözlemleyebilirsiniz.

b.2) Rol Oynama Çalışması

Asıl çalışma bölümünde ikinci olarak rol oynama çalışması ele alınmaktadır. Rol oynama; bir bireyin kendisine ait olmayan bir davranışı oynaması olarak tanımlanabilir. Bireyin empati kurarak başkalarını anlamasını ve onlar gibi düşünmesini sağlayan bir yaratıcı drama tekniğidir. Dil öğretiminde öğretmenler tarafından yaygın bir biçimde kullanılan bir tekniktir. Rol oynama esnasında birey, ses yüksekliği, diksiyon, telaffuz vb. dil özelliklerinin yanı sıra bekleme, dinleme, başkalarının sözünü kesmeme gibi sosyal becerileri de kazanmış olur (Önder, 1999:138). Rol oynama tekniği farklı amaçlar için kullanılabilir. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Tutum ve kavram geliştirme
- Tutum ve kavramları gösterme
- Sosyal durumları derinlemesine anlama
- Toplumsal problemleri çözümlenme
- Problemlerle ilgili denenceleri test etme (Yazkan, 2000:72)

Rol oynama tekniği sayesinde çocuklar her bireyin kendileri gibi düşünmek zorunda olmadığını, kendilerinden farklı da düşünebildiğinin; ayrıca hangi durumda nasıl davranılacağına da farkına varmış olurlar.

b.3) Oluşum Çalışması

Önceden belirlenmeyen ve olayların nereye varacağına bilinmediği çalışmalar olarak tanımlanabilir. Öğrenilen bir ünite ile ilgili öğrencilerin yeni bir şeyler üretmesi, var olan bilgilerini kullanarak anlamlı ve somut çıktılar ortaya koyması, öğrendikleri konusunda onlarda farkındalık oluşturulması bu aşamanın en önemli özellikleri arasında gösterilebilir.

c) Değerlendirme Çalışması

Bu aşamada oluşan süreç ile ilgili öğrencilerden fikir alınır ve konu ile ilgili öğrenmelerini anlamak adına sürece dönük alıştırma veya ödevler verilir. Değerlendirme süreci içerisinde yer alan bir tartışma açılır. "Ne yaşadınız?, Neler

hissettiniz?, Nerede güçlük çektiniz?, Nerede haz aldınız?” gibi sorular sorularak öğrencilerin yanıtlanması beklenir. Yapılan tartışmalar çoğu zaman doyurucu bir özellik taşımaktadır (San, 1996). Tekniklerin temeli, ehemmiyeti, vasfı ve miktarı bu aşamada belirlenir. Hisler ve fikir paylaşımı da bu aşamada alınır. Öğrenilen bilgilerin kazanıma dönüşüp dönüşmediği ve bunun gelecek yaşantılara etkisinin olup olmayacağı, tüm yaratıcı drama yaşantı ve süreçlerinin nasıl algılandığına dair his ve fikirlerin paylaşılması yine bu çalışmada gerçekleşir. Bu çalışma aynı zamanda yaratıcı drama öğretim bilgisi ile bilgilerin de ele alındığı bir aşamadır (Cömertpay, 2006).

1.2.4.3. Yaratıcı Drama Sürecinin Temel Öğeleri

Yaratıcı drama yönteminin uygulanması için gerekli olan bazı temel öğeler vardır. Bu öğeler; yaratıcı drama lideri, çalışma ortamı ve materyaller, katılımcılardır. Bu öğeler birbirleriyle ilişki içerisindedir ve birbirlerini etkilemektedir.

1.2.4.3.1. Yaratıcı Drama Lideri

Yaratıcı dramayı yöneten kişilere Yaratıcı Drama lideri denilmektedir. Lider, rehber konumundadır ve süreç onun gözetiminde gerçekleşmektedir. Liderin yönlendirmesiyle gruptaki diğer katılımcılar yaşadıkları, düşündükleri veya hayalini kurdukları durum ya da olayları doğaçlama yoluyla yansıtmaya çalışırlar. Lider, katılımcılara fikirlerini dramatik yollarla ifade etmeleri konusunda yol göstererek onlara yardımcı olur. Yaratıcı drama sürecinin başlatan, sürecin amaçlara ulaşmak için işlemlerini sağlayan, süreci ve süreç sonundaki çıktıları değerlendiren kişi yaratıcı drama lideridir. Yaratıcı Drama lideri, sınıflarda genellikle öğretmendir. Öğrencilerin drama sürecinde izledikleri yolu izler ve gerektiğinde onlara müdahale ederek gerekli düzeltmelerin yapılabilmesini sağlar. Tuluk (2003)’a göre; *bir lider değişime açık, gelişmeye elverişli, esnek bir kişiliğe sahip olmalıdır. Mesleki formasyona sahip, psikoloji, gelişim psikolojisi, tiyatro, müzik, plastik sanatlar, oyun ve tiyatro pedagojisi gibi alanlarda yeterli olmalıdır. Ancak, gözlem becerisi gelişmiş, yaşanan olayları anında analiz eden ve sentezleyen, gruba hakim ve anında yeni çözümler bulabilen bir lider etkin olduğu zaman grup tarafından kabul görür.* Bu nedenle yaratıcı drama yöntemini sınıfta uygulayacak öğretmenin de

kendisini bu konularda geliştirmesi beklenmektedir.

1.2.4.3.2. Çalışma Ortamı ve Materyaller

Yaratıcı drama yöntemi kapalı veya açık ortamlarda uygulanabilmektedir. Bu nedenle sınıf ortamı da bu yöntem için uygun bir alandır. Ortam ile ilgili bazı koşulların sağlanması uygulamanın daha sağlıklı ve verimli geçmesi adına faydalı olacaktır. Uygulanması dűřünülen etkinliklerin amacına ulaşabilmesi için gerekli hazırlıkların yapılmış olması gerekmektedir. Bu nedenle öncelikle etkinliklerin sonunda öğrencilerde gözlemlenmesi beklenen davranış değişikliklerinin iyi belirlenmesi ve bu değişiklikleri en kolay şekilde sağlayacak sınıf ortamının oluşturulması gerekmektedir. Sınıf ortamının iyi aydınlatılması, ısı seviyesinin yeterli olması ve öğrencilerin kendilerini rahat hissedebileceği şekilde olması gerekmektedir. Yöntemin uygulanmasında kullanılacak materyaller de çalışma ortamı kadar önemlidir. Sınıf ortamında kullanılacak materyaller öğrencilerin yař seviyelerine uygun, onların ilgilerini çekebilecek nitelikte, onların bütün duyu organlarına hitap edebilecek nitelikte, keskin olmayan, onlara zarar vermeyecek, onların dikkatlerini dağıtmayacak ve olabildiğince renkli olmalıdır.

1.2.4.3.3. Katılımcılar

Karateke (2006)'ye göre drama bir grup faaliyetidir. Bireylerin, gruba neden dahil olduklarından haberdar olması gerekmektedir. Etkinliğe katılan bireylerin farklı yaşantılara sahip olması, grup içi etkileşimi etkileyecektir.

Yaratıcı drama sürecine katılacak bireylerde gönüllülük aranması esastır. Katılımcıların, etkinliklerde diğer bireylerin kendilerinden farklı özellikte ve dűřüncede olabileceğinin farkında olması ve bu durumu kabullenmesi yöntemin verimli olabilmesi açısından son derece önemlidir. Grup içerisinde bireylerin birbirlerine inanmaları, grupta güven ortamını destekler ve bu da yaratıcı drama sürecine olumlu olarak etki eder. Ayrıca etkinliklere katılan bireyler gönüllü oldukları için sürece daha aktif katılacak ve bu durum sürecin beklendiği şekilde tamamlanmasını sağlayacaktır. Bunun yanı sıra; etkinliklere katılan bireylerde empati kurma, takım içerisinde çalışabilme, diğer bireylerin dűřüncelerine saygı duyma ve başkalarına karşı anlayışlı olma gibi olumlu kişilik özelliklerinin geliştiği savunulmaktadır. Katılımcılar gruplara ayrılırken bu özelliklerin daha iyi gelişmesi

adına onların heterojen bir biçimde dağıtılması faydalı olacaktır.

1.2.4.4. Yaratıcı Dramanın Üstün Yönleri

Yaratıcı dramanın üstün yönleri birçok araştırma tarafından ifade edilmektedir (Karateke, 2006; Aslan, 2000; Öztürk, 2003; Baldwin ve Hendy, 1996; Kao, 1994; San, 1996; Shand, 2008; Johnson, 2002; Üstündağ, 1994; Rowland, 2002). Yaratıcı drama yönteminin temel üstün yönleri olarak; öğrencilerin derse aktif katılımını sağlaması, onların bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerine katkıda bulunması, farklı düşünme becerilerini geliştirmesi, dil ve iletişim becerilerini geliştirmesi, başkalarını anlayabilme, diğerlerinin yaşama haklarına ve inançlarına saygı duyma gibi sosyal becerilere katkıda bulunması gösterilebilir. Yaratıcı drama, bireylerin kendilerini ve çevrelerini yüzeysel olarak değil detaylı ve küresel boyutlarda algılamalarına yardımcı olur. Yaratıcı drama, bireylerin bütün duyu organlarının etkin olarak kullanılmasını sağlar. Yaratıcı drama sürecindeki etkinlikler çocukları aktif kılar. Yaratıcı drama, bireylerin öğrenme gereksinimlerini karşılayabilecek çok zengin imkanlar barındırmaktadır. Bireyler, etkinlikler esnasında konuşurlar, hareket ederler, vücutlarını, seslerini, duygularını, fikirlerini kullanırlar, diğer bireylerle etkileşim halinde olurlar, kendilerine has düşünce, davranış ve somut ürün oluştururlar, hayal kurarlar, eğlenir ve mutlu olurlar. Bireylerin yaratıcı drama sürecindeki memnuniyeti onun öğrenme kalitesini etkiler. Yaratıcı drama, bireylerde işbirliğini ve paylaşma duygusunu, duygusal farkındalığı ve özgüveni, bilişsel gelişimi, konsantrasyonu ve üretkenliği destekler. Yaratıcı drama, oyuna benzeyen doğal çevreleriyle, iletişim ve dil becerilerinin gelişimi için bireylere katkıda bulunur. Yaratıcı drama, yalnızca bireylerin ifade şekillerini değil aynı zamanda kelime dağarcıklarının gelişimini de destekleyen bir tekniktir. Yaratıcı drama süreci içerisinde bireyler daha önce bilmedikleri farklı bir duruma rastlayabilir. Bu tecrübe onların süreç içerisinde ilk kez karşılaştıkları bu kelimeleri daha sık kullanarak yeni kelimeler öğrenmelerini sağlayabilir. Yaratıcı drama, zaman ve mesafe açısından erişilemeyen olay ve durumların yaşanabilir hale getirilmesini sağlar. Karmaşık ve anlaşılması zor olan olayları, anlaşılır hale getirir. Çekingen, içine kapanık öğrencilerin bile kendilerini ifade etmelerine olanak sağlar. Soyut durumları somutlaştırır ve onların daha kolay bir şekilde kavranmasını sağlar.

1.2.4.5. Yaratıcı Dramanın Sınırlılıkları

Yaratıcı drama yönteminin birçok üstün yönü bulunmasına rağmen bazı çalışmalarda sınırlılıklarının da olduğuna değinilmektedir (Tuluk, 2003; Bolton, 1979; Stenberg, 1998). Bu sınırlılıklar şu şekilde ifade edilebilir: Yaratıcı drama sürecini yönlendiren bir lider olduğu için ve bu lider sınıf ortamında öğretmen olduğu için, öğretmenin drama konusunda donanımlı olmaması ve sınıfı doğru yönlendirememesi durumunda yaratıcı drama yönteminden beklenen fayda alınmayabilir. Sınıf ortamına öğrencilere zarar verebilecek materyallerin getirilmesi, öğrencilerin yaralanmasına yol açabilir. Yaratıcı drama sürecinde gönüllülük esas olduğu için, bazı bireyler sürekli gönülsüz olarak sürecin dışında kalabilir. Kalabalık sınıflarda çok gürültü olabilir, öğretmen kontrolü kaybedebilir ve ayrıca bütün öğrenciler etkinliklere katılamayabilir. Bazı öğrenciler etkinliklerdeki oyunları suiistimal ederek diğer arkadaşlarına zarar verebilir. Etkinlikler, özellikle kalabalık sınıflarda fazla zaman alacağı için, müfredata uyum açısından sıkıntılar yaşanabilir.

1.2.4.6. Dil Öğretiminde Yaratıcı Drama

Dil bir iletişim sistemi olarak tanımlanabilmektedir. İnsanlar, birbirleriyle iletişimlerini sürdürebilmek adına her zaman dile ihtiyaç duymuşlardır. Dil, insanların kendilerini doğru bir şekilde ifade etmelerini sağlayan, onların bilgi ve birikimlerinin paylaşmalarını en etkili biçimde gerçekleştiren, onlara kendilerini anlatma imkanı sunan bir iletişim aracıdır. Yaşam boyu öğrenme anlayışı ile hareketliliğin, yani bir yerde sabit kalmamanın, desteklendiği günümüzde şüphe yok ki insanlar yabancı dil öğrenmeye daha çok ihtiyaç duymakta ve yabancı dil sayesinde farklı kültürleri tanıyarak olaylara farklı pencerelerden bakmayı öğrenmektedir. Yabancı dil öğretiminde birçok yöntem ve teknik kullanılmaktadır. Bu yöntemlerin etkinliğinin anlaşılabilmesi için, dili öğrenen bireylerin ihtiyaçlarının ve beklentilerinin farkına varılması, bu ilgi, ihtiyaç ve beklentiler ışığında doğru yöntem ve tekniklerin belirlenmesi gerekmektedir. Yabancı dil öğrenebilmek için önce o dili sevmek ve o dili öğrenebileceğine inanmak gerekmektedir. Öğrencilerin yabancı dil öğrenmeyi sevebilmeleri için onların ilgilerini çekebilecek, onları motive edebilecek etkinliklerin kullanılması ve bu etkinliklere uygun yöntemlerin belirlenerek kullanılması gerektiği düşünülmektedir. Motivasyon, yabancı dil öğreniminde çok önemli bir faktördür ve motive olan öğrenciler ellerinden gelenin en

iyisini yapmaya çalışacaklardır (Morgan ve Rosenberg, 2005) . İlköğretim birinci ve ikinci kademedeki öğrencilerin yaşları itibari ile onların ilgilerini daha çok oyunların çekeceğine inanılmaktadır. Çocuklar doğal aktör ve artisttirler. Onların doğasında oynamak, inandırmak, vücutlarını kullanarak çevrelerindeki dünyayı tanımak vardır (Baraldi, 2009). Yaratıcı drama yöntemi; ısınma çalışmasında oyunu barındıran, rol oynama çalışmasında onlara başkalarını taklit etme imkanı sunan, pandomim çalışması esnasında sessiz sinema oynamalarını sağlayan ve bu şekilde onların yaşlarına ve ilgilerine hitap edebilen etkinliklerden oluşmaktadır.

Cincioğlu (2004)'na göre, drama dil bakımından çok zengin olduğu için, öğrencilerin yabancı dilde yetkinlik kazanmalarına en çok katkı sağlayabilecek yöntemlerden biridir ve etkileşim dilini içerisinde yoğun bir şekilde barındırdığı için öğrencilerin kelime bilgisini arttırabilme bakımından uygun bir tür olarak görülmektedir. Dört dil becerisi vardır; dinleme, konuşma, okuma ve yazma. Bu beceriler gerçek sosyal metinlerde bir bütün olarak kullanılmakta ve birbirinden ayrı bir şekilde öğrenilmemeli veya öğretilmemelidir. Bu yönde sınıf etkinliklerinin uygulanabileceği en uygun yöntem drama olarak görülmektedir. Öğrenciler etkinliklere katılabilmek için, sözlü olarak fikirlerini ifade edebilecek, başkalarının fikirlerini dinleyebilecek, ilgili metinleri okuyabilecek ve yazılı formattaki projeler üzerinde çalışabilecektir. Bu da birlikte kullanılması gerektiği düşünülen dört dil becerisinin de kullanılabilmesini sağlayacaktır. Ayrıca, öğrencilerin kaygılarını azaltmanın, tehdit barındırmayan bir sınıf ortamı oluşturmanın ve öğretmen ve öğrenciler arasında karşılıklı anlayışı sağlamanın sınıflarda dil öğreniminin kolaylaşmasını sağlayan en önemli unsurlar olduğuna inanılmakta, bunun da drama ile sağlanabileceği düşünülmektedir (Kao, 1994). Via (1987), aktivitelerin basitten karmaşığa doğru organize edildiğinde dramadan istifade edilebileceğini savunmaktadır (Akt. Kao, 1994). Stern (1983), dramanın, öğrencilerin kendilerine güvenlerini, motivasyonlarını ve empati duygularını arttırarak onların yabancı dilde iletişim becerilerini geliştirdiğini dile getirmektedir. Gaudert (1990)'a göre drama etkinlikleri dil öğretiminde öğrencilerin motivasyonlarını ve kendilerine güvenlerini arttırmaktadır. Ayrıca drama, öğrencilerin yaratıcılıklarını harekete geçirmektedir. Dil öğretiminde sınıfta dramayı kullanmak; dili, öğrenenler açısından daha anlaşılır hale getirdiği ve öğrencilerin dili kolaylıkla anlayabilecekleri ve kullanabilecekleri güvenlidir, düşük kaygılı bir ortam sağladığı için önerilmektedir. Bu ortam, ifade

etmeyi ve sosyalleşmeyi destekleyerek ve akran sistemini kullanarak en büyük dil kullanma durumunu sağlar (Baraldi, 2009). Drama bir dil sınıfında mükemmel bir öğretim aracıdır. Şüphesiz bu disiplin için en eksiksiz ve yaratıcı öğretim yöntemidir. Doğaçlama, rol oynama, diyaloglar ve pandomim bize hemen yabancı dilin konuşulduğu ülkeye gitme ve yabancı dili konuşan insanlarla tanışabilme olanağı sağlar. Elbette bunu fiziksel olarak sağlayamaz ama öyle bir ortam sunar ki kendinizi o dilin konuşulduğu ülkede hissedebilirsiniz. Çok az bir hayal gücü çabasıyla ve biraz organizasyon ile öğretmenler, öğrencilerini bir İtalyan restoranına veya Paris'te bir operaya götürebilir ve böylece hem dil hem kültür ile ilgili meseleler görüşülebilir (Mattevi, 2005).

Beddall (2006)'a göre drama aşağıdaki nedenlerle dil öğretimi için sınıfta kullanılmalıdır:

- Drama eğlencelidir ve sınıfta bir ortam değişikliği sağlar. Yorgun bir sınıfı enerjik hale getirebilir.
- Çocuklar, performans fikriyle motive olurlar.
- Çekingen öğrenciler, genellikle drama kullanılırken daha özgür ve istekli bir şekilde konuşabilirler.
- Çocukların önceki bilgilerinden istifade ederek dillerini zenginleştirmelerine yardımcı olur.
- Drama, çocukların sadece görme ve duyma duyularına değil aynı zamanda hareket sağladığı için tüm duyularına hitap etmektedir.
- Pandomim etkinlikleri, yabancı dilde iletişim kurarken faydalı stratejiler geliştirilmesine katkıda bulunur.

Dramayı dil öğretiminde bir öğretim metodu olarak uygulamak, gerçek hayatı ve karakterleri sınıfa getirmek anlamına gelmektedir. Drama hem yaratıcı hem de bütünleştirici bir öğrenme biçimidir (Eigenbauer ve Turecek, 2007).

Bu çalışmalar, dil öğretiminde yaratıcı drama yöntemini kullanmanın faydalı olduğunu ve dil öğrenimi için uygun ortam ve koşulları sağladığını savunmaktadır.

1.3. Yabancı Dil Öğretiminde İngilizce Dersine Yönelik Tutum

Tutum, belirli bir nesne, durum, kavram ya da diğer bireylere karşı öğrenilmiş

olumlu ya da olumsuz tepkide bulunma eğilimi olarak tanımlanabilir (Akt. Zayimoğlu, 2006). İlköğretim, öğrenciler açısından diğer öğretim basamaklarına göre daha etkilidir. Çünkü öğrencilerin tutum ve inançları bu yıllarda şekillenmektedir (Zayimoğlu, 2006).

Tutumlar, doğrudan gözlemlenemez fakat doğrudan gözlemlenebilecek bazı davranış değişikliklerine yol açabilir. Eğitim sürecinde derslere karşı tutumların ölçülmesi, öğrencilerin gelecekteki davranışlarını tespit etme, öğrenme sürecindeki koşulları saptama ve varsa onlardaki olumsuz tutumları değiştirme veya yeni tutumlar geliştirme gibi farklı amaçlarla yapılmaktadır. Bu sayede öğrencilerin davranışlarının daha iyiye doğru yönlendirilmesi sağlanacaktır (Coşkun, 2011).

Tutumlar; zihinsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç ögeden oluşmaktadır. Bu ögeler arasındaki ilişkiye göre bireylerin herhangi bir konu ile ilgili bildikleri (zihinsel öge), ona karşı olumlu yaklaşması (duygusal öge) ve o nesneye karşı olumlu bir tavır takınarak davranış gerçekleştirme (davranışsal öge) üç öge arasında iç tutarlılığın belirtisi olarak düşünülebilir. Aynı süreç olumsuz tutumlarda da geçerlidir. Tutumların öğrenilmesinde çevre faktörleri içerisinde ailenin etkisi büyüktür. Fakat bu etki zaman ilerledikçe azalır. Özellikle ergenlik döneminin başlaması ile diğer sosyal etkenlerin rolü ortaya çıkmaya başlar. Bireylerin tutumlarının büyük kısmı 12-30 yaşlar arasında, yaşlılar, kitle iletişim araçları ve diğer kaynaklardan elde edilen bilgilerle şekillenmektedir (Balcı, 2009). Tutum ölçeklerinin uygulanması neticesinde elde edilen veriler, bir öğretim programındaki duyuşsal özellikler hakkında akıl yürütebilmeyi sağlayabilir (Zayimoğlu, 2006).

Yabancı dil öğrenmede tutum küçük yaşlarda ortaya çıkmaktadır. Öğrenciler genellikle, ilköğretim 4. sınıfta ilk kez yabancı dil öğrenme gerekliliğiyle karşılaşmaktadır. Okulda ders programlarında yazmakta olan yabancı dil dersini neden öğrendiklerini genellikle bilmemektedirler. Yaşları itibari ile onların ilgi ve beklentilerine uygun yöntem ve tekniklerin kullanılması onların yabancı dil dersine karşı tutumlarının olumlu yönde gelişmesine katkıda bulunacaktır. Bu aşamada derse karşı öğrencide gelişen olumsuz tutumun daha sonraki dönemlerde düzeltilmesi çok zor olacaktır. Ayrıca, bu yaşlarda kazanılan olumlu tutumun daha sonraki dönemlerde olumsuz bir hale dönüşmesi de mümkün olabilmektedir.

Kayhan (2004)'a göre ilköğretim 3. sınıf öğrencilerine Matematik dersindeki konuların yaratıcı drama yöntemi ile anlatılması onların Matematik dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir. Bunun temel nedeni; yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin sadece işitsel ve görsel değil psikomotor becerilerini de harekete geçirmesi, derste onları daha aktif kılmasıdır.

Zayimoğlu (2006), yaptığı çalışmada; ilköğretim 6. sınıfta okumakta olan öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersindeki konuları yaratıcı drama yöntemi ile işlemelerinin, onların sosyal bilgiler dersine karşı tutumlarının olumlu yönde gelişmesini sağladığını tespit etmiştir.

Başkan (2006) yaptığı çalışmada; ilköğretim 6. sınıf Fen Bilgisi dersinde yer alan konuların yaratıcı drama yöntemine göre işlenmesinin öğrencilerin Fen Bilgisi dersine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağladığını ifade etmiştir.

Yaratıcı drama tekniklerinden olan ısınma çalışması, pandomim, rol oynama gibi çalışmaların öğrencilerin tüm duyularına hitap etmesi ve onların ilgilerine yönelik olması nedeniyle yabancı dil dersine karşı tutumlarına olumlu yönde katkı sağlayacağına inanılmaktadır. Tutumlarının olumlu yönde gelişmesinin ise onların dil öğrenme becerilerini arttıracığı ve daha kolay öğrenme sağlayacağı beklenmektedir.

1.4. Yabancı Dil Öğretiminde Motivasyon

Motivasyonun kabul gören birçok tanımı vardır. Oxford İngilizce Cep Sözlüğü (2004)'ne göre motivasyon; bir kişinin eylemleri veya davranışının arkasındaki sebep ya da sebepler olarak ifade edilmektedir. Harmer (2001)'a göre ise motivasyon; birini bir şeyi başarması için bir şeyler yapmaya iten bir çeşit içsel güdüdür (Akt. Aldağ, 2010:36). Motivasyon, insanların hedeflerine ulaşabilmeleri konusunda onların atacakları adımları daha istekli atmalarını sağlayan, onlara duygu zenginliği katarak daha azimli davranmalarını sağlayan bir çeşit dürtü olarak değerlendirilebilir. Motivasyon içsel bir süreçtir ve bireylerin istek ve gereksinimlerinin onun davranış şekline etkisidir. Bu etki zaman içerisinde bireylerin belirli bir davranışı sergilemesini, kendi kendine rehberlik etmesini ve faaliyeti sürdürmesini sağlamaktadır. Motivasyon genellikle içsel ve dışsal motivasyon olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. İçsel motivasyon; bireyin kendi içinden gelen bir duyguyla

bir eylemi yaparken onunla meşgul olma isteğidir. İçsel motivasyon, doğal bir eğilimdir ve birey o işi yapmaktan zevk alır. Dışsal motivasyon; bireyin dışarıdan bir müdahale ile bir eylemle uğraşmasını sağlayan istektir. Dışsal motivasyonda yapılan işten çok onun ulaştıracacağı sonuçlar önemlidir (Akt. Aktaş, 2011:40).

Öğrencilerin öğrenme motivasyonu, onların tepkileri tarafından belirlenen anlamlı konular hakkındaki anlamlı iletişim kurma isteklerinden gelir (Akt. Aldağ, 2010:30). Burada belirtildiği gibi, insanlar yeni şeyler öğrenmek için motivasyona ihtiyaç duyarlar ve bu da onların tepkileri ile şekillenmektedir. Yabancı dil öğrenmek yüksek derecede motivasyon gerektiren bir şeydir. Bunun en temel nedenlerinden biri olarak yabancı dil öğrenmede bireyin kendi çabalarına çok fazla ihtiyaç duyulması, bireyin sadece dışarıdan bilgi alarak dil öğrenmeyi başarmasının mümkün olmayışı gösterilebilir. Dil öğrenmede çok fazla pratiğe ve tekrara ihtiyaç vardır ve bu durum öğreneni aktif duruma getirmektedir. Motivasyonun azalması İngilizce öğrenenler açısından ciddi bir problemdir. Eğer öğrenciler dil öğrenme konusunda isteksiz olurlarsa o ortamda dil öğretmek oldukça güç olacaktır. Bu nedenle, öğrencilerin İngilizceyi iyi bir şekilde öğrenebilmeleri için eğitimcilerin onları motive etmenin yollarını bulmaları gerekmektedir (Shand, 2008).

İngilizceyi öğrenenlerin, o dili öğrenmelerinin önemine ve yeteneklerine inanmalarına dayanan değişik düzeylerde motivasyonları olacaktır. Motivasyonlarının düzeyleri de bireyler arasındaki öğrenme başarısını ve hızını etkileyecektir. Motivasyonu yüksek olan bireyler, motivasyonu düşük olan bireylere göre daha hızlı ve kolay öğrenecektir. Yabancı dil öğretiminde öğrencilerin motivasyonlarını arttırmanın etkili yollarından biri bireylerin o dili neden öğrendiklerinin bilincinde olmalarını sağlamaktır. Bu şekilde birey o dili öğrenmenin gerekliliğine inanacak ve bu şekilde daha etkili bir öğrenme gerçekleşecektir. Drama, dil öğrenmede motivasyonu arttıran ve öğrencilerin gerçekten öğreniyor olduklarını unutmalarına neden olan bir etkinliktir (Shand, 2008). Drama, içerisinde oyun gibi teknikleri barındırmaktadır. Oyunlar da özellikle ortaokuldaki öğrencilerin derse olan ilgilerini olumlu yönde etkilemektedir. Öğrenciler drama ile kendilerini sınıf ortamında değil, evlerinde veya arkadaşları ile sokakta oyun oynuyor gibi hissedebilmekte ve bu da onların farkında olmadan öğrenmelerini sağlamaktadır. Farkında olmadan öğrenmek dil edinimi olarak nitelendirilebilir. Dil edinimi, doğal

bir süreç olduğu için dil öğrenmeden daha etkili olduğuna inanılmaktadır. Yaratıcı drama yöntemi ile öğrencilerin yabancı dil öğrenme konusundaki isteklerinin ve motivasyonlarının bu şekilde arttığına inanılmaktadır.

Motivasyonun kabul gören birçok tanımı vardır. Oxford İngilizce Cep Sözlüğü (2004)'ne göre motivasyon; bir kişinin eylemleri veya davranışının arkasındaki sebep ya da sebepler olarak ifade edilmektedir. Harmer (2001)'a göre ise motivasyon; birini bir şeyi başarması için bir şeyler yapmaya iten bir çeşit içsel güdüdür (Akt. Aldağ, 2010:36). Motivasyon, insanların hedeflerine ulaşabilmeleri konusunda onların atacakları adımları daha istekli atmalarını sağlayan, onlara duygu zenginliği katarak daha azimli davranmalarını sağlayan bir çeşit dürtü olarak değerlendirilebilir. Motivasyon içsel bir süreçtir ve bireylerin istek ve gereksinimlerinin onun davranış şekline etkisidir. Bu etki zaman içerisinde bireylerin belirli bir davranışı sergilemesini, kendi kendine rehberlik etmesini ve faaliyeti sürdürmesini sağlamaktadır. Motivasyon genellikle içsel ve dışsal motivasyon olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. İçsel motivasyon; bireyin kendi içinden gelen bir duyguyla bir eylemi yaparken onunla meşgul olma isteğidir. İçsel motivasyon, doğal bir eğilimdir ve birey o işi yapmaktan zevk alır. Dışsal motivasyon; bireyin dışarıdan bir müdahale ile bir eylemle uğraşmasını sağlayan istektir. Dışsal motivasyonda yapılan işten çok onun ulaştıracağı sonuçlar önemlidir (Akt. Aktaş, 2011:40).

Öğrencilerin öğrenme motivasyonu, onların tepkileri tarafından belirlenen anlamlı konular hakkındaki anlamlı iletişim kurma isteklerinden gelir (Akt. Aldağ, 2010:30). Burada belirtildiği gibi, insanlar yeni şeyler öğrenmek için motivasyona ihtiyaç duyarlar ve bu da onların tepkileri ile şekillenmektedir. Yabancı dil öğrenmek yüksek derecede motivasyon gerektiren bir şeydir. Bunun en temel nedenlerinden biri olarak yabancı dil öğrenmede bireyin kendi çabalarına çok fazla ihtiyaç duyulması, bireyin sadece dışarıdan bilgi alarak dil öğrenmeyi başarmasının mümkün olmayışı gösterilebilir. Dil öğrenmede çok fazla pratiğe ve tekrara ihtiyaç vardır ve bu durum öğreneni aktif duruma getirmektedir. Motivasyonun azalması İngilizce öğrenenler açısından ciddi bir problemdir. Eğer öğrenciler dil öğrenme konusunda isteksiz olurlarsa o ortamda dil öğretmek oldukça güç olacaktır. Bu nedenle, öğrencilerin İngilizceyi iyi bir şekilde öğrenebilmeleri için eğitimcilerin onları motive etmenin yollarını bulmaları gerekmektedir (Shand, 2008).

İngilizceyi öğrenenlerin, o dili öğrenmelerinin önemine ve yeteneklerine inanmalarına dayanan değişik düzeylerde motivasyonları olacaktır. Motivasyonlarının düzeyleri de bireyler arasındaki öğrenme başarısını ve hızını etkileyecektir. Motivasyonu yüksek olan bireyler, motivasyonu düşük olan bireylere göre daha hızlı ve kolay öğrenecektir. Yabancı dil öğretiminde öğrencilerin motivasyonlarını arttırmanın etkili yollarından biri bireylerin o dili neden öğrendiklerinin bilincinde olmalarını sağlamaktır. Bu şekilde birey o dili öğrenmenin gerekliliğine inanacak ve bu şekilde daha etkili bir öğrenme gerçekleşecektir. Drama, dil öğrenmede motivasyonu arttıran ve öğrencilerin gerçekten öğreniyor olduklarını unutmalarına neden olan bir etkinliktir (Akt. Shand, 2008). Drama, içerisinde oyun gibi teknikleri barındırmaktadır. Oyunlar da özellikle ortaokuldaki öğrencilerin derse olan ilgilerini olumlu yönde etkilemektedir. Öğrenciler drama ile kendilerini sınıf ortamında değil, evlerinde veya arkadaşları ile sokakta oyun oynuyor gibi hissedebilmekte ve bu da onların farkında olmadan öğrenmelerini sağlamaktadır. Farkında olmadan öğrenmek dil edinimi olarak nitelendirilebilir. Dil edinimi, doğal bir süreç olduğu için dil öğrenmeden daha etkili olduğuna inanılmaktadır. Yaratıcı drama yöntemi ile öğrencilerin yabancı dil öğrenme konusundaki isteklerinin ve motivasyonlarının bu şekilde arttığına inanılmaktadır.

1.5. Yaratıcı Drama İle İlgili Yapılan Çalışmalar

1.5.1. Yurtdışında Yapılan Çalışmalar

Hyacinth (1990), yaptığı çalışmada drama etkinliklerinin Malezya'da yabancı dil olarak İngilizcenin öğrenilmesindeki etkisini araştırmıştır. Uzun bir süre 300'ün üzerinde öğretmen ile gerçekleşen drama etkinlikleri uygulamalarında sınıflarda 10-51 öğrenci bulunmaktadır. Kullanılan drama etkinliği türleri; dil oyunları, pantomim, rol yapma ve simülasyondur. Sonuç olarak, drama etkinliklerinin, öğrencileri motive etmede, onların dikkatlerini çekmede ve yaratıcılıklarını harekete geçirmede etkili olduğu anlaşılmıştır. Bazı öğretmenler ise drama yönteminin uygulanmasının zor olduğunu belirtmişlerdir.

DuPont (1992), çalışmasında yaratıcı dramanın, beşinci sınıfta okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerdeki okuduğunu anlama becerilerine etkisini ölçmeyi amaçlamıştır. Bir deney ve bir kontrol grubu ile çalışan araştırmacı, deney

grubundaki öğrencilere edebi hikayeler ve yaratıcı drama etkinliklerini uygulamıştır. Kontrol grubundaki öğrencilerle ise geleneksel yöntemlerle aynı hikayeler incelenmiştir. Gruplara ön test ve son test olarak Metropolitan Okuduğunu Anlama Testi (MAT6) uygulanmıştır. Ayrıca gruplara her hafta ölçüt bağımlı test uygulanmıştır. ANOVA ile yapılan analizler göstermiştir ki deney grubundaki öğrencilerin lehine anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Bu da yaratıcı dramının öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiğinin göstergesidir.

Cruz (1995) çalışmasında yaratıcı dramının, öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin sosyal ve sözel becerilerine etkisini araştırmıştır. Çalışmasında deney grubundaki 21 öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciye 12 haftalık yaratıcı drama programı uygulanmış, kontrol grubundaki 14 öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciye ise uygulanmamıştır. Ön test ve son test olarak Walker-McConnell Sosyal Yeterlilik ve Okula Uyum Ölçeği, Dil Gelişim Testi ve araştırmacı tarafından geliştirilen belirli sosyal beceri ve dil becerileri ölçekleri kullanılmıştır. Ayrıca deney grubundaki öğrencilere açık uçlu görüşme formları uygulanmıştır. Çalışmanın sonunda yapılan iki yönlü varyans analizi sonuçları, yaratıcı drama uygulanan deney grubundaki öğrencilerin sosyal becerileri ve sözel ifade etme becerileri yönünden anlamlı bir fark olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Ghiselli (1998), yaptığı çalışmada yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde yaratıcı drama yönteminin ve hikaye anlatmanın öğrencilerin konuşma ve dinleme becerileri başta olmak üzere okuma ve yazma becerilerine etkisini araştırmıştır. Çalışma gözlem üzerine yapılmış ve öğrencilere yaratıcı drama yöntemi ile hikaye anlatma tekniği uygulanmıştır. Çalışmanın sonunda yaratıcı drama yöntemi ve hikaye anlatma tekniğinin öğrencilerin konuşma, dinleme, okuma ve yazma becerilerini geliştirdiği ve öğrencilerin dersten daha çok zevk aldığı anlaşılmıştır.

Rose, Parks, Androes ve McMahon (2000), yaptıkları çalışmada 4. Sınıf öğrencilerinde drama temelli okuma öğretimi ile okuduğunu anlama arasındaki nedensel ilişkiyi incelemişlerdir. Drama temelli okuduğunu anlama programı oluşturmak için hafızada görsel imajların rolü ile ilişkili bilişsel teoriler kullanılmıştır. Öğrencilerin Iowa Temel Beceriler Testi'nin okuduğunu anlama bölümündeki test sonuçlarına drama temelli öğretimin etkisini değerlendirmek için rastgele ön test-son test kontrol grubu deseni kullanılmıştır. Sonuçlar, drama temelli

öğretim ile okuduğunu anlamadaki gelişme arasında doğrudan nedensel bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Rowland (2002), yaratıcı dramanın çocukların kendine güven duygularına olan etkisini belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, bir deney ve bir kontrol grubu belirlemiş ve her grupta beş kız, beş erkek yer almıştır. Gruplardaki tüm öğrenciler yedi yaşındaydı. Deney grubundaki çocuklara dört hafta boyunca yaratıcı drama yöntemi uygulanmıştır. Uygulama esnasında gözlemler yapılmış ve anketler uygulanmıştır. Çalışmanın sonunda yaratıcı dramanın, çocukların kendine güven duygularını geliştirdiği anlaşılmıştır.

Freeman, Sullivan ve Fulton (2003), yaptıkları çalışmada yaratıcı drama etkinliklerinin kendini algılama, problem çözme ve sosyal becerilere etkisini araştırmışlardır. Araştırmanın örneklemini, 237 kişiden oluşan üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Deney grubundaki öğrenciler 18 hafta boyunca haftada bir kez yaratıcı drama etkinliklerine katılmışlardır. Veri analizinde 2x2 faktöriyel varyans analizi kullanılmıştır. Çalışmanın neticesinde yaratıcı drama yönteminin bağımlı değişkenler üzerinde anlamlı bir fark oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Shand (2008), yaratıcı drama yöntemine göre hazırlanan bir programın İngilizce öğrenenlere etkisini araştırmak için yaptığı çalışmada üçüncü, altıncı ve yedinci sınıflardan oluşan bir örneklem grubu belirlemiştir. Katılımcıların tepkileri ön test, son test, gözlem ve öğrenci ve öğretmenlere uygulanan görüşme formları ile ölçülmüştür. Çalışmanın sonuçları yaratıcı dramanın, üçüncü sınıf öğrencilerinin İngilizce konuşmaya yönelik kaygılarını kayda değer bir ölçüde azalttığı, onların güven ve motivasyonlarını arttırdığını göstermektedir. Ayrıca altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerini de olumlu yönde etkilemiştir fakat katılımcıların İngilizce konuşmaya yönelik kaygı, güven ve motivasyonlarında çok az bir değişim gözlenmiştir.

Baraldi (2009), yaptığı nitel çalışmada ilköğretimde drama yönteminin dil edinimine etkisini araştırmıştır. Bu çalışmada örneklem olarak 4. ve 5. sınıf öğrencilerinden oluşan 27 kişilik karma bir sınıf kullanılmıştır. Uygulama altı hafta sürmüştür. Bu süre boyunca ekonomi ünitesini öğretmek için on tane drama yapısı kullanılmıştır. Tüm katılımcılarla tepkilerini ve bildirimlerini alabilmek için birkaç

aşamada görüşme yapılmıştır. Kayıt defterleri, katılımcı gözlemi ve görüşmeler veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, tüm katılımcılar drama kullanımını beğenmiş, ekonomi ünitesinin içeriğini kavramış, dramayı diğer alanlarda da kullanmışlardır. Ayrıca drama yöntemi, öğrencilerin işbirlikli çalışmalarını sağlamış, iletişimlerini arttırmış, yazma becerilerini geliştirmiş ve vücut kullanımını da dahil etmiştir.

Laurin (2010), yaptığı çalışmada yaratıcı dramanın çocukların yazma becerilerine etkisini araştırmıştır. Deney grubunda 26, kontrol grubunda ise 19 çocuk bulunmaktadır. Deney ve kontrol grubundaki çocuklardan yazma seviyelerini belirlemek için kısa bir metin yazmaları istenmiştir. Daha sonra 8 haftalık bir dönemde deney grubundaki 26 çocuk iki eşit gruba ayrılmış ve hikaye drama seanslarına katılmıştır. Her seansın sonunda bir yazma etkinliği yapılmıştır. Toplamda 203 metin oluşturulmuş ve bu metinler, kelime sayısı, açıklama niteliği ve metinlerin yapısına göre kodlanmıştır. Çalışmanın sonucuna göre, çocuklar drama seanslarından sonra daha fazla kelime üretmişlerdir. Yaratıcı dramanın çocukların yazma becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir.

Snape, vd. (2011), yaratıcı dramanın öğrencilerin ilköğretimden ortaöğretime geçişleri için kullanılmasının faydalarını araştırmış ve çalışma sonunda yaratıcı dramanın öğrencilerin motivasyonlarını arttırması, onların duygusal konuları daha rahat anlamalarını sağlaması nedeniyle faydalı olduğu sonucuna varmıştır.

1.5.2. Yurtiçinde Yapılan Çalışmalar

Akoğuz (2002), Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı eğitim parklarına gönüllü olarak gelen ve yaratıcı drama atölye çalışmalarına katılan öğrencilerin, iletişim becerilerinde gösterdikleri gelişmenin belirlenmesini amaçlamıştır. Çalışmada deneysel model tekrarlı ölçüm deseni kullanılmış ve örnekleme yaşları 9,10 ve 11 olan 22 kişilik birinci grup ile yaşları 11, 12 ve 13 olan ikinci grup alınmıştır. Örneklem grubu ile yapılan 12 haftalık yaratıcı drama atölye çalışması sırasında iletişim becerilerindeki gelişme ile ilgili gözlem yapılmıştır. Araştırma sonucunda, yaratıcı dramanın, tüm deneklerde deney başlangıcında yapılan gözleme göre deney bitiminde, iletişim becerilerinin geliştirilmesinde anlamlı bir değişiklik yaptığını göstermiştir.

Kayhan (2004), yaratıcı dramaya göre hazırlanan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin matematik başarılarına, öğrenilen bilgilerin kalıcılığına ve matematiğe yönelik tutumlarına etkisini araştırmak amacıyla yaptığı deneysel çalışmada ilköğretim 3. sınıf matematik dersi ölçüler ünitesinin “uzunluk ölçüleri” konusunu ele almıştır. Çalışma grubunu iki 3. sınıf şubesindeki öğrenciler oluşturmaktadır. Belirlenen konunun öğretilmesinde deney grubunda yaratıcı drama, kontrol grubunda ise geleneksel öğretim yöntemi uygulanmıştır. Erişiyi ölçmek için çoktan seçmeli ölçme aracı, matematik dersine yönelik tutumu belirlemek için ise tutum anketi kullanılmıştır. Ayrıca öğrenilen bilgilerin hatırlanma durumunu belirlemek amacıyla son testlerin uygulandığı günden 1 ay sonra her iki sınıfa da kalıcılık testi uygulanmıştır. Çalışmanın sonunda, deney ve kontrol gruplarının erişki puanları ve kalıcılık puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Ayrıca yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.

Bertiz (2005), Fen Bilgisi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemine yönelik tutumlarını belirlemek, bu tutumların cinsiyete göre değişip değişmediğini tespit etmek ve yaratıcı dramada öyküleme çalışmalarının fen öğretiminde kullanımına ilişkin görüşlerini almak amacıyla yaptığı çalışmasında; örneklem, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen Bilgisi Öğretmenliği 4. sınıfta okuyan 34’ü kız ve 32’si erkek olmak üzere toplam 66 kişiden oluşmaktadır. Bu çalışma, 2004-2005 bahar döneminde 14 hafta sürmüştür. Çalışma iki adımda gerçekleşmiştir. Birinci adımda fen bilgisi öğretmen adaylarının dramaya yönelik tutumlarını belirlemek için yaratıcı drama tutum ölçeği uygulanıyor. İkinci adımda ise altı öğrenci ile yapılandırılmış sorulardan oluşan bir görüşme protokolü ile öğrencilerin fende öyküleme çalışmalarının kullanıma yönelik görüşleri alınmıştır. Araştırma sonuçları yaratıcı drama tutum ölçeği ön test son test puan farklarının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu, ön test sonuçlarında eşey farkının bulunduğunu fakat bunun son test sonuçlarında ortadan kalktığını göstermiştir. Ayrıca, görüşmelerden elde edilen veriler, yaratıcı drama ve özel olarak öyküleme çalışması ile öğrenme anlamlı ve daha zevklidir, yaratıcılığı geliştirmek, yaparak ve düşünerek öğrenme etkinlikleri için daha fazla imkan bulunmaktadır, fen bilgisindeki soyut kavramların anlaşılmasında daha etkilidir, sadece sınıfta değil üniversite sonrası hayatta da kullanılabilir faydalı teknikler olduğunu göstermektedir.

Başkan (2006) yaptığı çalışmanın amacını, ilköğretim 6. sınıf Fen Bilgisi dersinde yer alan, “Yaşamımızı Yönlendiren Elektrik” ünitesinde, öğrencilerde var olan kavram yanlışlarının giderilmesi ve öğrencilerin fen bilgisi dersine olan motivasyonlarının artırılmasında drama yönteminin etkililiğini araştırmak olarak ifade etmiştir. Yapılan yarı deneysel çalışmada, literatür taraması ile kavram yanlışları belirlenerek Elektrik Ünitesi Kavram Testi (EKT) ve drama etkinlikleri geliştirilmiştir. 2004–2005 eğitim-öğretim yılında, Trabzon ili Düzköy ilçesi Gökçeler İ.Ö.O. 6-A sınıfından 14 deney grubu ve Akçaabat ilçesi Söğütlü İ.Ö.O. 6-A sınıfından 21 kontrol grubu öğrencisine, EKT ön test son test şeklinde uygulanmıştır. Çalışmada, kavram yanlışlarının giderilmesi ve başarı açısından deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu ve deney grubu öğrencilerinin drama yöntemi ile fen bilgisi dersine karşı olumlu tutum geliştirdikleri görülmüştür. Öğrencilerin bir kısmında bazı kavram yanlışlarının giderilemediği de görülmüştür. Drama yöntemi öğrencilerin yaparak- yaşayarak, daha çok söz alarak, kavramları somutlaştırarak aktif hale gelmelerine ve oyunlarla eğlenerek öğrenmelerine yardımcı olmuş, bu sayede öğrenci motivasyonunun ve başarısının artarak kavram yanlışlarının giderilmesine katkıda bulunmuştur.

Cömertpay (2006), okul öncesi eğitiminde, drama etkinliklerinin, beş-altı yaş grubu çocuklarının dil edinimine etkisini araştırmak amacıyla gerçekleştirdiği deneysel çalışmada, çalışma grubu Çukurova Üniversitesi Anaokulu’nun dört şubesine devam eden beş-altı yaş grubundan otuz altı çocuk oluşturmaktadır. Yaratıcı drama yönteminin etkililiğini sınamak için bir deney, bir kontrol grubu oluşturulmuştur. Deney grubunda yaratıcı drama yöntemi kullanılarak dil etkinlikleri gerçekleştirilirken, kontrol grubunda düz anlatım yöntemine dayalı dil etkinlikleri düzenlenmiştir. Çalışmada, dil edinimine yönelik yapılan yaratıcı drama etkinlikleri sonucunda çocukların bir bir sözcük içerisinde kullandıkları sözcük sayısının arttığı ve çocukların daha uzun sözcükler kullandıkları; çocukların kullandıkları sözcük türleri bakımından incelendiğinde çocukların kullandıkları sıfat ve ad sayılarında artış olduğu, çocukların kullandıkları ad öbeği ve eylem öbekleri sayısında artış olduğu görülürken kullanılan eylem ve zarf sayılarında bu artışın olmadığı, dil gelişimine yönelik yapılan yaratıcı drama eğitiminin çocukların dil gelişimlerini etkilemediği görülmüştür.

Erdoğan (2006) çalışmanın amacını, depresif belirtileri olan 8. sınıf öğrencileri ile yapılan yaratıcı drama çalışmalarının, bu öğrencilerin depresif belirtileri ve öz kavramları üzerine olan etkilerini saptamak olarak belirtmiştir. Çalışmaya yaşları 14–15 arasında olan 250 öğrenci dahil edilmiştir. Tüm öğrencilere Çocuk Depresyon Ölçeği (ÇDÖ) uygulanmıştır. ÇDÖ den 16 ve yukarı puan alan 36 öğrenci iki eşit gruba ayrılmıştır. 18 öğrenci deney grubu, 18 öğrenci kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Çalışmada, başlangıçta deney ve kontrol grubu arasında depresif belirtiler ($p=0.85$) ve öz kavram seviyeleri ($p=0.08$) açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark yok iken, yaratıcı drama eğitiminden sonra deney grubunun ÇDÖ puanları anlamlı olarak düşerken ($p=0.00$), PHÇÖKÖ ($p=0.00$) puanları anlamlı olarak yükseldiği gözlemlenmiştir. Kontrol grubunun ise ÇDÖ ($P>0,05$) ve PHÇÖKÖ ($P>0,05$) ön ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Karadağ ve Çalışkan (2006) yaptıkları çalışmada ilköğretim birinci kademesinde drama yönteminin öğrencilerin tutumlarına olan etkisini belirlemeye çalışmışlardır. Çalışma 3. Sınıf öğrencileriyle yapılan deneysel bir çalışmadır. Uygulamaya Milli Eğitim Programıyla eş zamanlı olarak başlanmıştır. Uygulama ünitesi olarak daha önce belirlenen 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ünitesinin hedef ve davranışlara dikkatlice uyularak, 3/A sınıfına (deney grubuna) Drama Yöntemi kullanılarak, kontrol grubunu oluşturan 3/B sınıfında ise Geleneksel Yöntemler ile işlenmiştir. Ayrıca araştırmada öğrencilerin akademik başarılarını belirlemek için başarı testi ve Hayat Bilgisi dersine yönelik tutumlarını belirlemek için ise tutum ölçeği uygulanmıştır. Çalışmada, drama yönteminin öğrencilerin Hayat Bilgisi dersine yönelik tutumlarında artı yönde değişikliklere neden olduğu saptanmıştır. Buna ilaveten öğrencilerin Hayat Bilgisi dersine yönelik tutumları arasında Drama yöntemi ile geleneksel yöntem arasında Drama Yöntemi lehinde farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Zayimoğlu (2006) yaptığı çalışmada ilköğretim altıncı sınıfta okutulmakta olan sosyal bilgiler dersinde yer alan “Coğrafya ve Dünyamız” ünitesinin öğretiminde, “yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin derse dönük başarıları ve tutumlarına olan etkisini araştırmıştır. Çalışma grubu ilköğretim 6. Sınıf öğrencilerden oluşmaktadır ve çalışmada kontrol gruplu ön-test son-test deseni

kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarından elde edilen bulgular, yaratıcı dramının uygulandığı deney grubu ile geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubu arasında bilişsel alanın bilgi düzeyine yönelik anlamlı bir farklılık bulunduğundan, yaratıcı drama ile öğretimin daha etkili olduğunu göstermiştir.

Güler (2008), araştırmasının amacını, ilköğretim dördüncü sınıf Türkçe dersinde, okuduğunu anlama ve anladığını yazıyla anlatma becerilerinin gelişiminde, yaratıcı drama yöntemi ile geleneksel yöntemlerin etkililiği açısından bir fark olup olmadığını ortaya koymak olarak tanımlamıştır. Deney tasarımı olarak “Kontrol Kümeli Ön-Test-Son-Test Tasarımı” kullanılmıştır. Deney grubunda yaratıcı drama yöntemi, kontrol grubunda ise geleneksel yöntemler kullanılmış olup, uygulamadan sonra gruplara son-testler uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular, ilköğretim dördüncü sınıf Türkçe dersinde, okuduğunu anlama ve anladığını yazıyla anlatma becerilerinin gelişiminde geleneksel yöntemlere göre yaratıcı drama yönteminin daha etkili olduğunu ortaya koymuştur.

Kırmızı (2008), yaptığı araştırmada Türkçe öğretiminde yaratıcı drama yönteminin tutum ve okuduğunu anlama stratejileri üzerindeki etkisini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada, ön test, son test kontrol gruplu deney deseni kullanılmıştır. 75 öğrenciyle yapılan çalışma, 2005-2006 eğitim-öğretim yılında, Türkçe dersinde 4. sınıflarda, 1 deney grubu, 1 kontrol grubuyla gerçekleştirilmiştir. Deney grubunda yaratıcı drama yöntemi, kontrol grubunda ise Türkçe dersi öğretim programı uygulanmıştır. Araştırma, yedi hafta boyunca devam etmiştir. Araştırmanın verileri “Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği (OYTÖ) ve Okuduğunu Anlama Stratejileri Ölçeği (OASÖ)” ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde Mann Whitney U-testi kullanılmıştır. Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır; okumaya yönelik tutuma ilişkin olarak yaratıcı drama yöntemi grubu ve Türkçe dersi öğretim programı grubu arasında önemli bir fark bulunmamaktadır. Okuduğunu anlama stratejilerinin kullanımının geliştirilmesinde yaratıcı drama yöntemine dayalı öğrenme, Türkçe dersi öğretim programına göre yapılan öğrenmeden daha etkilidir.

Aldağ (2010), yaratıcı dramının devlet ilköğretim okullarında yabancı dil olarak İngilizce öğrenen öğrencilerin motivasyonunu artırma üzerindeki etkilerini araştırmayı amaçladığı çalışmada, rastgele seçilen 50 4. sınıf öğrencisi üzerinde çalışmayı devam ettirmiştir. Daha sonra bu öğrenciler deney ve kontrol grubu olmak

üzere iki gruba ayrılmıştır. Deney grubu dramaya dayalı ders programına tabi tutulurken, kontrol grubu için herhangi farklı bir teknik kullanılmamıştır, fakat ders içeriği her iki grup için de aynı kalmıştır. Çalışmada, dil öğretiminde motivasyonun ve konuşma becerilerinin artırılması açısından deney grubu ile kontrol grubu arasında önemli farklar oluşmuştur. Sonuç olarak, yaratıcı dramanın motivasyonu arttırmada ve konuşma becerilerini geliştirmede önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Maden (2010) yaptığı çalışmada drama yönteminin dil (Türkçe) öğretiminde kullanımının gerekçeleri ve faydaları üzerinde durmuştur. Sonuç olarak ise Türkçe öğretimi ve drama yöntemi anlayabilme, anlatabilme, etkileşim, sorumluluk, özgüven vb. amaçlar etrafında öğretim faaliyetlerini gerçekleştirirler. Bu gerekçelerden hareketle Türkçe derslerinde dil becerilerini kazandırmada dramanın kullanımı faydalı olacağı söylenebilir. Dil becerilerini kazandırmak için düzenlenmiş drama etkinlikleri ile anlama ve anlatım becerili ve doğru dil kullanımı uygulamalı olarak geliştirilebilir. Türkçe dersinde de eleştirel düşünen ve düşündüklerini açık, anlaşılır bir ifadeyle anlatabilen ana dili bilincine sahip bireyler yetiştirmenin amaçlanması bu yöntemin kullanılmasını gerekli kılmaktadır.

Yenilmez ve Uygan (2010), yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin geometriye yönelik öz-yeterlik inanç düzeylerine etkisini belirlemek için yaptıkları çalışmada, 7. Sınıf 28 öğrenci ile çalışmışlardır. Çalışmanın gerçekleşmesinde yarı deneysel kontrol grupsuz ön test-son test modelinden yararlanılmıştır. Çalışmada, yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin geometriye yönelik öz-yeterlik inançları üzerinde anlamlı etkisinin olduğu görülmüştür.

Arslan, vd. (2011), yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine yönelik tutumlarını araştırmış ve öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediğini tespit etmişlerdir. Ayrıca, ciddi bir zaman sıkıntısı yaşandığı ve bu nedenle iyi bir planlama yapılmasının gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Aykaç ve Adıgüzel (2011) ilköğretim 4.sınıf Sosyal Bilgiler Dersi, “Gruplar, Kurumlar ve Sosyal Örgütler” öğrenme alanına bağlı “Hep Birlikte” temasının yaratıcı drama yöntemiyle işlenmesinin, öğrencinin başarısını ne ölçüde etkilediğini

ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Araştırmanın çalışma grubu, 2007–2008 öğretim yılında Ankara ili, Keçiören ilçesinde, Şehit Mehmet Altanlar İlköğretim Okulu’nda öğrenim gören 4/C sınıfı deney, 4/B sınıfı ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Çalışmada deney ve kontrol gruplarının son test toplam puanları arasında fark olduğu ve bu farkın yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubu lehine olduğu görülmüştür. Bu sonuç dikkate alındığında, yaratıcı drama yönteminin Sosyal Bilgiler dersinde kullanılmasının öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğu görülmüştür.

Şahin ve Yağbasan (2011), ders planının fizik öğretmenliği birinci sınıf öğrencilerinin birbirine alışması ve “Fizik Dersine Giriş-I” dersinde sıkılmadan kuralları öğrenmelerinde etkinliğini araştırmışlardır. Araştırmacılar tarafından yaratıcı drama yöntemine göre işlenen dersin etkinliğini belirlemek amacıyla öğrencilere test ve görüşme formu uygulanmıştır. Yapılan analizler, yaratıcı drama yönteminin öğrenciler üzerinde olumlu etki bıraktığını göstermektedir.

Kaba ve Şimşek (2012) Fen ve Teknoloji dersinde yaratıcı dramanın yöntem olarak uygulanmasına ilişkin görüşleri ortaya çıkarmak olarak ifade ettikleri çalışmalarında nitel araştırma yöntemlerinden görüşme ve gözlem kullanılmıştır. Gözlem, Hacettepe Üniversitesi İlköğretim Bölümü Nitel Araştırma Yöntemleri dersini alan Yüksek lisans öğrencileri içerisinde yedi kişi seçilerek yapılmıştır. Görüşmeler ise, bu yedi kişi içerisinde dört kişi seçilerek yapılmıştır. Çalışmada, katılımcıların, derslerde sıklıkla kullanılan yöntemin düz anlatım olduğunu belirtmelerine rağmen, yaratıcı drama yönteminin daha etkili olduğunu belirtmeleridir. Uygulanan atölyelerin de etkisiyle, yaratıcı dramanın derslerde yöntem olarak kullanılmasına ilişkin görüşlerin olumlu olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak gerek yurtiçi gerek yurtdışı çalışmaları göstermektedir ki; yaratıcı drama yöntemi, farklı disiplinlerde uygulanabilir ve başarılı bir yöntemdir. Çalışmalar, yaratıcı dramanın, bireylerin başarı, tutum, motivasyon, hatırlama düzeyi, vb. seviyelerine olumlu katkı sağladığını dile getirmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA SORULARI VE HİPOTEZLER

Bu bölümde çalışmanın amacı, genel araştırma problemi ve alt problemleri ile bu problemlere bağlı araştırma hipotezlerine yer verilmiştir.

2.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerinde deney grubunda uygulanan yaratıcı drama yöntemi ile mevcut programa göre öğretimin yapıldığı kontrol grubundaki öğrencilerin İngilizce Dersi Başarı Testi, İngilizce Dersine Yönelik Tutum ve Motivasyon ölçeklerinden aldıkları puanların ortalamalarını karşılaştırmak, ayrıca yaratıcı drama yöntemi ile işlenen dersler hakkında öğretmen ve öğrenci görüşlerini belirlemektir.

2.2 Genel Araştırma Problemi ve Alt Problemler

Bu çalışmada iki genel araştırma problemi bulunmaktadır.

2.2.1 Birinci Genel Araştırma Problemi

Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin İngilizce Dersi Başarı Testi, İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği ve Motivasyon Ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Bu temel araştırma problemine bağlı alt araştırma problemleri aşağıdaki gibidir:

1) Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin İngilizce Dersi Başarı Testinden aldıkları puanların ortalamaları

arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

2) Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

3) Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin Motivasyon Ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

2.2.2. İkinci Genel Araştırma Problemi

Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde yaratıcı drama yönteminin uygulandığı sınıflardaki öğretmen ve öğrencilerin kullanılan yöntemle ilişkin görüşleri nedir?

Bu genel araştırma problemine bağlı alt araştırma soruları şu şekildedir:

1) Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde yaratıcı drama yönteminin uygulandığı sınıftaki öğretmenin kullanılan yöntemle ilişkin görüşleri nedir?

2) Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde yaratıcı drama yönteminin uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin kullanılan yöntemle ilişkin görüşleri nedir?

2.3. Hipotezler

Öğrencilerin ön-İDBT ve ön-İDYTÖ puanları ortak değişken olarak kullanıldığında, ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin İngilizce Dersi Başarı Testi, İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği ve Motivasyon Ölçeği’nden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Hipotez 1: Öğrencilerin ön-İDBT ve ön-İDYTÖ puanları ortak değişken olarak kullanıldığında, ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin İngilizce Dersi Başarı Testi’nden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Hipotez 2: Öğrencilerin ön-İDYTÖ ve ön-İDBT puanları ortak değişken olarak kullanıldığında, ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği’nden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Hipotez 3: Öğrencilerin ön-İDYTÖ ve ön-İDBT puanları ortak değişken olarak kullanıldığında, ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin Motivasyon Ölçeği’nden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, araştırmanın uygulanması, kullanılan veri toplama araçları, bağımlı ve bağımsız değişkenleri ile elde edilen verilerin analizleri hakkında bilgi verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışmanın deseni, ön test – son test kontrol gruplu yarı deneysel model (Quasi Experimental Design) olmuştur. Yarı deneysel modelde amaç araştırmadaki değişkenler arasındaki neden-sonuç ilişkisini keşfetmektir (Büyüköztürk, vd. 2008). Bu çalışma, yaratıcı drama yöntemine göre hazırlanan öğretim materyallerinin öğrencilerin akademik başarı, tutum ve motivasyonlarına etkisini ölçmeyi amaçladığı için neden-sonuç ilişkisi vardır. Bu nedenle bu desen seçilmiştir.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini, Hatay ili Antakya ilçesinde bulunan bir ilköğretim okulunda öğrenim gören 6 şubede okuyan ortaokul 7. Sınıf öğrencileri oluşturmuştur.

Araştırmanın örnekleme ise, 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında 7. Sınıfta öğrenim gören 2 şubedeki toplam 70 öğrenciden oluşmaktadır.

Evren amaca uygun olarak seçilirken, örnekleme uygulama yapılacak okuldaki 7. Sınıf şubelerinden rastgele küme örnekleme yöntemi ile iki şube seçilmiştir. Bu şubelerden biri rastgele seçme yöntemi ile deney grubu, diğeri ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir.

Tablo 3. 1: Örneklemedeki Öğrencilerin Dağılımı

Grup	Kız		Erkek	
	f	%	f	%
Deney	18	50.0	18	50.0
Kontrol	13	38.2	21	61.8
Toplam	31	44.2	39	55.8

Tablo 3.1.'de görüldüğü gibi, deney grubunda erkek ve kız öğrencilerin sayısı eşit, kontrol grubunda ise erkek öğrencilerin sayısı kız öğrencilerin sayısından daha fazladır. Çalışmanın deney ve kontrol grubundaki öğretmen aynıdır. Öğretmenin altı yıldan fazla öğretmenlik deneyimi vardır.

Çalışmada; “İngilizce Dersi Başarı Testi”, “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Motivasyon Ölçeği” ön test ve son testlerinin hepsine katılan 70 öğrencinin verileri analiz edilmiştir. Ayrıca çalışmada, deney grubundaki 1 öğretmen ve 36 öğrencinin açık uçlu görüşme sorularıyla yaratıcı drama yöntemine ilişkin görüşleri alınmıştır.

3.3. Araştırma Deseni ve Uygulaması

Uygulamada yarı-deneme modellerinden olan eşitlenmemiş kontrol gruplu model seçilmiştir. Mevcut koşullarda katılımcıların yansız atama yoluyla eşitlenmeleri sağlanamamış fakat katılımcıların benzer niteliklerde olmaları hususunda hassas davranılmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte, hangi grubun deney ve hangi grubun kontrol grubu olacağı da tarafsız bir seçimle kararlaştırılmıştır.

Yarı deneysel model, grupların ölçülen niteliklerle ilgili önceki durumlarının bilinmesine, bu şekilde değişimin ölçülmesine olanak sağlaması bakımından kullanılabilirliği olan bir modeldir (Büyüköztürk, vd. 2008).

Tablo 3. 2: Öntest-Sontest Kontrol Gruplu Desende Uygulama Süreci

Grup	Öntest	İşlem	Sontest
Deney	İDBT	Yaratıcı Drama Yöntemi	İDBT
	İDYTÖ		İDYTÖ
	MÖ		MÖ
			Açık Uçlu Öğretmen Görüşme Formu Açık Uçlu Öğrenci Görüşme Formu
Kontrol	İDBT	Mevcut Programa Göre Öğretim	İDBT
	İDYTÖ		İDYTÖ
	MÖ		MÖ

Deney grubunda “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” üniteleri haftada 4 ders saati, toplamda 24 ders saati yeni öğretim programında belirlenen konu ve kazanımlar doğrultusunda, araştırmacı tarafından yaratıcı drama yöntemine uygun olarak hazırlanan öğrenci kitabı ve cevaplı öğretmen kitabı materyalleri doğrultusunda uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” üniteleri haftada 4 ders saati, toplamda 24

ders saati yeni öğretim programında belirlenen konu ve kazanımlar doğrultusunda, öğretmenin isteğine göre işlenmiştir.

Ünitelere başlanmadan önce her iki gruba da ilgili üniteleri kapsayan “İngilizce Dersi Başarı Testi”, “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Motivasyon Ölçeği” ön test olarak uygulanmıştır.

Ünitelerin sonunda gruplara ilgili üniteleri kapsayan “İngilizce Dersi Başarı Testi”, “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Motivasyon Ölçeği” son test olarak uygulanmıştır. Bununla birlikte, deney grubundaki öğretmen ve öğrencilere yaratıcı drama yöntemine ilişkin görüşlerini alabilmek amacıyla açık uçlu görüşme formları uygulanmıştır.

3.3.1. Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanması

3.3.1.1. Ünitelerin Kazanımlarının Belirlenmesi ve Öğrenme Araç ve Gereçlerinin Hazırlanması

Öğretilecek konular ile ilgili kazanımlar MEB (2005) tarafından hazırlanan öğretim programında açık ve net bir biçimde belirtilmektedir. Bu çalışmada kullanılan İDBT ve ünitelerin yaratıcı drama yöntemine göre işlenebilmesi adına araştırmacı tarafından öğrenci kitabı ve cevaplı öğretmen kitabı bu kazanımlar doğrultusunda hazırlanmıştır.

3.3.1.2. Yaratıcı Drama Yöntemine Uygun Olarak Öğrenci ve Öğretmen Kitabının Hazırlanması

24 ders saati için hazırlanan yaratıcı drama yöntemi materyalleri her ünite için 4 döngü olmak üzere toplamda 12 döngüden oluşmaktadır. Her bir döngü beş aşamadan oluşmuş ve 2 ders saatine göre hazırlanmıştır. Öğrenci kitabında; ısınma çalışması bölümündeki etkinlikler ve yapılması beklenen davranışlar, pandomim çalışması bölümünde pandomimle ilgili etkinliğe dair kelime veya cümleler, rol oynama bölümünde canlandırılması istenen diyaloglar ve ilgili sorular, oluşum çalışması bölümünde öğrencilerin kazandıkları bilgiler ile yapmaları gereken etkinlikler ve değerlendirme çalışması bölümünde ise sürece dönük ödev ve etkinlikler yer almıştır. Öğretmen kitabında ise, verilmesi beklenen cevaplar ve öğrencilerin nasıl yönlendirilmesi gerektiği ile ilgili bilgiler de verilmiştir.

Tüm çalışma aşamalarında hedeflenen kazanımların elde edilebilmesi adına en uygun etkinlikler seçilmeye çalışılmış ve grubun yaş ve zihinsel düzeyine uygun, uygulanması kolay etkinlikler seçilmiştir. Öğrencileri tehlike altında bırakmayacak materyallerin kullanılması hususunda hassas davranılmıştır. Tüm aşamalarda öğrencileri aktif kılacak ve öğretmeni sadece rehber konumunda tutacak etkinlikler kullanılmıştır. Hazırlanan materyallerin yaratıcı drama yöntemine ve belirlenen yaş grubuna uygunluğunu kontrol etmek adına iki alan eğitimcisi ile iki 7. sınıf İngilizce öğretmenin görüşlerine başvurulmuş ve elde edilen görüşler ışığında gerekli düzeltmeler yapılarak materyaller uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

3.3.1.3. Öğretmenle Uygulama Öncesi Ön Görüşme

Rastgele küme örnekleme yöntemi ile deney grubu olarak belirlenen bir 7. sınıf şubesinin öğretmenine yaratıcı drama yöntemi ve aşamaları ile ilgili bilgi ve belge vermek, ayrıca araştırmacı tarafından hazırlanan materyalin kullanımında dikkat edilmesi gereken hususları ifade etmek amacıyla bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda yaratıcı drama yöntemi aşama aşama açıklanarak, her aşamada öğretmen ve öğrencilerin neler yapması gerektiği ile ilgili açıklamalar yapılmıştır. Öğretmene materyaller verildikten sonra materyaller ile ilgili soruları yanıtlanmış ve etkinliklerle ilgili görüş alınmıştır. Öğretmen, yaratıcı drama yönteminin öğrenciler açısından uygun olduğunu belirtmiştir. Öğretmene, kontrol grubunda materyale bağlı olmadan mevcut öğretim programına göre istediği şekilde ders anlatması gerektiği belirtilmiştir.

3.3.1.4. Öğrenci Çalışma Gruplarının Belirlenmesi ve Öğrencilere Uygulama Hakkında Bilgi Verilmesi

Deney grubunda öğrenci çalışma gruplarının nasıl oluşturulacağını öğretmen belirlemiştir. Belirlemeyi yaparken grupların başarı ve cinsiyet yönünden heterojen olmasına dikkat edilmiştir. Sınıf düzeni etkinliklere göre şekillenmiştir. Öğrencilere yaratıcı drama yöntemi ve aşamaları ile ilgili bilgi verilmiş, uygulama süreci, ön test ve son test uygulamalarının amaçları açıklanmıştır.

3.3.1.5. Uygulama Süreci ve Yaratıcı Drama Yöntemi

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere ön testler uygulandıktan sonra

uygulama sürecine başlanmıştır. Uygulama sürecinin bazı aşamaları araştırmacı tarafından takip edilmiş ve uygulama ile ilgili değerlendirmede bulunulmuştur. Öğretmenin uygulama esnasındaki talepleri karşılanmaya çalışılmıştır.

Yaratıcı drama yöntemine göre hazırlanan ve 2 ders saatinden oluşan 12 döngü aşağıdaki aşamaları ve faaliyetleri içermektedir:

1- Isınma Çalışması: Isınma çalışmasında, öğrencileri rahatlatmak, onları derse ve konuya hazır hale getirmek, onların kendilerini daha huzurlu hissedebilmelerini sağlamak ve önceki bilgilerini ortaya çıkarmak için gerekli faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada, öğrencilerin ilgi ve dikkatlerini derse çekecek, onların tüm duyularına hitap edecek etkinlikler yapılmıştır. Daha çok oyunlar oynanmıştır.

2- Asıl Çalışma: Bu çalışma aşaması aşağıdaki alt aşamalardan oluşmaktadır.

2.a. Pantomim Çalışması: Bu aşamada öğrenciler sadece vücut dillerini, jest ve mimiklerini kullanarak bazı kelime ya da cümleleri anlatmaya çalışmışlardır. Öğrenciler sözlü olarak herhangi bir beyanda bulunmamaları hususunda uyarılmıştır. Sessiz sinemaya benzediği için öğrencilerin ilgisini çekmiştir.

2.b. Rol Oynama Çalışması: Bu çalışmada, araştırmacı tarafından hazırlanan ve öğrencilere önceden verilmiş olan materyaldeki diyaloglar tercüme edilmiş ve öğrencilere diyalogları anlamaları adına belli bir süre verilmiştir. Daha sonra öğrencilere roller verilerek tahtada rolleri canlandırmaları istenmiştir. Öğrencilerin daha rahat anlayabilmeleri için diyaloglardaki cümlelerin basit ve kısa olmasına dikkat edilmiştir.

2.c. Oluşum Çalışması: Bu çalışmada, öğrencilerin işlenen konular ile ilgili elde ettikleri bilgilerin kalıcılığını ve yeni ürünler ortaya koymalarını sağlamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan materyaldeki etkinlikler yapılmıştır. Öğrenciler ortaya çıkardıkları yeni ürünleri sınıfta arkadaşları ile paylaşmışlardır.

3- Değerlendirme Çalışması: Bu aşamada oluşan süreç ile ilgili öğrencilerden fikir alınmış ve konular ile ilgili kazanımlarını belirleyebilmek amacıyla araştırmacının hazırlamış olduğu öğrenci kitabında yer alan sürece dönük alıştırmalar ve etkinlikler yapılmıştır. Güzel olan ürünler sınıf panosuna asılmıştır.

Üniteler bittikten sonra İDBT, İDYTÖ ve MÖ son testleri uygulanmış ve açık uçlu görüşme formları ile öğretmen ve öğrencilerin yaratıcı drama yöntemi hakkındaki görüşleri alındıktan sonra çalışma sona ermiştir.

3.3.2. Kontrol Grubunda Uygulama

Çalışma süresince kontrol grubunda yer alan sınıfta öğretmen mevcut öğretim programı doğrultusunda hazırlanan ders kitaplarını kendi belirlediği öğretim yöntem ve tekniklerini kullanarak anlatmıştır.

Kontrol grubundaki öğrencilere de deney grubunda olduğu gibi uygulama öncesinde İDBT, İDYTÖ ve MÖ ön testleri uygulanmıştır. Öğrenciler, birbirlerinin sırtını görecektir şekilde oturmuşlardır. Öğrenciler, ders kitapları ve defterleri sıralarının üstünde açık olacak bir şekilde hazır bulunmuşlardır. Öğretmen anlatacağı konuları anlatmış, öğrencilerin anlatılanları defterlerine yazmalarını istemiş, öğrencilere alıştırmayı yaptırmış ve öğrencilere konuyu anlayıp anlamadıklarını sormuştur. Ders kitabındaki etkinliklerin bir kısmını sınıfta yaptırmış, geriye kalanları ise ödev olarak vermiştir. Çalışmada kontrol grubunda işlenen dersler için “mevcut programa göre öğretim” ifadesi kullanılmıştır.

Uygulama süreci bittikten sonra kontrol grubundaki öğrencilere de İDBT, İDYTÖ ve MÖ son testleri uygulanmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Bu bölümde, çalışmada kullanılan veri toplama araçları olan “İngilizce Dersi Başarı Testi”, “İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği”, “Motivasyon Ölçeği”, “Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Görüşme Formu” ve “Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Öğrenci Görüşme Formu” hakkında bilgi verilecektir.

3.4.1. İngilizce Dersi Başarı Testi (İDBT)

3.4.1.1. Testin Amaçlarının Belirlenmesi

Bu testin hazırlanmasının ve uygulanmasının amacı, ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi öğretim programında yer alan “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerinin yaratıcı drama yöntemine göre işlenmesinden önce

öğrencilerin ön bilgilerini test etmek ve uygulamadan sonra da yaratıcı drama yönteminin ilgili konular üzerindeki etkisini belirlemektir.

3.4.1.2. Testin Geliştirilme Süreci

İngilizce Dersi Başarı Testi'nin geliştirilmesinde aşağıdaki aşamalar uygulanmıştır:

✓ İlköğretim 7. sınıf İngilizce dersi öğretim programında yer alan “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerinin öğretim programı incelenmiş ve bu doğrultuda kazanımlar belirlenmiştir (MEB, 2005). İngilizce Dersi Başarı Testi Belirtke Tablosu'nda gösterilen kazanımları ölçmek üzere 34 madde hazırlanmıştır. Bu maddelerin bazıları bir kazanımı, bazıları ise birden fazla kazanımı ölçmektedir. Ayrıca, bazı kazanımlar bir soruyla ölçülürken, bazıları birden fazla soruyla ölçülmektedir.

✓ Maddeler, çoktan seçmeli ve dört seçeneklidir.

✓ Hazırlanan maddeler, kapsamı ve öğrenci seviyesine uygunluğu açısından 6-10 yıllık mesleki deneyime sahip 4 öğretmenin görüşüne sunulmuştur. Öğretmenlerden alınan dönütler çerçevesinde gerekli düzenleme ve değişiklikler yapılmıştır.

✓ Testin pilot uygulaması, Hatay ili Antakya ilçesinde bulunan ilköğretim okulları arasından uygun örnekleme yoluyla seçilen 2 farklı okulda toplam 185 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

✓ Bu uygulama sonucunda elde edilen veriler analiz edilerek her maddenin güçlük ve ayırıcılık gücü indeksleri hesaplanmıştır. Ayırıcılık gücü indeksi 0.30'un altında olan 6 sorudan 4'ü testten çıkarılmıştır. 2 soru ise, testin kapsam geçerliliğinin bozulmaması için testten çıkarılmamıştır. Diğer sorular da hiç değiştirilmeden testte kalmıştır.

✓ Hazırlanan testin kapsam geçerliliği 4 öğretmen tarafından yeniden incelenerek yeterli bulunmuştur. Bu nedenle yeni soru eklenmemiştir.

✓ Elde edilen verilerin madde analizi “Henryson Yöntemi” ile yapılmıştır. Madde analizi sonuçları Tablo 3.3.'de gösterilmektedir.

Tablo 3. 3: İngilizce Dersi Başarı Testi Madde Analizi Sonuçları*

Pilot Çalışma			Testin Son Hali					
Madde No	Güçlük indeksi(Pj)	Ayırıcılık indeksi (rjx)	Madde No	Güçlük indeksi (Pj)	Ayırıcılık indeksi (rjx)	Varyans (sj ²)	Standart sapma (sj)	Güvenirlilik katsayısı (rj)
1	0,49	0,48	1	0,49	0,52	0,25	0,5	0,26
2	0,49	0,14	2	0,56	0,54	0,25	0,5	0,27
3	0,56	0,56	3	0,57	0,5	0,25	0,5	0,25
4	0,57	0,5	4	0,71	0,36	0,21	0,45	0,16
5	0,71	0,34	5	0,52	0,6	0,25	0,5	0,3
6	0,52	0,56	6	0,59	0,56	0,24	0,49	0,28
7	0,59	0,58	7	0,52	0,6	0,25	0,5	0,3
8	0,52	0,62	8	0,48	0,48	0,25	0,5	0,24
9	0,48	0,44	9	0,46	0,74	0,25	0,5	0,37
10	0,46	0,76	10	0,37	0,56	0,23	0,48	0,27
11	0,37	0,52	11	0,33	0,34	0,22	0,47	0,16
12	0,33	0,32	12	0,36	0,48	0,23	0,48	0,23
13	0,38	0,12	13	0,27	0,38	0,2	0,45	0,16
14	0,36	0,52	14	0,38	0,16	0,24	0,49	0,08
15	0,27	0,4	15	0,39	0,5	0,24	0,49	0,24
16	0,38	0,18	16	0,31	0,22	0,22	0,47	0,1
17	0,39	0,52	17	0,7	0,46	0,21	0,46	0,21
18	0,31	0,2	18	0,33	0,26	0,22	0,47	0,12
19	0,7	0,48	19	0,38	0,68	0,24	0,49	0,33
20	0,33	0,28	20	0,41	0,64	0,24	0,49	0,31
21	0,38	0,72	21	0,39	0,66	0,24	0,49	0,32
22	0,41	0,64	22	0,58	0,72	0,25	0,49	0,35
23	0,27	-0,08	23	0,35	0,64	0,23	0,48	0,31
24	0,39	0,64	24	0,34	0,12	0,23	0,47	0,06
25	0,58	0,7	25	0,37	0,44	0,23	0,48	0,21
26	0,35	0,62	26	0,32	0,54	0,22	0,47	0,25
27	0,23	-0,04	27	0,31	0,22	0,22	0,46	0,1
28	0,34	0,12	28	0,29	0,34	0,21	0,45	0,15
29	0,37	0,42	29	0,45	0,58	0,25	0,5	0,29
30	0,32	0,48	30	0,27	0,34	0,2	0,44	0,15
31	0,31	0,22						
32	0,29	0,36						
33	0,45	0,62						
34	0,27	0,3						

*N=185, %27= 50 öğrencidir.

Madde güçlük indeksi; 1.00'e yakın ise kolay, 0.50 civarında ise orta, 0.00'a yakın ise zor olarak kabul edilir. maddenin ayırt edicilik indeksi; 0.40 ve daha yüksek değerlerde olan maddeler için çok iyi, 0.30 ile 0.39 değerleri arasında olan maddeler oldukça iyi, 0.20 ile 0.29 değerleri arasında olan maddeler düzeltilmesi ve geliştirilmesi gerekir, 0.19 ve daha düşük değerlerde olan maddeler çok zayıf ve testten çıkarılması gerektiği şeklinde değerlendirilebilir (Karaca, vd., 2008: 284).

Güvenirlik hesaplaması için 185 öğrenci üzerinde uygulanan başarı testinden güçlük ve ayırıcılık indeksi uygun olmayan maddeler (2, 13, 23 ve 27. maddeler) atıldıktan sonra, nihai testin güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve $KR-20 = 0,824$ bulunmuştur. Bu değer testin güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. 4: İngilizce Dersi Başarı Testinin Son Haline Ait Betimsel İstatistikler

N		185
Kr-20		0,824
p		0,47
rj		0,47
X		12,81
Medyan		11,00
Mod		11,00
Standart sapma		5,83
Varyans		34,02
Max		28
Min		3
Ranj		25
Çarpıklık katsayısı	Skewness	0,74
	Skewness st.hata	0,179
Basıklık katsayısı	Kurtosis	-,241
	Kurtosis st.hata	0,355

Testin ortalama güçlük indeksi 0,47 olarak hesaplanmıştır. Bu değer testin orta güçlükte olduğunu göstermektedir. Testin ortalama ayırt edicilik indeksi de 0,47 olarak hesaplanmıştır. İstenen ayırıcılık gücü olan 0,50'ye yakın olduğu için testin oldukça ayırt edici olduğu söylenebilir. Testin aritmetik ortalaması 12,81, mod 11,00, medyan 11,00'dir. Standart sapma 5,83, varyans değeri 34,02'dir. Testten alınan en yüksek puan 28 en düşük puan ise 3'tür. Buna bağlı olarak ranj değeri 25'dir. Başarı testinin çarpıklık katsayısı 0,74 ve basıklık katsayısı -,241'dir. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin +1 ve -1 aralığında olması normal dağılım göstergesi olarak kabul edilir. Teste ait basıklık ve çarpıklık katsayıları bu değerler arasında olduğu için normal dağılım gösteren bir başarı testi geliştirildiği söylenebilir.

3.4.1.3. Testin Puanlandırılması

Testteki maddeler 1 – 0 şeklinde (dichotomously) puanlanmış ve maddelerin birbirleri ile olan korelasyonuna bakılmıştır. Her doğru madde için 1 puan verilmiştir. Boş veya yanlış yanıtlar için ise o maddeye 0 puan verilmiştir.

Güvenirlilik katsayısı belirlenebilmesi için “İç Tutarlılık” yöntemlerinden “Kuder-Richardson Yaklaşımı” kullanılmıştır. Test bir kez uygulandığı için ve testte bulunan soruların zorluk düzeyleri farklı olduğu için KR-20 kullanılmıştır.

3.4.2. İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği (İDYTÖ)

Öğrencilerin İngilizce dersine ve bu derste yapılan etkinliklere yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla, Nuhoğlu (2008) tarafından geçerlilik ve güvenirliliği test edilerek geliştirilen Fen Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, araştırmacı tarafından İngilizce dersine uyarlanarak kullanılmıştır.

Bu ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı Nuhoğlu tarafından $\alpha=0,87$ olarak bulunmuştur. Güvenirliliği ve geçerliliği uzman görüşleriyle ve istatistiksel olarak kanıtlanmış, 10’u olumlu ve 10’u olumsuz olmak üzere toplam 20 maddeden oluşan 3’lü likert tipi bir ölçektir. İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, hem deney hem kontrol grubuna ön test ve son test olarak uygulanmıştır.

Ölçeğin Puanlandırılması

Ölçekteki KATILYORUM seçeneği +1, FİKRİM YOK seçeneği 0, KATILMIYORUM seçeneği -1 olarak kodlanmıştır. Ölçekte yer alan olumsuz maddelerin kodlaması, verilen puanlamanın tam tersi alınarak yapılmıştır.

3.4.3. Motivasyon Ölçeği (MÖ)

Çalışmanın deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin İngilizce dersine yönelik motivasyonlarını ölçmek amacıyla Keller ve Subhiyah (1987) tarafından geliştirilen, Keller (2006) tarafından yeniden düzenlenen ve Acar (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan motivasyon ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, Dikkat (Attention), Uygunluk (Relevance), Güven (Confidence) ve Doyum (Satisfaction) alt boyutlarından oluşmaktadır. Ölçeğin uygulanmasındaki asıl amaç; öğrencilerin İngilizce dersine yönelik motivasyonlarını ölçmektir. Ölçek, 34 maddeden oluşmakta ve likert tipi bir ölçektir.

Ölçekteki 9 madde (4, 6, 7, 8, 11, 17, 25, 26, 31) olumsuz ifade, diğer maddeler ise olumlu ifadelerden oluşmaktadır. Keller (2006)’e göre ölçeğin Dikkat boyutunu 1, 4, 10, 15, 21, 24, 26 ve 29. maddeler oluşturmakta ve güvenirlilik katsayısı 0,73; Uygunluk boyutunu 2, 5, 8, 13, 20, 22, 23, 25 ve 28. maddeler

oluşturmakta ve güvenilirlik katsayısı 0,85; Güven boyutunu 3, 6, 9, 11, 17, 30 ve 34. maddeler oluşturmakta ve güvenilirlik katsayısı 0,71; Doyum boyutunu ise 7, 12, 14, 16, 18, 19, 31, 32 ve 33. maddeler oluşturmakta ve güvenilirlik katsayısı 0,77'dir.

Ölçeğin Puanlandırılması

Ölçekteki maddelerin puanlandırılması şu şekilde olmuştur: TAMAMEN KATILYORUM seçeneği 5, KATILYORUM seçeneği 4, KARARSIZIM seçeneği 3, KATILMIYORUM seçeneği 2 ve HİÇ KATILMIYORUM seçeneği 1 olarak kodlanmıştır. Olumsuz ifadelerden oluşan maddelerde ise yapılan puanlamamın tam tersi alınmıştır. Ölçekteki tüm maddeler bu doğrultuda yanıtlandığında alınabilecek en düşük puan 34, en yüksek puan ise 170'tir. Puanlar arttıkça, motivasyonun da arttığı kabul edilmiştir.

3.4.4. Yaratıcı Drama Yöntemine İlişkin Açık Uçlu Öğretmen ve Öğrenci Görüşme Formları

Çalışmada, deney grubundaki öğretmen ve öğrencilerin yaratıcı drama yöntemine ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla Coşkun (2011) tarafından geliştirilen 5E Öğrenme Modelinin Uygulanmasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşme Formları araştırmacı tarafından İngilizce dersine uyarlanarak "Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Görüşme Formu" ve "Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Öğrenci Görüşme Formu" olarak kullanılmıştır.

Görüşme formlarının kapsam ve yapı geçerliliği için Coşkun (2011) 2 uzmanın görüşüne başvurmuştur. Formlarda 4'er tane açık uçlu soru bulunmaktadır. Öğretmen ve öğrenciler formları yazılı olarak elle doldurmuşlardır.

3.5. Değişkenler

3.5.1. Bağımsız değişkenler:

Bu çalışmada kullanılan uygulama çalışmanın tek bağımsız değişkenidir. Bu değişkene ait iki grup bulunmaktadır. Bunlar; yaratıcı drama yöntemi ve mevcut programa göre öğretimin gerçekleştiği gruplardır.

3.5.2. Bağımlı değişkenler:

Bu araştırmada ortaokul 7. sınıf İngilizce dersindeki “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” üniteleri ile ilgili İngilizce Dersi Başarı Testi, İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeği ve Motivasyon Ölçeği bağımlı değişkenlerdir.

3.6. Verilerin Analizleri:

Çalışmanın amaçları doğrultusunda elde edilen veriler, bilgisayar ortamında SPSS-16.0 (Statistical Package for the Social Sciences) kullanılarak analiz edilmiş, bulgular tablolar halinde sunulmuş ve bulgulara ilişkin yorumlar yapılmıştır. Araştırmanın alt problemleri için aşağıdaki işlemler yapılmıştır:

1. Yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubu ile mevcut öğretim programının uygulandığı kontrol grubunun ön İngilizce Dersi Başarı Testi puan ortalamaları, ön İngilizce Dersine Yönelik Tutum puan ortalamaları ve ön Motivasyon Ölçeği puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için bağımsız t-testi kullanılmıştır.

Yaratıcı drama yönteminin, öğrencilerin son-İDBT, son-İDYTÖ ve son-MÖ'den aldıkları puanların ortalamalarına istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olup olmadığına bakmadan önce öğrencilerin ön-İDBT ile son-İDBT, ön-İDYTÖ ile son-İDYTÖ ve ön-MÖ ile son-MÖ puanlarının ortalaması arasındaki korelasyona bakılmıştır.

Grupların son-İDBT, son-İDYTÖ ve son-MÖ puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için ortak değişkenli çoklu varyans analizi (MANCOVA) kullanılmıştır.

2. Öğretmen ve öğrenci görüşme formları, nitel veri analiz tekniklerinden içerik analizi tekniği kullanılarak değerlendirilmiştir. Formlardaki her soru için ayrı ayrı kodlama yapılmıştır. Konularla ilgili verilen cevap ve ifadeler değerlendirme formuna yazılmış, yinelenen ifade ve cevaplar için bir frekans eklenmiştir. Her soru için ayrı bir frekans tablosu oluşturulmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Araştırmanın Birinci Problemi İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin İngilizce dersi başarı testi, İngilizce dersine yönelik tutum ve derse karşı motivasyon ölçeklerindeki ön bilgilerinin eşitliğini kontrol etmek için bağımsız t-testi kullanılmıştır. Bağımsız t-testi sonuçlarına göre deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin ön-İDBT ($F(68) = 0,671, p > 0,05$), ön-İDYTÖ ($F(68) = 0,866, p > 0,05$), ve ön-MÖ ($F(68) = 0,905, p > 0,05$) puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Yapılan basit Pearson korelasyon kat sayısı deney ve kontrol gruplarına uygulanan ön-İDBT puanları ile son-İDBT puanları arasında ($r(70) = 0,293, p < 0,05$) ve ön-İDYTÖ ile son-İDYTÖ puanları arasında ($r(70) = 0,437, p < 0,01$) istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Ancak, öğrencilerin ön-MÖ puanları ile son-MÖ puanları arasında ($r(70) = -0,113, p > 0,05$) istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur. Bu nedenle öğrencilerin sırası ile ön-İDBT puanlarının son-İDBT ve ön-İDYTÖ puanlarının son-İDYTÖ puanlarına etkisini yok etmek için ön-testler, ortak değişken olarak kullanılmıştır.

Betimlemeli İstatistik

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin İngilizce Dersi Başarı Testi, İngilizce Dersine Yönelik Tutum ve Motivasyon ölçeklerine ait ön ve son test sonuçları tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1’de görüldüğü gibi yaratıcı drama yönteminin uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin ön-İDBT puanlarının ortalaması 11,58 iken son-İDBT puanlarının ortalaması 17,67’dir. Bu gruptaki öğrencilerin başarı testinden aldıkları puanların ortalaması 6,09 puan artmıştır. Bu gruptaki öğrencilerin ön-İDYTÖ puanlarının ortalaması 7,06 iken son-İDYTÖ puanlarının ortalaması 10,25’dir. Bu sonuçlara göre bu gruptaki öğrencilerin İngilizce dersine yönelik tutum puanlarının

ortalaması 3,19 puan artmıştır. Aynı şekilde bu gruptaki öğrencilerin ön-MÖ puanlarının ortalaması 128,41 iken son-MÖ puanlarının ortalaması 140,56'dır. Bu sonuçlara göre bu gruptaki öğrencilerin motivasyon ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması 12,15 puan artmıştır.

Tablo 4. 1: Deney ve Kontrol Grupları İçin Ön ve Son Test Puan Sonuçları

Gruplar	BağımlıDeğişkenler	N	Ortalama	Standart Sapma
DG	Ön-İDBT	36	11,58	3,47
	Son-İDBT	36	17,67	3,94
	Ön-İDYTÖ	36	7,06	5,95
	Son-İDYTÖ	36	10,25	4,51
	Ön-MÖ	36	128,41	19,46
	Son-MÖ	36	140,56	16,78
KG	Ön-İDBT	34	11,26	2,71
	Son-İDBT	34	17,21	3,43
	Ön-İDYTÖ	34	6,83	5,44
	Son-İDYTÖ	34	7,27	4,54
	Ön-MÖ	34	127,94	12,97
	Son-MÖ	34	128,53	14,33

DG: Yaratıcı Dramanın Kullanıldığı Grup, KG: Mevcut Programa Göre Derslerin İşlendiği Grup

Tablo 4.1'de görüldüğü gibi mevcut programa göre uygulamanın yapıldığı sınıftaki öğrencilerin ön-İDBT puanlarının ortalaması 11,26 iken son-İDBT puanlarının ortalaması 17,21'dir. Bu gruptaki öğrencilerin başarı testinden aldıkları puanların ortalaması 5,95 puan artmıştır. Bu gruptaki öğrencilerin ön-İDYTÖ puanlarının ortalaması 6,83 iken son-İDYTÖ puanlarının ortalaması 7,27'dir. Bu sonuçlara göre bu gruptaki öğrencilerin İngilizce dersine yönelik tutum puanlarının ortalaması 0,44 puan artmıştır. Aynı şekilde bu gruptaki öğrencilerin ön-MÖ puanlarının ortalaması 127,94 iken son-MÖ puanlarının ortalaması 128,53'dür. Bu sonuçlara göre bu gruptaki öğrencilerin motivasyon ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması 0,59 puan artmıştır.

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin ön testleri için yapılan t-testi sonuçlarına göre öğrencilerin İngilizce ders başarıları, İngilizce dersine yönelik tutum ve motivasyonlarının birbirine yakın olduğu görülmüştür. Ancak ön-İDBT puanları ile son-İDBT puanları arasında ve ön-İDYTÖ ile son-İDYTÖ puanları arasında ($r(70) = 0,437$, $p < 0,01$) istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olması ön testlerin son testlere bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Bu nedenle öğrencilerin ön-test puanlarının son-test puanlarına etkisini yok etmek için ön testler, ortak değişken olarak kullanılmıştır.

Bağımlı değişken sayısı birden fazla olduğu için son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını test etmek için ortak değişkenli çoklu varyans analizi (MANCOVA) kullanılmıştır.

Ortak Değişkenli Çoklu Varyans Analizinin Varsayımları (MANCOVA)

MANCOVA analizinin yapılmadan önce bu analizin kabullenmelerinin kontrol edilmesi gerekir. Bu analizin ilk kabullenmesi çoklu değişkenin normalliğinin kontrol edilmesidir. Weinfurt (1995)' a göre ortak değişken matrisinin her grup için benzer olması ve her grup için yine bağımlı değişkenlerin benzer olması, ortak değişkenli çoklu varyans analizinin iki önemli kabullenmesidir. Bu kabullenmeler Tablo 4.2 ve 4.3'de verilmiştir.

Tablo 4. 2: Ortak Değişkenler Matris Eşitliğinin Test Edilmesi

Box's M	3,0229
F	0,81
df1	6
df2	33194,011
P	0,823

n=154, p>0,05

Tablo 4. 3: Bağımlı Değişkenlerin Eşitliğinin Test Edilmesi (Levene's Test)

	F	df1	df2	P
Son-İDBT	0,305	1	68	0,583
Son-İDYTÖ	0,580	1	68	0,596
Son-MÖ	0,588	1	68	0,797

n=70, p>0,05

Tablo 4.2'deki M değerinin istatistiksel olarak anlamlı olmaması ortak değişken matrislerinin (ön-İDBT, ön-IDYT ve ön-MÖ) farklı öğretim yaklaşımlarının uygulandığı gruplarda benzer olduğunun bir kanıtıdır. Tablo 4.3'deki p değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı olmaması ise bağımlı değişkenlerin her iki grupta da homojen olduğunun bir göstergesidir. Son olarak tüm öğrencilerin kendileri ölçme araçlarındaki bilgileri tamamladıklarından gözlemlerin bağımsızlığı kabullenmesini karşılanmıştır.

Ortak değişkenli çoklu varyans analizinin kabullenmelerinin kontrol edilmesinden sonra bu çalışmanın birinci genel problemi ve buna bağlı hipotezlerin test edilmesi için MANCOVA analizi yapılmış ve tüm hipotezler 0,05 alfa düzeyinde test edilmiştir.

Genel Hipotez

İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin ön test puanları ortak değişken olarak kullanıldığında, yaratıcı drama yöntemi ve mevcut programa göre derslerin yürütüldüğü sınıflardaki öğrencilerin son-İDBT, son-İDYTÖ ve son-MÖ aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin ön-testlerden aldıkları puanlar ortak değişken olarak kullanıldığında uygulamanın İngilizcedeki dersindeki öğrenme alanındaki kavramları anlamalarına, İngilizce dersine yönelik tutumlarına ve motivasyonlarına etkilerini belirlemek için MANCOVA analizi yapılarak sonuçlar Tablo 4.4’de verilmiştir.

Tablo 4.4:Ortak Değişkenli Çoklu Varyans Analizi Sonuçları

Değişken	Wilk's	Hipotez	Hata	Çoklu
Interaction	0,136	3	64	136,10*
Ön-İDBT	0,917	3	64	1,92
Ön-İDYTÖ	0,796	3	64	5,46*
Grup Üyeleri	0,824	3	64	4,59*

n=70, *p<0,05

Tablo 4.4’de görüldüğü gibi çalışmanın genel araştırma sorusu için belirlenen yokluk hipotezi kabul edilmemiştir. Wilks’ $\lambda = 0,824$, ($F(3, 64) = 4,59$, $p < 0,05$). Bu sonuç çalışmada kullanılan öğretim yaklaşımlarının öğrencilerin İngilizce öğrenme alanındaki başarı testi, İngilizce dersine yönelik tutum ve motivasyon ölçeklerinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir.

Bu araştırmada kullanılan öğretim yaklaşımlarının ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenme alanındaki başarılarına, İngilizce dersine yönelik tutumlarına ve motivasyonlarına etkisini belirlemek için ortak değişkenli varyans analiz sonuçlarının test edilmesi gerekir. Bu sonuçlar Tablo 4.5’de verilmiştir.

Tablo 4. 5: Ortak Değişkenli Varyans Analizi (ANCOVA) Sonuçları

Kaynak	Bağımlı	Df	Ortalamalar	F	P
Ön-İDBT	Son-İDBT	1, 66	61,702	4,879	0,031
Ön-İDYTÖ	Son-İDYTÖ	1, 66	262,35	15,699	0,000*
Grup	Son-İDBT	1, 66	2,01	0,159	0,691
	Son-İDYTÖ	1, 66	144,19	8,628	0,05*
	Son-MÖ	1, 66	2403,47	10,109	0,02*

n=70, *p<0,05

Hipotez 1.1

İlköğretim 7. sınıf İngilizce dersi öğrenme alanı kazanımlarının öğretilmesinde yaratıcı drama yöntemi ve mevcut programa göre derslerin uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin İngilizce dersi Başarı Testinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 4.5’de görüldüğü gibi çalışmanın 1. hipotezi kabul edilmiştir ($F(1, 66) = 0,159, p > 0,05$). Bu sonuç çalışmada kullanılan öğretim yaklaşımlarının öğrencilerin İngilizce dersi başarı testinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka neden olmadığını göstermektedir.

Hipotez 1.2

İlköğretim 7. sınıf İngilizce dersi öğrenme alanı kazanımlarının öğretilmesinde yaratıcı drama yöntemi ve mevcut programa göre derslerin uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin İngilizce dersine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 4.5’de görüldüğü gibi çalışmanın 2. hipotezi kabul edilmemiştir ($F(1, 66) = 8,628, p < 0,05$). Bu sonuç çalışmada kullanılan öğretim yaklaşımlarının öğrencilerin İngilizce dersine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı sınıfın lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farka neden olduğunu göstermektedir.

Hipotez 1.3

İlköğretim 7. sınıf İngilizce dersi öğrenme alanı kazanımlarının öğretilmesinde yaratıcı drama yöntemi ve mevcut programa göre derslerin uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin motivasyon ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 4.5’de görüldüğü gibi çalışmanın 3. hipotezi kabul edilmemiştir ($F(1, 66) = 10,109, p < 0,05$). Bu sonuç çalışmada kullanılan öğretim yaklaşımlarının öğrencilerin motivasyon ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı sınıfın lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farka neden olduğunu göstermektedir. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin

motivasyon ölçeğine ait alt boyutların bağımsız t testi sonuçları tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4. 6: Grupların son-MÖ Alt Boyutları Puanlarının karşılaştırılması

Değişken	X	Ss	t	Sd	P
Son-DB					
DG	29,80	3,63	0,801	68	0,426
KG	29,08	3,85			
Son-UB					
DG	39,17	5,29	1,680	68	0,098
KG	37,02	5,33			
Son-GB					
DG	33,36	5,34	3,316	68	0,001*
KG	29,64	3,86			
Son-DOB					
DG	36,83	5,47	3,298	68	0,002*
KG	32,52	5,43			

N=70; *P< 0,05 **DB:** Dikkat Boyutu, **UB:** Uygunluk Boyutu, **GB:** Güven Boyutu **DOB:** Doyum Boyutu

Tablo 4.6’da görüldüğü gibi bu sonuçlar çalışmada kullanılan öğretim yaklaşımlarının öğrencilerin motivasyon ölçeğinin alt boyutlarından güven boyutu ve doyum boyutundan aldıkları puanların ortalamaları arasında yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı sınıfın lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farka neden olduğunu göstermektedir.

4.2. Araştırmanın İkinci Problemi İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci genel problemi “İlköğretim 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde yaratıcı drama yönteminin uygulandığı sınıflardaki öğretmen ve öğrencilerin kullanılan yöntemle ilişkin görüşleri nedir?” şeklindedir.

4.2.1. Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemine İlişkin Görüşleri

Öğretmen Görüşme Formu, dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, öğretmenlerin yaratıcı drama yönteminin uygulama aşamasında hangi ilkelere dikkat ettiklerini, ikinci bölüm, yaratıcı drama yönteminin uygulanması sırasında karşılaştıkları güçlükleri, üçüncü bölüm yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin başarı ve motivasyonlarına etkisini göstermektedir. Dördüncü bölüm ise yöntemle ilişkin öğretmenin genel değerlendirmesini göstermektedir. Öğretmenin açık uçlu sorulara verdiği yanıtlar içerik analizi yapılarak aşağıdaki tablolarda özetlenmiştir.

Tablo 4. 7: Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemi ile İlgili Birinci Açık Uçlu Soruya Verdiği Yanıtlar

1. Lütfen Yaratıcı Drama Yöntemi ile İşlediğiniz Ünitelerde Yaratıcı Drama Yönteminin uygulama tekniklerinde hangi ilkelere dikkat ettiğinizi ve neler yaptığınızı anlatınız.	
1.1. Isınma Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:	Öğrencileri derse hazırlayabilmek için ilk olarak onları kontrol altında tutmaya ve kuralları anlatmaya, daha sonra ise rahat davranmalarına izin verdim. Verilen yönergelere riayet etmeye çalıştım.
1.2. Isınma Çalışması snasında şunları yaptık:	Öğrencileri gruplara ayırdım ve onların eğlenmelerine yardımcı oldum. Verilen kitaptaki yönlendirmeleri uyguladım.
1.3. Pantomim Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:	Öğrencilere pantomimin ne olduğunu anlattım. Pantomim esnasında konuşmamaları gerektiğini söyledim. Çalışma esnasında gürültü yapılmamasına özen gösterdim.
1.4. Pantomim Çalışması esnasında şunları yaptık:	Öğrencileri gruplara ayırdım. Gruplara kelimeler verdim. O kelimeleri pantomim ile anlatmalarını istedim. Diğer grupların kelimeleri tahmin etmelerini istedim.
1.5. Rol Oynama Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:	Bütün öğrencilerin etkinliğe katılması konusunda hassas davrandım. İngilizce doğru telaffuzları söyleyerek öğrencilerin telaffuz konusunda dikkatli olmalarını sağladım.
1.6. Rol Oynama Çalışması esnasında şunları yaptık:	Öğrencilerin diyalogları Türkçeye çevirmelerini ve daha sonra İngilizce olarak canlandırmalarını istedim.
1.7. Oluşum Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:	Öğrencilere özgün fikirler sunmaları gerektiğini belirttim. Öğrendikleri konularla ilgili kendi yaratıcılıklarını kullanarak bir şeyler ortaya koyabilmeleri konusunda yardımcı oldum.
1.8. Oluşum Çalışması esnasında şunları yaptık:	Bu aşamada öğrenciler kendilerine verilen kitaptaki ilgili yerleri okudu ve ben de onlara açıklamada bulundum. Daha sonra kendilerine has bir şeyler üretmeye çalıştılar.
1.9. Değerlendirme Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:	Bu çalışma sırasında öğrencilerimin hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını kullanarak veya etrafındaki bilgilerin farkında olarak yeni şeyler ortaya çıkarmalarını destekledim.
1.10. Değerlendirme Çalışması esnasında şunları yaptık:	Öğrenciler öğrendikleri konular ile ilgili bilgi değerlendirmesi yapabilmeleri ve konuları pekiştirmeleri adına kitapta belirtilen etkinlikleri yaptılar.

Tablo 4.7'ye göre öğretmenin yaratıcı drama yöntemini uygularken dikkat ettiği noktalara ve uygulamalarına bakıldığında öğretmenin genel itibariyle paralel etkinlik ve uygulamalara yer verdiği ve araştırmacı tarafından hazırlanan uygulama kılavuz kitabını temel aldığı görülmektedir. Araştırmacının sınıftaki gözlemleri de öğretmenin burada belirttiği ifadelerin doğruluğunu onaylamaktadır.

Tablo 4. 8: Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemi ile İlgili İkinci Açık Uçlu Soruya Verdiği Yanıtlar

2. Yaratıcı Drama Yöntemi ile İşlediğiniz Ünitelerde Yaratıcı Drama Yönteminin öğrencilerin dersteki motivasyon ve başarısına etkisi hakkındaki düşüncelerinizi açıklar mısınız?	
2.1. Yaratıcı Drama Yönteminin öğrencilerin dersteki motivasyonuna etkisi	Öğrenciler özellikle ısınma çalışmasındaki eğlenceli oyunlarla derse istekli başladılar. Diğer etkinliklerde de sürekli aktif oldukları için motivasyonlarının arttığını düşünüyorum.
2.2. Yaratıcı Drama Yönteminin öğrencilerin dersteki başarısına etkisi	İngilizceyi pratik yapma imkanı buldular. Rol yaptılar, empati kurdular, vücut dilini kullandılar ve bir şeyler üretebildiklerini fark ettiler. Bu da başarılarını arttırdı diye düşünüyorum. Ayrıca dersler zevkli geçtiği ve öğrenciler derse aktif olarak katıldığı için İngilizce öğrenemeyeceklerine dair kaygıları azaldı ve kendilerine olan özgüvenleri arttı. Özgüvenin başarının anahtarı olduğuna inanıyorum.

Tablo 4.8'e göre öğretmene sorulan yaratıcı drama yöntemini öğrencilerin dersteki motivasyonlarına ve başarılarına etkisi hakkındaki görüşlerine bakıldığında; hem başarının hem de motivasyonun arttığı yönünde olumlu görüş ortaya koyduğu görülmektedir. Bu durumu öğrenci görüşme formları da desteklemektedir. Öğrencilerin, dersteki istekli ve aktif davranışları da onların motivasyonlarının arttığını göstermektedir.

Tablo 4. 9: Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemi ile İlgili Üçüncü Açık Uçlu Soruya Verdiği Yanıtlar

3. Yaratıcı Drama Yöntemi ile işlediğiniz ünitelerde Yaratıcı Drama Yönteminin uygulanmasında karşılaştığınız güçlükleri açıklar mısınız?	
3.1. Isınma Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:	Sınıf kalabalık olduğu için öğrenciler oyunlar esnasında biraz gürültü yaptılar.
3.2. Pantomim Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:	Herhangi bir güçlükle karşılaşmadım.
3.3. Rol Oynama Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:	Rol oynamayı sevdiklerinden ciddi güçlükle karşılaşmadım.
3.4. Oluşum Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:	Öğrenciler bu aşamayı diğer aşamalara göre biraz sıkıcı buldular.
3.5. Değerlendirme Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:	Herhangi bir güçlükle karşılaşmadım.

Tablo 4.9'a göre; öğretmenin yaratıcı drama yöntemini uyguladığı süreçte karşılaştığı güçlükler bakıldığında sınıfın kalabalık oluşundan dolayı yaşanan güçlükler, öğrencilerin aşamayı sıkıcı bulmaları gibi güçlükler ifade edilmiştir. Bunlar dışında herhangi bir güçlükle karşılaşmadığı ifade edilmiştir. Öğrenci görüşme formları ve benim gözlemlerim de sınıfın kalabalık olmasından dolayı bazı sıkıntıların yaşandığını göstermektedir.

Tablo 4. 10: Öğretmenin Yaratıcı Drama Yöntemi ile İlgili Dördüncü Açık Uçlu Soruya Verdiği Yanıtlar

4. Yaratıcı Drama Yönteminin uygulanmasına ilişkin genel değerlendirmelerinizi ve önerilerinizi yazınız.
Yaratıcı Drama Yöntemi öğrencileri daha aktif, daha hayal kurabilir, daha üretken ve daha sosyal hale getirdiği için, onların kişisel becerilerini arttırdığı için ve öğretmenden ziyade öğrenciyi öne çıkardığı için çok faydalı diye düşünüyorum. Bence bu yöntem, öğrenciye balık vermek yerine balık tutmayı öğretmeye benziyor.

Tablo 4.10'a göre; öğretmenin yaratıcı drama yöntemine ilişkin genel değerlendirmelerine bakıldığında; yaratıcı drama yönteminin dil öğretimi üzerinde etkili olduğu, süreçte daha aktif ve üretken oldukları, yöntemin öğrencileri sosyal hale getirdiği, kişisel becerileri arttırdığı, öğrenciyi ön plana çıkardığı gibi olumlu değerlendirmeler görülmektedir.

4.2.2. Öğrencilerin Yaratıcı Drama Yöntemine İlişkin Görüşleri

Araştırmada yaratıcı drama yöntemi ile yapılan öğrenme süreci tamamlandıktan sonra deney grubundaki öğrencilere “Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Öğrenci Görüşme Formu” uygulanmıştır. Öğrencilerden yazılı olarak alınan görüşler aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 4. 11: Isınma Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri

Nitelik	Görüş	Frekans
Öğretmen ($f=51$)	Gruplara ayırma	20
	Gruplara isim verme	14
	İngilizce kelime söyleme	7
	Halka oluşturma	6
	Plastik top alma	4
Öğrenci ($f=102$)	Oyun oynadık	18
	Konuyla alakalı cümleler söyledik	18
	Öneri çalışmaları yaptık	17
	Tatil çeşitlerini ve yerlerini öğrendik	16
	Birbirimize top attık	8
	Plastik topla oynadık	6
	Yeni kelimeler ürettik	6
	Kelime oyunu oynadık	4
	Tatil isimlerini söyledik	2
	Tatil çeşitlerini İngilizce telaffuz ettik	1
	Isınma yaptık	1
	Derse alıştık	1
	Tatil çeşitlerini anlamaya çalıştık	1
	“Shall we” ile cümleler kurduk	1
	Önemli çalışmalar yaptık	1
Cümleler tekrar edildi	1	
Diğer Aşamalarda	Ders çalıştık (Oluşum Çalışması)	1
Yapılan Çalışmalar ($f=2$)	Ders çok güzel geçti (Değerlendirme Çalışması)	1

Tablo 4.11’de öğrencilerin ısınma çalışmaları sırasında yapılanlara ilişkin verdikleri cevaplara bakıldığında öğretmenlerin daha çok öğrencileri gruplara ayırdığı ($f=20$), gruplara isim verdiği ($f=14$); öğrencilerin ise daha çok oyun oynadıkları ($f=18$), Konuyla alakalı cümleler söyledikleri ($f=18$) görülmektedir. Bazı öğrenciler ise; ders çalıştık ($f=1$) gibi diğer aşamalarda yapılan çalışmalarını ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak, öğrencilerin ısınma aşamasında yapılanlara ilişkin yanıtları genel olarak bu aşamada yapılan faaliyetleri işaret etmektedir ($f=153$). Bu da onların bu aşamayı benimsediklerini, diğer aşamalarla karıştırmadıklarını göstermektedir.

Tablo 4. 12: Pandomim Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri

Nitelik	Görüş	Frekans
Öğretmen (f=2)	Gruplara ayırma	1
	İngilizce kelime söyleme	1
Öğrenci (f=81)	El, kol ve mimiklerle kelimeler anlatıldı	24
	Turist rolü yaptık	21
	Ulaşım araçlarını pandomim ile anlattık	11
	Ulaşım araçlarını sessiz sinemayla ifade ettik	10
	Taşıtlı yaptık	4
	Pandomim ile anlatmaya çalıştık	3
	El, kol ve yüz hareketleriyle cümleler kurduk	2
	Sessiz sinema yaptık	2
	Ulaşım araçlarını el kol hareketleriyle öğrendik	2
	El, kol hareketleriyle bir şeyler yaptık	1
	Türkçe ile cevap verdik	1
	Diğer Aşamalarda Yapılan Çalışmalar (f=2)	Toplarla oynadık (Isınma Çalışması)
Birbirimize top attık (Isınma Çalışması)		1
Tatilleri öğrendik (Isınma Çalışması)		1
Güzeldi (Değerlendirme Çalışması)		1
Hoca bizi eğlendirdi (Değerlendirme Çalışması)		1
Parçaları okuduk (Rol Oynama Çalışması)		1

Tablo 4.12’de öğrencilerin Pandomim çalışması sırasında yapılanlara ilişkin verdikleri cevaplara bakıldığında öğretmenlerin öğrencileri gruplara ayırma süreçlerinin devam ettiğini ($f=1$) ve öğrencilere İngilizce kelime söyledikleri yönünde cevaplar görülmektedir ($f=1$). Öğrencilerin ise; el, kol ve mimiklerle kelimeler anlattıkları ($f=24$), turist rolü yaptıkları ($f=21$) ve ulaşım araçlarını pandomim ile anlattıkları ($f=11$) görülmektedir. Bazı öğrencilerin ise topla oynama ($f=1$), birbirlerine top atma ($f=1$) ve parçaları okuma ($f=1$) gibi daha çok ısınma ve diğer aşamalara yönelik etkinlikleri anlattıkları görülmektedir.

Sonuç olarak, öğrencilerin yanıtlarına ilişkin 89 kodlamadan 83 tanesi pandomim çalışması aşamasında yapılanları işaret etmektedir. Bu durum öğrencilerin pandomim çalışması ile ilgili bilişsel farkındalıklarının oldukça yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.13’de öğrencilerin rol oynama çalışması sırasında yapılanlara ilişkin verdikleri cevaplara bakıldığında öğretmenlerin tahtaya diyalog yazma ($f=26$) ve öğrencilere diyalog verdikleri yönünde cevaplar görülmektedir ($f=2$). Öğrencilerin ise genelde; rol oynama çalışması yaptıkları ($f=31$), verilen parçaları/diyalogları ezberledikleri ($f=29$) görülmektedir. Bazı öğrencilerin ise sessiz sinema oynama

($f=1$) ve arkadaşlarını dinlemeyi öğrenme gibi ($f=1$) daha çok pandonim çalışması ve değerlendirme çalışması aşamalarına yönelik etkinlikleri anlattıkları görülmektedir.

Tablo 4. 13: Rol Oynama Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri

Nitelik	Görüş	Frekans
Öğretmen ($f=28$)	Tahtaya diyalog yazdırma	26
	Diyalog verme	2
Öğrenci ($f=103$)	Rol oynama çalışması yaptık	31
	Parçaları/Diyalogu ezberledik	29
	Müşteri/Turist rolü yaptık	21
	Bir diyalog/oyun/tiyatro canlandırdık	12
	Yer-yön tarifi ile ilgili çalışma yaptık	8
	İngilizce telaffuz yaptık	1
	Drama vardı	1
Diğer Aşamalarda Yapılan Çalışmalar ($f=4$)	Sessiz sinema gibi oynadık (Pandomim Çalışması)	1
	Konuşmamaya dikkat ettik (Pandomim Çalışması)	1
	İngilizce telaffuzumuz gelişti (Değerlendirme Çalışması)	1
	Arkadaşlarımızı dinlemeyi öğrendik (Değerlendirme)	1

Sonuç olarak, öğrencilerin yanıtlarına ilişkin 135 kodlamadan 131 tanesi rol oynama çalışması aşamasında yapılanları işaret etmektedir. Bu durum öğrencilerin rol oynama çalışması ile ilgili bilişsel farkındalıklarının son derece yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 4. 14: Oluşum Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri

Nitelik	Görüş	Frekans
Öğrenci ($f=112$)	Kendimize bir diyalog oluşturduk	46
	Soru ve cevapları eşleştirdik	28
	Paragraflara başlık bulduk	16
	Paragraf okuması yaptık	14
	Kendi kendimize çalışma yaptık	4
	Diyalog canlandırdık	1
	Yer-yön tarifi ile ilgili konuştuk	1
	Tam hatırlamıyorum	1
	Parça yazdık	1
Diğer Aşamalarda Yapılan Çalışmalar ($f=4$)	Sessiz sinema ile anlattık (Pandomim Çalışması)	3
	Çok güzel bir gündü (Değerlendirme Çalışması)	1

Tablo 4.14'de oluşum çalışması sırasında yapılanlara ilişkin cevaplara bakıldığında; öğrencilerin genelde kendilerine bir diyalog oluşturdukları ($f=46$), soru ve cevapları eşleştirdikleri ($f=28$) ve paragraflara başlık buldukları ($f=16$) şeklinde aktiviteler görülmektedir. Bazı öğrencilerin ise araçları sessiz sinemayla anlattıkları ($f=3$) şeklinde pandonim çalışması sürecine dair cevaplar verdikleri görülmektedir.

Sonuç olarak, öğrencilerin yanıtlarına ilişkin 116 kodlamadan 112 tanesi oluşum çalışması aşamasında yapılanları işaret etmektedir. Bu durum öğrencilerin oluşum çalışması hakkındaki bilişsel farkındalıklarının son derece yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 4. 15: Değerlendirme Çalışması Sırasında Yapılanlara İlişkin Öğrenci Görüşleri

Nitelik	Görüş	Frekans
Öğrenci (f=121)	Poster / Afiş hazırladık	50
	Konuyla alakalı fotoğraf bulduk	48
	Bir ili, konaklama, ulaşımı araştırdık	22
	Antakya'yla ilgili çalışma yaptık	1

Tablo 4.15’de öğrencilerin değerlendirme çalışması sırasında yapılanlara ilişkin verdikleri cevaplara bakıldığında; öğrencilerin genelde poster/afiş hazırladıkları (f=50), konuyla alakalı fotoğraf buldukları (f=48) ve bir ili konaklama, ulaşımı araştırdıkları (f=22) şeklindeki aktiviteler görülmektedir.

Sonuç olarak, öğrencilerin yanıtlarına ilişkin 121 kodlamanın tamamı değerlendirme çalışması aşamasında yapılanları işaret etmektedir. Bu durum öğrencilerin değerlendirme çalışması hakkındaki bilişsel farkındalıklarının en yüksek boyutta olduğunu göstermektedir.

Öğrencilere sorulan “İngilizce dersinin diğer ünitelerinin de yaratıcı drama yöntemi ile işlenmesini ister misiniz? Niçin?” sorusuna verdikleri yanıtlar “Evet, isterim çünkü ...” ve “Hayır, istemem çünkü ...” şeklinde 2 kategoride ele alınmıştır. “Evet, isterim çünkü ...” kategorisindeki yanıtlar, “bilişsel gerekçeler” ve “duyuşsal gerekçeler” olmak üzere kendi içerisinde 2 alt kategoride değerlendirilmiştir. Sonuçlar Tablo 4.16’da gösterilmektedir.

Tablo 4.16’ya bakıldığında öğrencilerin büyük çoğunluğunun bilişsel (f=49) ve duyuşsal (f=53) gerekçelerle “evet” dediği görülmektedir. Bazı öğrencilerin ise “hayır” dedikleri (f=3) görülmektedir. Olumlu görüş bildiren öğrencilerin “Dersi daha kolay öğreniyoruz.”, “Ders daha yaratıcı olur”, “Derse daha aktif şekilde katılabiliyoruz.” gibi bilişsel gerekçeler ve “Ders daha eğlenceli / zevkli geçiyor”, “Ders çok güzel olur”, “Ders daha verimli olur.” gibi duyuşsal gerekçeler sundukları görülmektedir. 3 öğrenci “Biraz sıkılıyorum”, “Gerek yok, ders akıp gidiyor”, “Ders iyi” yönünde olumsuz düşünceler belirtmiştir.

Tablo 4. 16: İngilizce Dersinin Diğer Ünitelerinin de Yaratıcı Drama Yöntemi ile İşlenmesine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Nitelik	Görüş	Frekans	
Evet, isterim (f=49)	Bilişsel Gerekçeler	Dersi daha kolay öğreniyoruz.	13
		Derse daha aktif katılabiliyoruz.	6
		Ders daha yaratıcı olur.	6
		Daha çabuk kavriyoruz.	4
		Dersi güzel anlıyoruz / öğreniyoruz.	4
		Konuları daha iyi öğrenirim.	4
		İnsanın aklında kalıcı oldu.	3
		İngilizce öğrenmiş oluruz.	2
		Kelimeleri daha kolay öğrendim.	1
		Eğiticiydi.	1
		Konuları komik bir şekilde öğrenebiliriz.	1
		İngilizceyi konuşarak uyguladığımız için daha iyi ezberliyor ve öğreniyorum.	1
		Ders daha akıcı geçiyor.	1
		Bu şekilde dersleri anladığımı düşünüyorum.	1
Beynimizde etki bırakarak hiç unutmuyoruz.	1		
	Duyuşsal Gerekçeler (f=53)	Ders daha eğlenceli / zevkli geçiyor.	36
		Ders çok güzel olur.	5
		Ders daha verimli olur.	2
		Daha iyi olur.	2
		Hoşuma gitti.	2
		İngilizce öğretmenini de eğlenceli.	1
		Ders sıkıcı olmaz belki.	1
		Hayal gücümüz gelişir.	1
		Hayatın içinde İngilizce varmış gibi oluyor.	1
		Arkadaşlarımızla diyalog halinde olurduk.	1
Güler ve eğleniriz.	1		
Hayır, istemem çünkü (f=3)		Biraz sıkılıyorum.	1
		Gerek yok, ders akıp gidiyor.	1
		Normal ders iyi.	1

Sonuç olarak, öğrencilerin yanıtlarına ilişkin 105 kodlamadan 102 tanesi olumludur ve öğrenciler, çeşitli duyuşsal ve bilişsel gerekçeler sunarak İngilizce dersinin diğer ünitelerinin de yaratıcı drama yöntemi ile işlenmesini istediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.17'ye bakıldığında cevapların olumlu yönde olduğu görülmektedir (f=97). Öğrenciler, “*Ders daha eğlenceli*”, “*Anlayamadığımız konuları daha iyi anlıyoruz*”, “*Ders daha akıcı geçiyor*”, “*Aklımızda daha kalıcı olması*”, “*Sıkıcı olmuyor*”, “*Hayatın içinde işlenen bir dersle normal bir ders arasında çok fark vardır*” gibi duyuşsal ve bilişsel gerekçeler sunarak yaratıcı drama yönteminin öğrenmede oluşturduğu farklara işaret etmişlerdir.

Tablo 4. 17: Yaratıcı Drama Yöntemi ile İşlenen Derslerin Diğer Derslerden Farklarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Nitelik	Görüş	Frekans
Duyuşsal Farklar (f= 55)	Ders daha eğlenceli.	34
	Sıkıcı olmuyor.	9
	Ders çok güzel işleniyor.	4
	Sessiz.	2
	Hayal gücünün ortaya çıkması	2
	Diğer derslerde sıkılıyor ve uykumuz geliyor.	1
	Anlatımlı derslerdense, görsel daha zevkli olur.	1
	Ders muhteşem.	1
	Daha güzel bir ders olamaz.	1
Bilişsel Farklar (f=42)	Ders daha akıcı geçiyor.	13
	Aklımızda daha kalıcı olması.	9
	Daha aktif öğreniyoruz.	3
	Daha öğretici.	2
	Çok anlaşılır olması.	2
	Daha güzel fikirler üretiriz.	1
	Zekamız gelişir.	1
	Öğrenmediğimizi öğreniyoruz.	1
	Görerek daha iyi öğreniyoruz.	1
	Ağzımız İngilizce konuşmaya alışıyor.	1
	Hayatın içinde işlendiği için çok fark vardır.	1
	İngilizcemiz geliştikçe bize daha da lazım olacak.	1
	Ders daha iyi pekiştiriliyor.	1
	Ders daha pratik.	1
	Yorumlama ve sorumluluk alma artar.	1
	Ders daha yaratıcı.	1
	Türkçe yerine farklı bir dil konuşuyorum.	1
Daha hızlı anlıyoruz.	1	

Sonuç olarak, öğrencilerin yaratıcı drama yöntemi ile işlenen derslerin diğer derslerden farkları konusunda farkındalıklarının yüksek olduğu, derslerin daha zevkli, daha pratik ve muhteşem olduğu yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 4.18’ de öğrencilerin yaratıcı drama yöntemine yönelik olumlu ve olumsuz görüşlerine bakıldığında cevapların çoğunluğunun olumlu (f=79) olduğu görülmektedir. Öğrenciler, olumlu yön olarak “Güzel / Eğlenceliydi”, “Olumsuz yönü yok”, “Öğrendiklerimiz daha kalıcı oldu”, “Daha akıcıydı” gibi açık ve anlaşılır gerekçeler sunmuşlardır. Öğrenciler yaratıcı drama yöntemine yönelik olumsuz yön olarak “Biraz gürültülü oldu çünkü çok kalabalıktık”, “Sınıf kalabalık olduğu için bazen anlayamadım”, “Tiyatro hazırlamak ve sunmak zaman alır.” gibi hususları ifade etmiştir (f=32).

Tablo 4. 18: Öğrenci Görüşlerine Göre Yaratıcı Drama Yönteminin Olumlu ve Olumsuz Yönleri

Nitelik	Görüş	Frekans
Olumlu Yönler ($f=79$)	Güzel / Eğlenceliydi.	24
	Olumsuz yönü yok.	13
	Öğrendiklerimiz daha kalıcı oldu.	7
	Daha akıcıydı.	5
	Derse daha fazla katıldım.	3
	Daha net anladık.	3
	Konuları daha rahat kavrarız.	3
	Derse herkes katıldı.	2
	Daha iyi öğrendim.	2
	Daha kolay ezber ve çalışma oldu.	2
	Sıkıcı geçmiyor.	2
	Dersi daha çok seviyoruz.	2
	Daha verimliydi.	1
	Çok olumlu yönü var.	1
	Yaratıcılığımız gelişir.	1
	Hayal gücü gelişir.	1
	Komik olur.	1
	Çok eğitici ve öğretici.	1
	Zekamızın gelişmesi.	1
	Fikir üretmemize yardımcı olması.	1
İyi bir dinleyici olmayı öğreniyoruz.	1	
İyi bir diyalog kurmayı öğreniyoruz.	1	
Olumsuz Yönler ($f=32$)	Biraz gürültülü oldu çünkü çok kalabalığız.	20
	Sınıf kalabalık olduğu için bazen anlayamadım.	4
	Sınıf kalabalık olduğu için biraz farklı oldu.	1
	Arkadaşlarım çok gürültü yaptı.	1
	Karmaşa çıktı biraz.	1
	Tiyatro hazırlamak ve sunmak zaman alır.	1
	Başkaları bu yöntemi kötüye kullanabilir.	1
	Bazı konular yetişmeyebilir.	1
	Ciddiye almazlarsa hiçbir şey anlamayız.	1
	Herkesin bir oyuna katılmaması.	1

Sonuç olarak, öğrencilerin kodlamalarının çoğu ($f=79$) yaratıcı drama yöntemi ile işlenen derslerin olumlu yönlerinin çok fazla olduğunu, olumsuz yönü olmadığını, dersin eğlenceli geçtiğini, öğrenilenlerin kalıcı olduğunu ifade etmişlerdir. Yaratıcı drama yönteminin olumsuz yönü olarak genellikle sınıfın kalabalık olmasından dolayı gürültü olması gösterilmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu araştırmada; ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğrenilmesinde yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin akademik başarılarına, İngilizce dersine yönelik tutumlarına ve İngilizce dersine karşı motivasyonlarına etkisi incelenmiştir. Ayrıca, uygulanan yönteme karşı öğretmen ve öğrencileri görüşleri alınmıştır. Çalışma sonunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

1. İngilizce Dersi Başarı Testine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmanın birinci bulgusuna bakıldığında yaratıcı drama yönteminin, öğrencilerin İngilizce Dersi Başarı Testi puanları üzerinde etkili olduğu ama ortalamalar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Buna bazı etkenlerin yol açtığı söylenebilir. Mesela, kullanılan yöntem öğrenciler açısından yeni olduğu için, öğrencilerin yönteme tam anlamıyla adapte olamadıklarından kaynaklanmış olabilir. Ayrıca başarıyı ölçmek adına hazırlanmış olan İngilizce Dersi Başarı Testi'nin çoktan seçmeli sorulardan oluşması da anlamlı bir fark olmamasının sebebi olarak gösterilebilir. Bunun nedeni, yaratıcı drama yönteminin, öğrencilerin yeni şeyler üretme ve yeni ürünler ortaya koyma becerilerini geliştirmesidir. Bu nedenle, çoktan seçmeli test yerine açık uçlu sorular kullanılması öğrencilerin başarı puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark çıkmasını sağlayabilir. Ayrıca öğrencilerin görüşme formundaki açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar incelendiğinde, bazı öğrenciler “*biraz sıkılıyorum (f=1)*”, “*normal ders iyi (f=1)*”, “*ders akıp gidiyor (f=1)*” gibi nedenler öne sürerek İngilizce dersindeki diğer ünitelerin yaratıcı drama yöntemi ile işlenmemesini istemişlerdir. Bununla birlikte, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (f=27), görüşme formlarında sınıfın kalabalık olmasından dolayı dersin gürültülü geçmesini kullanılan yönteminin olumsuz yönü olarak belirtmeleri, ders ciddiye alınmazsa hiçbir şey anlayamayacaklarını belirtmeleri (f=1), yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin başarı puanları üzerinde yeterince etkili olmamasına sebep olarak gösterilebilir.

Öğrencilere dersi huzurlu ve rahat bir şekilde dinleyebilecekleri ortam sağlanmasının onların başarısını etkileyeceği araştırmacılar tarafından ifade edilmektedir. Yaratıcı drama yönteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisi konusunda farklı disiplinlerde çalışmalar yapılmış ve bu çalışmalar yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin başarıları üzerinde anlamlı etkisi olduğunu göstermiştir (Poulsen,1998; Freeman, Sullivan ve Fulton, 2003; Hendrix, Eick ve Shannon, 2012; Gorjian, vd. 2010; Özçelik ve Aydeniz, 2012; Kahyaoğlu, Yavuzer ve Aydede, 2010; Aykaç ve Adıgüzel, 2011). Bu çalışma, yaratıcı drama yönteminin öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğunu fakat bu etkinin anlamlı olmadığını savunmaktadır.

2. İngilizce Dersine Yönelik Tutum Ölçeğine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğretilmesinde yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubu ile mevcut öğretim programının uygulandığı kontrol grubu arasında İngilizce dersine yönelik tutumları açısından deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğrencilerin İngilizce dersine yönelik tutumlarını geliştirmede yaratıcı drama yönteminin mevcut öğretim programına göre daha etkili olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin görüşme formundaki açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar incelendiğinde deney grubundaki öğrencilerin derse yönelik tutumlarının olumlu yönde değiştiği görülebilmektedir. Örneğin, İngilizce dersinin diğer ünitelerinin de yaratıcı drama yöntemi ile işlenmesine ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun “*ders daha eğlenceli geçiyor (f=36)*”, “*ders çok güzel olur (f=5)*”, “*dersi kolay öğreniyoruz (f=13)*” gibi bilişsel ve duyuşsal gerekçelerle İngilizce dersine yönelik tutumlarının olumlu yönde geliştiği anlaşılmaktadır. Aşağıdaki araştırmalar da bu sonucu desteklemektedir:

Fleming, Merrell ve Tymms (2004), yaptıkları çalışmada drama yönteminin İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin tutumlarının deney grubu lehine anlamlı olarak geliştiğini ifade etmişlerdir. Hendrix, Eick ve Shannon (2012), Fen Bilgisi dersinde yaratıcı drama yönteminin kullanılmasının ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin dersteki tutumlarına etkisini araştırmış ve deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu belirtmiştir. Dervishaj (2009), araştırmasında drama kullanımının yabancı dil öğreniminde öğrencilerin yabancı dile yönelik tutumlarını

olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Shand (2008), yaptığı tez çalışmasında yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin kaygı düzeylerini düşürdüğünü ve kendilerine olan güvenlerini arttırdığını, bu durumun da onların derse yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediğini tespit etmiştir.

Snape, vd. (2011), çalışmalarında yaratıcı dramanın öğrencilerin kendine güven ve öz saygı becerilerini olumlu yönde geliştirdiğini, bunun da öğrencilerin tutumlarına olumlu yönde yansıdığını ifade etmişlerdir. Freeman (2000), çalışmasında yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerine etkisini araştırmış ve yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin tutumlarını geliştirdiğini tespit etmiştir. Bertiz (2005), Fen Bilgisi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemine yönelik tutumlarını belirlemek, bu tutumların cinsiyete göre değişip değişmediğini tespit etmek ve yaratıcı dramada öyküleme çalışmalarının fen öğretiminde kullanımına ilişkin görüşlerini almak amacıyla yaptığı çalışmada ön test ve son test puan ortalamalarının deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir.

Gencel (2009), yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumlarını belirlemek için yaptığı araştırmada; yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumları açısından deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğunu belirtmiştir. Arslan, vd.(2011), yaratıcı drama yönteminin, öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını belirlemek üzere yaptıkları çalışmada, yöntemin deney grubundaki öğrencilerin tutumlarını daha olumlu yönde etkilediğini ifade etmişlerdir. Kılıç ve Tuncel (2009), araştırmalarında yaratıcı drama yönteminin, lise öğrencilerinin İngilizce dersine yönelik tutumlarını belirlemek istemişlerdir. Çalışma sonucunda yaratıcı drama yönteminin, öğrencilerin İngilizce dersine yönelik tutumlarına olumlu etki ettiğini belirlemişlerdir. Üstündağ (1999), çalışmasında yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde değiştirdiğini belirtmiştir.

3. Motivasyon Ölçeğine İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Ortaokul 7. sınıf İngilizce dersi “Turistik Yerler”, “Doğal Mirasımız” ve “Bilgisayarlar” ünitelerindeki konuların öğretilmesinde yaratıcı drama yönteminin

uygulandığı deney grubu ile mevcut öğretim programının uygulandığı kontrol grubu arasında İngilizce dersine yönelik motivasyonlarını arttırma açısından deney grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur. Öğrencilerin İngilizce dersine yönelik motivasyonlarını arttırmada aktif öğrenme yöntemlerinden biri olan yaratıcı drama yönteminin mevcut öğretim programına göre daha etkili olduğu belirlenmiştir. Motivasyon ölçeğinin alt boyutlarından olan güven ve doyum boyutlarında öğrencilerin aldıkları puanların ortalamaları arasında deney grubunun lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır. Dikkat ve uygunluk boyutunda ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Güven boyutunda deney grubu lehine anlamlı bir farklılık görülmesi, yaratıcı drama yönteminin öğrencilerde gerekli güveni oluşturduğunu ve öğrencileri güdülediğini göstermektedir. Öğrencilerin açık uçlu anket sorularına verdikleri “*dersler daha eğlenceli, güzel ve zevkli geçti (f=41)*” yanıtı ve öğretmenin görüşme formunda öğrencilerin özgüvenlerinin arttığını belirtmesi bu sonucu destekler niteliktedir. Doyum boyutunda deney grubu lehine anlamlı bir fark görülmesi ise, öğrencilerin öğrenme-öğretme etkinliğinin sonunda elde ettiği kazanımlardan içsel olarak tatmin olduklarını veya bir ödül aldıklarını göstermektedir. Öğrencilerin açık uçlu anket sorularına verdikleri “*anlayamadığımız konuları daha iyi anlıyoruz (f=14)*”, “*öğrendiklerimiz kalıcı oldu (f=7)*”, “*ders daha akıcıydı (f=5)*”, “*sıkıcı olmuyor (f=9)*”, “*ders çok güzel işleniyor (f=4)*” yanıtları bu sonucu destekler niteliktedir. Bununla birlikte öğretmen, görüşme formunda öğrencilerin etkinliklerde aktif olmalarından ötürü motivasyonlarının arttığını ifade etmiştir. Bu sonuç, ayrıca aşağıdaki çalışmalarla da desteklenmektedir:

Yang (2007), çalışmasında elde ettiği veriler ışığında, drama yönteminin öğrencilerin İngilizce dersine karşı motivasyonlarını arttırdığını ifade etmiştir. Gaudert (1990)’a göre de drama etkinlikleri dil öğretiminde öğrencilerin motivasyonlarını arttırmaktadır. Shand (2008), araştırmasında, yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye karşı motivasyonlarını arttırdığını belirlemiştir. Hyacinth (1990), yaptığı çalışmada drama etkinliklerinin, öğrencilerin İngilizce öğrenmede motivasyonlarını arttırdığını tespit etmiştir. Baraldi (2009), doktora tezi çalışmasında drama yönteminin öğrencilerin dil öğrenmelerinde motivasyonlarını ve tutumlarını olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Smith (1984), motivasyonun dramanın bize verdiği şeyi özetlemek için uygun bir kelime olduğunu belirtmiştir.

Aldağ (2010), tez çalışmasında yaratıcı drama yönteminin ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki motivasyonlarına etkisini araştırmış ve öğrencilerin derse karşı motivasyonlarında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğunu belirlemiştir. Uzer (2008), tez çalışmasında dramanın İngilizce öğrenmede öğrencilerin motivasyonlarını arttırdığını savunmaktadır.

4. Açık Uçlu Öğretmen ve Öğrenci Görüşme Formları Aracılığıyla Elde Edilen Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmada, öğretmene uygulanan açık uçlu görüşme formu aracılığıyla elde edilen bulgular, öğretmenin yaratıcı drama yöntemini uygun bir şekilde işlemeye çalıştığını ve araştırmacı tarafından hazırlanan materyali uygularken gerekli hassasiyeti gösterdiğini göstermektedir.

Öğretmen, öğrencilerin motivasyonlarının ve başarılarının arttığını, öğrencilerin etkinliklerde aktif olduğunu, daha üretken ve sosyal hale geldiklerini, kişisel becerilerinin geliştiğini ifade etmiştir. Fakat sınıfın kalabalık olmasından dolayı yaratıcı drama yönteminin bazı aşamalarının uygulanmasında sıkıntılar yaşandığını dile getirmiştir.

Öğrenci görüşme formları, öğrencilerin yaratıcı drama yöntemine göre işlenen dersi genel anlamda takip ettiklerini, çeşitli bilişsel ve duyuşsal gerekçelerden dolayı dersten daha çok zevk aldıklarını ve diğer ünitelerin de yaratıcı drama yöntemine göre işlenmesini istediklerini göstermektedir. Öğrenciler de öğretmenin belirttiği gibi sınıfın kalabalık olmasından dolayı bazen etkinliklerde problem yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmen ve öğrenci görüşme formları değerlendirildiğinde, sonuçlar arasında paralellik olduğu görülebilmektedir. Hem öğretmen, hem öğrenciler genel itibarıyla yaratıcı drama yöntemini faydalı bulmuş ve derslerin bu şekilde devam etmesini istediklerini belirtmiş fakat sınıfın kalabalık olmasının kendilerini olumsuz yönde etkilediğini söylemişlerdir. Görüşme formlarıyla elde edilen veriler nicel analiz sonucunda elde edilen bulguları desteklemektedir. Bu da araştırmanın güvenilirliğini göstermektedir.

ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde çalışma neticesinde elde edilen bulgulardan yola çıkılarak yaratıcı drama yönteminin uygulanmasına ve araştırmacılara yönelik bazı önerilerde bulunmaktadır.

1. Yaratıcı drama yönteminin başarı ve tutum üzerinde etkililiği konusunda daha fazla araştırma yapılması ve sonuçlarına dayanarak bir genellemede bulunulması eğitimcilerin daha çok dikkatini çekecektir.

2. Yaratıcı drama yöntemi uygulanacak olan sınıflardaki öğrencilerin ilköğretim 4. sınıftan itibaren yöntemle tanıştırılması ve o konuda yeterli bilgiye sahip olmaları daha yararlı olacaktır.

3. Sınıfların fiziki şartları, özellikle öğrenci sayıları yeniden gözden geçirilmeli ve yaratıcı drama yöntemine uygun hale getirilmelidir. Aksi takdirde istenilen verim alınmayabilir.

4. Ders esnasında kullanılacak materyallerin ders başlamadan önce hazır olması ve bu materyallerin öğrencilere zarar vermeyecek materyal olması hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

5. Yaratıcı drama yöntemi daha çok öğrencileri aktif kıldığı için özellikle ısınma çalışmasında bazen sınıfta gürültü olabilir. Bu nedenle öğretmen gerekli gördüğü durumlarda öğrencilerin motivasyonunu bozmadan müdahalede bulunabilir.

6. Öğretmenlere hizmet içi eğitimle yaratıcı drama yöntemi ve faydaları konusunda bilgi verilmeli ve onlar bu yöntemi kullanmaya teşvik edilmelidir.

7. Dil öğreniminde öğrencileri motive edecek etkinlikler seçilmelidir. Bu nedenle yaratıcı drama yöntemine uygun etkinlikler hazırlanırken, öğrencilerin ilgisini arttıracak, zihinsel ve fiziksel seviyelerine uygun etkinlikler seçilmelidir.

8. Bu araştırmada hazırlanan başarı testi çoktan seçmeli sorulardan oluşmaktadır. Ancak bunun yerine açık uçlu soruların kullanılmasının yöntemin etkinliğini ölçmek adına daha yararlı olacağına inanılmaktadır. Bu nedenle yapılacak olan çalışmalarda bu hususun göz önünde bulundurulması faydalı olabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, H. Ömer. (1994). “Eğitimde Yeni Bir Yöntem ve Disiplin-Yaratıcı Drama”..
Çukurova Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi, Cilt: 2, s.29. Adana: Çukurova
Üniversitesi Basımevi.
- Akar, Ruken. (2000). *Temel Eğitimin İkinci Aşamasında Drama Yöntemi ile Türkçe
Öğretimi: Dorothy Heathcote’un “Uzman Rolü Yaklaşımı”*, Yayınlanmamış
Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Akbaba, Sırrı., Kök, Mehmet ve Sağlam, Sırrı. (2003). *Eğitim-Öğretimde Drama ve
Oyunlar*. Erzurum: Cemre Ofset Matbaacılık.
- Akman, Yasemin ve Erden, Münire. (1995). *Eğitim Psikolojisi: Gelişim-Öğrenme-
Öğretme*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Akoğuz, Mete. (2002). *İletişim Becerilerinin Geliştirilmesinde Yaratıcı Dramanın
Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Aktaş, İdris. (2011). *4MAT Modeline Dayalı Öğretimin İlköğretim Yedinci Sınıf
Öğrencilerinin Maddenin Yapısı ve Özellikleri Ünitesindeki Başarı, Motivasyon
ve Öğrenme Stillerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi,
Hatay.
- Aldağ, Elif. (2010). *The Effects of Creative Drama on Enhancement of Motivation in
Language Learning*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Arslan, Akif, Şahin, Abdullah, Şahin, Esin ve Akçay Ahmet. (2011). “Yaratıcı Drama
Yönteminin İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersi Tutumlarına Etkisi”.
Milli Eğitim Dergisi. Sayı:190, 234-247.
- Aslan, Naci. (2001). “İletişim Sürecinde Yaratıcı Drama. Dramaya Çok Yönlü Bakış”.
Türkiye 2. Drama Liderleri Buluşması Bildirileri. Ankara: Fersa Matbaacılık

- Aykaç, Murtaza ve Adıgüzel, Ömer. (2011). “Sosyal Bilgiler Dersinde Yaratıcı Dramanın Yöntem Olarak Kullanılmasının Öğrenci Başarısına Etkisi”. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt:19, No:1, 297-314.
- Balcı, Ahmet. (2009). “İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumları”. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt:6, Sayı:11, 265-300
- Baldwin, P. and Hendy, L. (1996). *The Drama Book*, London: Collins Educational.
- Baraldi, Sara Margarita. (2009). *Drama and Theatre Practices in The Elementary Classroom That Create Conducive Environments For Non-English Speakers' English Language Acquisition*. Yayımlanmış Doktora Tezi. Arizona State University.
- Başkan, Hatice. (2006). *Fen ve Teknoloji Öğretiminde Drama Yönteminin Kavram Yanılgılarının Giderilmesi ve Öğrenci Motivasyonu Üzerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Beddall, Fiona. (2006). *Drama in The Classroom*, Mary Glasgow Publications.
- Bertiz, Harun. (2005). *Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Dramaya Yönelik Tutumları ve Öyküleme Çalışmalarına İlişkin Görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Blatner, Adam. (2002). *Psikodramanın Temelleri*. (Çev.: Gülden Şen), Sistem Yayıncılık:İstanbul.
- Bolton, Gavin. (1979). *Towards A Theory Of Drama In Education*. London: Longman.
- Bozdoğan, Zülal. (1993). *Yaratıcı Drama*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Bozdoğan, Zülal. (2003). *Okulda Rehberlik Etkinlikleri ve Yaratıcı Drama*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Bruton, L.H. (1998). "An Explicit or Implicit Curriculum: Which is Better For Young Children?". *The Article Presented in OMEP's XXII World Congress, (August, 13-16)*, Copenhagen, Denmark.
- Büyüköztürk, Şener., Çakmak, Ebru Kılıç., Akgün, Özcan Erkan., Karadeniz, Şirin., Demirel, Funda. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Coşkun, Hümeysra. (2011). *5E Öğrenme Modelinin İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Maddeyi Tanıyalım Ünitesindeki Başarı, Tutum ve Zihinsel Yapılarına Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.
- Cömertpay, Binnur. (2006). *Dramanın 5-6 Yaş Grubu Çocuklarının Dil Edinimine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Cruz, Rey E. De La. (1995). *The Effects of Creative Drama on The Social and Oral Language Skills of Children With Learning Disabilities*. Doktora Tezi. Illinois State University.
- Çevik, Hayati. (2006). *Çocuklara Yabancı Dil Öğretiminde Drama Tekniğinin Kullanımı*. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Davis, Jed H. and Behm, Tom. (1978). "Terminology of Drama in Theatre with and for Children: A Redefinition". *Children's Theatre Review*, Vol. XXVII. No.1 p:10-11.
- Demircan, Ömer. (1990). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*. İstanbul: Ekin Eğitim Yayıncılık.
- Demirel, Özcan. (2004). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Öğretme Sanatı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Demirel, Özcan. (1999). *İlköğretim Okullarında Yabancı Dil Öğretimi*. Ankara: MEB Yayınları.

- Dervishaj, Adriana. (2009). "Using Drama as a Creative Method for Foreign Language Acquisition". *Linguistic and Communicative Performance Journal*, Vol. 2, Article 6, 53-62.
- DuPont, Sherry. (1992). "The Effectiveness of Creative Drama as an Instructional Strategy to Enhance The Reading Comprehension Skills of Fifth-Grade Remedial Readers". *Reading Research and Instruction*, 31:3, 41-52. <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/19388079209558087#preview> (Erişim Tarihi: 11.06.2012).
- Eigenbauer, Karl ve Turecek, Egon. (2007). "Drama in Modern Language Teaching". (Ed.: Anton Prochazka). *IFU, PIB Wien*. http://www.kphvie.ac.at/fileadmin/Dateien_KPH/Kompetenzzentren/K%C3%BCnsthilf_Bildung/Downloads/Drama_in_MLT_1.pdf (Erişim Tarihi: 03.01.2011).
- Enginalp, Fehmi ve Onay, M. Özgür. (1998). *Drama*. Ankara: Evrensel Yayınları.
- Erdoğan, Gönül. (2006). *İlköğretim 8. Sınıf (14-15 yaş) Öğrencilerinin Depresif Belirti ve Öz Kavram Düzeylerine Yaratıcı Drama Çalışmalarının Etkisinin İncelenmesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ergin, İsmet. (2006). Fizik Eğitiminde 5E Modelinin Öğrencilerin Akademik Başarısına, Tutumuna ve Hatırlama Düzeyine Etkisine Bir Örnek: "İki Boyutta Atış Hareketi". Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Fleming, M., Merrell, C. ve Tymms, P. (2004). "The Impact of Drama on Pupils' Language, Mathematics and Attitude in Two Primary Schools". *Research in Drama Education*, 9 (2). pp. 177-197. <http://dx.doi.org/10.1080/1356978042000255067> (Erişim Tarihi: 03.01.2011).
- Freeman, Gregory D. (2000). *Effects of Creative Drama Activities on Third and Fourth Grade Children*. Doktora Tezi. Mississippi Üniversitesi.

- Freeman, Gregory D., Sullivan, Kathleen., ve Fulton, C.Ray. (2003). "Effects of Creative Drama on Self-Concept, Social Skills and Problem Behavior". *The Journal of Educational Research*, 96:3, 131-138. (ERIC Document Reproduction Service No. EJ6705769)
<http://ehis.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=4&sid=9b9dc75b-43f9-4495-ad04-e37bb490b31b%40sessionmgr13&hid=5>, (Erişim Tarihi: 03.01.2011).
- Gaudert, Hyacinth (1990). *Using Drama Techniques in Language Teaching*. Language Teaching Methodology for The Nineties: Anthology Series 24, FL 021 739, p:239-247. Malaysia.
- Gencel, İlke Evin. (2009). "Yaratıcı Drama Yönteminin Sosyal Bilgiler Dersi Başarısı ve Derse Yönelik Tutum Üzerindeki Etkileri". *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34, (360): 5-13.
- Ghiselli, Joseph T. (1998). *Using Creative Drama and Storytelling in The ESL Classroom*. Yüksek Lisans Tezi. Kean Üniversitesi.
- Gorjian, Bahman, Moosavinia, Seyyed Rahim, Jabripour, Azadeh. (2010). "Dramatic Performance in Teaching Drama in EFL Contexts". *The Electronic Journal for English as a Second Language*, Vol. 13, No: 4, 1-13.
- Gönen, Mübeccel ve Dalkılıç, Nursel Uyar. (1999). *Çocuk Eğitiminde Drama*. İstanbul: M.E.B Yay.
- Güler, İlknur Kaya. (2008). *İlköğretim Türkçe Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkililiği*. Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Hendrix, Rebecca., Eick, Charles., Shannon, David. (2012). "The Integration of Creative Drama in an Inquiry-Based Elementary Program: The Effect on Student Attitude and Conceptual Learning". *Journal of Science Teacher Education*, v. 23 n. 7 p823-846 Nov 2012. 24 pp. <http://dx.doi.org/10.1007/s10972-012-9292-1>(Erişim Tarihi: 03.01.2011).

- Hornbrook, David. (2002). *Crafting Dramas On The Subject of Drama*. London: Taylor and Francis pub. 51-67.
- Johnson, Colleen. (2002): "Drama and Metacognition". *Early Child Development and Care*, 172:6, 595-602. (ERIC Document Reproduction Service No. EJ665103), <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03004430215101#.UcMDF9j-X4g> (Erişim Tarihi: 03.01.2011).
- Kaba, Hale ve Şimşek, Pınar Özdemir. (2012). "İlköğretim Bölümü Yüksek Lisans Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Uygulanılmasına İlişkin Görüşleri". *Sempozyum: X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, 27-30 Haziran 2012*, Niğde Üniversitesi.
- Kaner, Sema. (1990), "Psikodrama-Kuram, Teknik ve Araçlar". *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt 23, Sayı 2:457, Ankara. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/508/6164.pdf> (Erişim Tarihi: 03.01.2011)
- Kao, Shin-Mei (1994). *Classroom interaction in a drama-oriented English conversation class of first-year college students in Taiwan: a teacher-researcher study*. Doktora Tezi. The Ohio State University.
- Karaca, Erol., Yurdabakan, İrfan., Çetin, Bayram., Nartgün, Zekeriya., Bıçak, Bayram. ve Gömleksiz, Müfit. (2008). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karadağ, Engin ve Çalışkan, Nihat. (2005). *İlköğretimde Drama*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Karadağ, Engin ve Çalışkan, Nihat. (2006). "İlköğretim Birinci Kademesi Öğrencilerinin Drama Yöntemine Karşı Tutumlarının Değerlendirilmesi". *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 19, 45-53.
- Karataş, Serçin ve Özcan, Seher. (2010). "Yaratıcı Düşünme Etkinliklerinin Öğrencilerin Yaratıcı Düşüncelerine ve Proje Geliştirmelerine Etkisi". *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt:11, Sayı:1, 225-243.

- Karateke, Ercan. (2006). *Yaratıcı dramanın ilköğretim II. kademedeki 6. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerine olan etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.
- Kavcar, Cahit. (1985). “Örgün Eğitimde Dramatizasyon”. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. Cilt:10, Sayı:56, 32-41).
- Kayhan, Hüseyin Cahit. (2004). *Yaratıcı Dramanın İlköğretim 3. Sınıf Matematik Dersinde Öğrenmeye, Bilgilerin Kalıcılığına ve Matematiğe Yönelik Tutumlara Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Kılıç, Şenil ve Tuncel, Meriç. (2009). “Yaratıcı Dramanın İngilizce Konuşmaya ve Tutuma Etkisi”. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi*. Cilt:9 Sayı:2, 55-81.
- Kırmızı, Fatma Susar. (2008). *Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Tutum ve Okuduğunu Anlama Stratejileri Üzerindeki Etkisi*. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:23, 95-109.
- Köksal, Aydın. (2000). *Yabancı Dille Öğretim:Türkiye'nin Büyük Yanılgısı*. Ankara: Öğretmen Dünyası.
- Laurin, Stephanie. (2010). *The Effect of Story Drama on Children's Writing Skills*. Yüksek Lisans Tezi. Concordia Üniversitesi, Kanada.
- Maden, Sedat. (2010). “Türkçe Öğretiminde Drama Yönteminin Gerekliliği”. *TÜBAR-XXVII*, 503-518.
- Mattevi, Yvonne. (2005). *Using Drama in The Classroom: The Educational Values of Theatre in Second Language Acquisition*. Yayımlanmış Doktora Tezi. Stony Brook University.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2006). *İlköğretim İngilizce Dersi (4,5,6,7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basımevi.

- Morgan, Bobbette M. and Rosenberg, Graciela P. (2005). "Cooperative Learning and Drama Techniques". *International Journal of The Humanities*, Vol.3. No.2 p:39-42. <http://ehis.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=3e158e6c-fd72-48b2-8a00-92e92e318e74%40sessionmgr113&vid=1&hid=101> (Erişim Tarihi:05.02.2011)
- Nuhoglu, Hasret. (2008). "İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Bir Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi". *İlköğretim online*. 7(3). s.:627-639. <http://ilkogretim-online.org.tr> (Erişim Tarihi: 08.03.2011)
- Nunan, David. (1988). *The Learner-Centered Curriculum*. Cambridge University Press.
- Okvuran, Ayşe. (2003). "Drama Öğretmeninin Yeterlilikleri". *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 36, 81-87.
- Önder, Alev. (1999). *Yaşayarak Öğrenme İçin Eğitici Drama*. İstanbul: Yeni Çizgi Yay.
- Önder, Alev. (2001), *Yaşayarak Öğrenme için Drama Kuramsal Temellerle Uygulama Teknikleri ve Örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Özçelik, Nurten, Aydeniz, Hande (2012). "Yaratıcı Drama Yönteminin Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarına ve Fransızca Konuşmaya Yönelik Tutumlarına Etkisi". *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2012,16(2):231-248.
- Özen, Yener., Gül, Abdulkadir ve Gülaçtı, Fikret. (2008). "İlköğretim Beşinci Sınıflar Sosyal Bilgiler Dersi "Cumhuriyete Nasıl Kavuştuk" Ünitesindeki "Atatürk İlkeleri Ve İnkılâpları" Adlı Konunun Altı Köşeli Şapka Drama Tekniği ile Uygulanmasının Öğrenci Başarısına Etkisi". *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt-Sayı: 10-1.
- Öztürk, Ali. (2003). *Çocukta Yaratıcılık ve Drama*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

- Poulsen, John Christian S. (1998). *Efficacy of Drama Based Teaching on Children with Learning Disabilities*. Yayınlanmış Doktora Tezi. The University of Calgary, Alberta.
- Rose, Dale S., Parks, Michaela., Androes, Karl ve McMahon, Susan. (2000). “Imagery-Based Learning: Improving Elementary Students’ Reading Comprehension With Drama Techniques”. *The Journal of Educational Research*, Vol.94, No.1, 55-63.
- Rowland, G. Edna. (2002). *Every Child Needs Self Esteem, Creative Drama Builds Self Confidence Through Self Expression*. Doktora Tezi. The Union Institute.
- San, İnci. (1985). “Sanatlar Eğitimi”. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C:18 Sayı:1-2, SS. 99-112
- San, İnci. (1996). “Eğitimde Yaratıcı Drama”. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, XXIII, 2, 533.
- San İnci. (2002). *Eğitimde Yaratıcı Drama, Yaratıcı Drama,1985-1995* 1.cilt. Ankara: Naturel.
- Shand, Jennifer W. (2008). *The use of drama to reduce anxiety and increase confidence and motivation towards speaking English with two groups of English language learners*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. The School of Theatre Arts, The Arizona University.
- Snape, Divya Jindal., Vettraino, Elinor., Lowson, Amanda., McDuff, Wilson. (2011). “Using Creative Drama to Facilitate Primary–Secondary Transition”. *Education 3-13: International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 39:4, 383-394. <http://dx.doi.org/10.1080/03004271003727531> (Erişim Tarihi: 11.06.2012)
- Stenberg, Patricia. (1998). *Theatre for Conflict Resolution: In The Classroom and Beyond*. Heinemann, Portsmouth: New Hampshire.

- Stern, Hans Heinrich.. (1983). *Fundamental Concepts of Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Şahin, Esin ve Yağbasan, Rahmi. (2011). “Implementation Of Creative Drama Based Activities In Introductory Physics Laboratory Course”. *Western Anatolia Journal of Educational Science*. ISSN 1308-8971, 247-253. <http://web.deu.edu.tr/> (Erişim Tarihi: 11.06.2012)
- Tuluk, Nilgün. (2003). “Yaratıcı Drama”. *Pivolka Dergisi*. 15, ss:12.
- Uzer, Fatmanur. (2008). *Using Drama In Teaching English Effectively*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Üstündağ, Tülay. (1994). *Günümüz Eğitiminde Dramanın Yeri, Yaşadıkça Eğitim, Dramatizasyon Ağırlıklı Yöntemin Etkililiği*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Üstündağ, Tülay. (1999). “The Effects of Creative Drama in the Teaching of Citizenship and Human Rights Education”. *Research in Drama Education*, Vol. 4, No. 1. <http://dx.doi.org/10.1080/1356978990040115> (Erişim Tarihi: 11.06.2012).
- Weisbrod, L. Ellen. (1995). *ESL and Drama Integration, My Journey as an ESL-Drama Educator*. Yüksek Lisans Tezi. Toronto Üniversitesi, Kanada.
- Wells, Kaaland ve Ellen, Christie. (1993). *Classroom Teachers’ Perception and Use of Creative Drama*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. University of Washington.
- Yang, Shih-hsien. (2007). “Creative Drama in English Learning: A Study of College Students Applying English Dramas in Elementary School Students”. *The International Journal of The Humanities*, Vol. 5, Number 2. <http://ehis.ebscohost.com/> (Erişim Tarihi: 11.06.2012).
- Yazkan, Mustafa. (2000). *İlköğretim Okullarının I. Kademesinde Dinlediğini Anlama Davranışının Kazandırılmasına Dramatizasyonun Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Yenilmez, Kürşat ve Uygan, Candaş. (2010). “Yaratıcı Drama Yönteminin İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Geometriye Yönelik Öz-yeterlik İnançlarına Etkisi”. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. Cilt:18, No:3, 931-942.

Zayimoğlu, Filiz. (2006). *İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi “Coğrafya ve Dünyamız” Ünitesinde Yaratıcı Drama Yöntemi Kullanımının Öğrenci Başarısı ve Tutumlarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

EKLER

EK-1: YARATICI DRAMA TEKNİKLERİNE UYGUN ÖĞRETMEN KİTABI

İLKÖĞRETİM 7. SINIF İNGİLİZCE DERSİ

YARATICI DRAMA YÖNTEMİNE UYGUN ÖĞRETMEN KİTABI

“TOURIST ATTRACTIONS (TURİSTİK YERLER)”,

“OUR NATURAL HERITAGE (DOĞAL MİRASIMIZ)”

VE

“COMPUTERS (BİLGİSAYARLAR)” ÜNİTELERİ

**Ömer Faruk KADAN
Doç. Dr. İbrahim BİLGİN**

Hatay, 2011

ÖNSÖZ

Saygıdeğer öğretmenler ve sevgili öğrenciler,

Bu kitapçık, dramanın eğitime uyarlanması olarak kabul edilen yaratıcı dramanın ortaokul 7. sınıf İngilizce derslerinde öğrencilerin başarı, tutum ve motivasyonlarına etkisini incelemek amacıyla “Tourist Attractions” , “Our Natural Heritage” ve “Computers” ünitelerini içerecek şekilde uygulamalı bir çalışma yapmak amacıyla hazırlanmıştır.

Drama; özellikle çocukların en etkili öğrenme yöntemlerinden biridir. Bunun nedeni ise; dramanın, çocuklara onların hayatlarının bir parçası olan oyun yoluyla, yaşayarak öğrenme fırsatı sunmasıdır. Geleneksel yöntemle anlatılan bir derste öğrenci bir eğitici yardımıyla ve bir plan çerçevesinde konuları anlamaya çalışırken, drama yöntemiyle anlatılan bir derste ise yaparak – yaşayarak yani doğal yolla öğrenir. Bu da öğrenmenin daha etkili ve kalıcı olmasını sağlar.

Yaratıcı drama yönteminin aşamaları kitapçıkta açık bir şekilde belirtilmiş ve her 2 ders saati için bir plan hazırlanmıştır. Yıllık plana uygun olarak hazırlanan 2 ders saati içerisinde anlatılacak konular; ısınma çalışması, asıl çalışma (Pantomim, rol oynama, oluşumlar) ve değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır. Bu aşamaların 2 ders saati içerisinde tamamlanması çalışmanın uygunluğu açısından oldukça önemlidir. Yaratıcı drama yöntemi aşağıda açıklanmaktadır.

Yapacağınız yardım ve katkılardan ötürü şimdiden teşekkürlerimizi sunmayı borç biliriz.

Doç. Dr. İbrahim BİLGİN
MKÜ Eğitim Fakültesi
Dekan Yardımcısı

Ömer Faruk KADAN
MKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü
İlköğretim Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

Yaratıcı Drama Yöntemi

Drama; kendisi yoluyla çocukların kavramları keşfedebildiği, bilgi ve anlayış edinebildiği bir öğrenme aracı olarak tanımlanabilir (Johnson, 2002). Yaratıcı drama ise insanları hayal etmeye, düşünmeye ve deneyimlerini yansıtmaya sevk eden dramanın doğaçlamalı halidir (Davis ve Behm, 1978). Yaratıcı dramanın genel olarak kabul gören üç aşaması vardır. Bunlar; ısınma çalışması, asıl çalışma (Pantomim, rol oynama ve oluşum) ve değerlendirme aşamalarıdır (Akt.: Bertiz, 2005:16). Aşağıda bu aşamaları ve bu aşamalarda kullanılan teknikleri görebilirsiniz.

1- Isınma Çalışması: Bu çalışmalarda amaç; katılımcıları rahatlatmak, birbirleri ile tanışmaları ve iletişim kurmaları için onlara ortam sağlamak ve bu sayede onlardaki güven ve uyum hislerini canlandırmaktır (Adıgüzel, 1994). Ayrıca ısınma çalışmaları öğrencileri bir takım etkinliklerle yeni konuya hazır hale getirmek için kullanılır.

2- Asıl Çalışma

2.a. Pantomim: Pantomim; düşüncelerin sözcükler olmadan, sadece jest, mimik ve vücut hareketleriyle ifade edilmesidir.

2.b. Rol Oynama: Rol oynama; bir karakterin tüm his, düşünce, beklenti ve taleplerinin canlandırılması olarak adlandırılabilir. Rol oynamaya başlamadan önce öğrencilerin rolleri konusunda bilgilendirilmeleri gerekmektedir (Genç, 2003)

2.c. Oluşumlar: Diğer aşamalar tamamlandıktan sonra artık öğrenciler rahatlamaya başlamıştır. Öğrencilerin ders esnasında öğrendikleri bilgileri kullanarak yeni ürünler oluşturmaları beklenmektedir.

3- Değerlendirme Çalışması: Bu aşamada oluşan süreç ile ilgili öğrencilerden fikir alınır ve konu ile ilgili öğrenmelerini anlamak adına sürece dönük alıştırmalar veya ödevler verilir.

2. ÜNİTE: TOURIST ATTRACTIONS

- PLACES TO VISIT

Ders Saati: 2

Kazanımlar: 1. Olaylara dayanan bilgiyi verir ve araştırır.

2. Sorgular, tanımlar ve açıklar.

3. Sevdiği ve sevmediği şeyleri ifade eder.

4. Sevilen ve sevilmeyen şeyleri sorar.

5. İlgi duyduğu ve duymadığı şeyleri açıklar.

6. Bir şeylerin yapılmasını sağlar.

7. Diğerlerinin bir şey yapmasını ister ve onları bir şey yapmaya davet eder.

1- Isınma Çalışması

Materyal: 1 adet plastik top

* **Şimdi oyun zamanı!** Lütfen bu oyundan zevk alabilmek için öğretmeninizi dinleyiniz. Oyun esnasında bir plastik top kullanacaksınız. Öğretmeninizin izni dışında bu topa oynamayınız.

* 6'şar, 7'şer ya da 8'er kişilik gruplar halinde oynayacaksınız.

* Grubunuz öğretmeniniz tarafından belirlendikten sonra grubunuza ortaklaşa bir isim veriniz. Öğretmeniniz grup isimlerini tahtaya yazacaktır.

* Öğretmenin seçeceği ilk grup tahtaya gelir ve bir daire oluşturur. Öğretmen de bu dairenin tam ortasında bekler.

* Temel olarak 5 tatil türü vardır. Bunlar:

a) *Family Holidays:* Aile ile birlikte gidilen ve aile fertleriyle güzel zaman geçirilen, güzel anılarla dönülen tatil türüdür.

b) *Beach Holidays:* Deniz kenarında güzel bir sahilde uzanıp güneşlenirken bir yandan da soğuk meyve suyunuzu içtiğiniz ve su sporları yapabildiğiniz tatil türüdür.

c) *Disney Holidays:* Mickey Mouse ile dans edebildiğiniz, Disney cennetini seyredebildiğiniz, çizgi film karakterleriyle eğlenceli bir atmosferi paylaştığımız ve aynı

zamanda alışveriş yapabildiğiniz tatil türüdür.

d) *Ski Holidays*: Karlı ortamlarda kayak yapabildiğiniz ve dağa tırmanıp aşağı doğru kayabildiğiniz tatil türüdür.

e) *Adventure Holidays*: Rafting yapabildiğiniz, safariye gidebildiğiniz veya vahşi ormanlarda gezebildiğiniz macera dolu bir tatil türüdür.

* Öğretmen, ilk gruptaki öğrencilerden birine topu atacaktır ve o öğrenci hangi tatil türünü seviyorsa “I like ..... holidays” ve hangisini sevmiyorsa “But I dislike ..... holidays” şeklinde ifade edecektir. Daha sonra ise topu gruptaki bir diğer arkadaşına atacaktır. Gruptaki bütün öğrenciler cümle kurduktan sonra diğer gruplara geçilecektir.

* Öğretmen de en çok sevilen ve sevilmeyen tatil türlerini rakamlarla tahtaya yazar. Bu şekilde hangi grupta hangi tatil türünün en çok sevilip hangisinin sevilmediği belirlenir.

2- Asıl Çalışma

2.a. Pantomim Çalışması

Aşağıdaki kelimeleri inceleyiniz.

Transport: Ulaşım

Ship: Gemi   Plane: Uçak   Train: Tren   Bus: Otobüs   Car: Araba

Adventure: Macera

Skiing: Kayak   Safari: Safari   Sailing: Yelkencilik   Trekking: Yürüyüş

Rafting: Rafting

Şimdi, öğretmenin seçeceği bir öğrenci yukarıda belirtilen her bölümden bir kelime seçerek kimseye söylemeden tahtaya gelerek diğer öğrencilere sadece mimik ve vücut hareketlerini kullanarak anlatacaktır. Herhangi bir kelime kullanılmamalıdır. Diğer öğrenciler de o öğrencinin hangi kelimeleri anlatmaya çalıştığını bulacak ve not alacaktır. Tahtadaki öğrenci bütün kelimeleri anlattıktan sonra diğer öğrenciler tahminlerini İngilizce olarak söyleyeceklerdir. Bütün kelimeleri doğru bilen öğrenci tahtaya gelecek ve kendisi aynı şekilde seçeceği kelimeleri herhangi bir kelime kullanmadan anlatmaya çalışacaktır. Bu şekilde en çok tahtaya gelen öğrenci birinci seçilecektir.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Man: It's this way.

Woman: No, it isn't. It's this way. It's on the right. Look at the map, look!

Man: It's this way, it's straight ahead.

Woman: Excuse me! Can you help me? Where is the Moon Hotel, please?

Young man: I'm sorry, I don't know.

Ahmet: Can I help you?

Man: Yes. Where is the Moon Hotel?

Ahmet: Oh, it is near here. It's in Cumhuriyet Street. It's opposite the post office and next to the bank.

Man: And where is Cumhuriyet Street?

Ahmet: It's this way. Follow me! This is Cumhuriyet Street. The Moon Hotel is opposite the post office.

Man: Thank you.

Woman: Thank you.

Ahmet: You are welcome.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- 1) Where is the Moon Hotel?
- 2) Who are asking about the Moon Hotel?
- 3) Who tells the way to the Moon Hotel?

2.c. Oluşum Çalışması

Bir turist olduğunuzu ve İstanbul'u ziyaret etmek istediğinizi hayal edin. Antakya'dasınız. Bilgilendirme Bürosu'ndan bilgi almak istiyorsunuz. İkişerli olarak çalışınız (A ve B). A kişisi turist olacak ve ulaşım, bilet fiyatları, süre ve biletin nereden alınabileceğini soracaktır. B kişisi Bilgilendirme Bürosu'nda çalışan görevli olacaktır ve A kişinin sorularını cevaplayacaktır. Bütün konuşmalar İngilizce olmak zorundadır.

A: .....

B: .....

A: .....

B: .....

A: .....

B: .....

A: .....

B: .....

3- Değerlendirme Çalışması

Memleketinizle ilgili fotoğraflar bulup bir poster hazırlayınız. Kalınabilecek, ziyaret edilebilecek, yemek yenilebilecek yerleri ve yapılabilecek diğer etkinlikleri İngilizce olarak yazınız.

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Olaylara dayanan bilgiyi verir ve araştırır.

2. Sorgular, tanımlar ve açıklar.

3. Sevdiği ve sevmediği şeyleri ifade eder.

4. Sevilen ve sevilmeyen şeyleri sorar.

5. İlgi duyduğu ve duymadığı şeyleri açıklar.

6. Bir şeylerin yapılmasını sağlar.

7. Diğerlerinin bir şey yapmasını ister ve onları bir şey yapmaya davet eder.

1- Isınma Çalışması

*Şimdi Eğlence Zamanı! Hepimiz her gün defalarca öneride bulunuruz. Bir arkadaşımızla, ailemizle veya sevdiğimiz diğer kişilerle bir şey yapmak istediğimizde onlara öneriler sunarız. İngilizce dilinde de bu önerileri yapabilmek için bazı yapılar kullanırız. Bunların en yaygın olanlarından biri “Shall” yapısıdır. Shall önerilerde I ve We zamirleri ile kullanılır. Shall yapısının kullanıldığı cümlede fiil yalın halde yazılır, yani herhangi bir ek almaz. Örneğin;

Shall we go to the cinema? = Sinemaya gidelim mi?

Fiil

Shall we play football? = Futbol oynayalım mı?

Fiil

Şimdi öğretmeniniz içinizden birini seçecek ve seçilen kişi Shall yapısını kullanarak İngilizce bir öneri cümlesi ve bu cümlenin Türkçesini söyleyecek. Daha sonra ise bir arkadaşının ismini söyleyecek. İsmi söylenen kişi de aynı şekilde bir öneri cümlesini Türkçe anlamıyla beraber İngilizce olarak söyleyecek ve o da bir arkadaşının ismini söyleyecek. Seçilen kişiler daha önce söylenen cümleleri tekrar söyleyemez. Aynı cümleyi tekrar eden veya 10 saniyeden fazla bekleyen kişiler elenmiş olur ve artık cümle kuramaz. Herkes elenene kadar oyun bu şekilde devam eder. En sona kalan kişi oyunu kazanmış olur.

2- Asıl Çalışma

2.a. Pantomim Çalışması

Lütfen öğretmeninizin belirlediği şekilde 10'arlı gruplara ayrılınız.

Her gruptan iki öğrenci tahtaya çıkacak ve bu iki öğrencinin biri turist diğeri ise yerel halktan biri rolünde olacaktır. Tahtaya çıkan iki öğrenciden turist olan diğeri kelime kullanmadan sadece jest, mimik ve vücut dilini kullanarak bir yer soracaktır. Diğer öğrenci ise sorulan yeri aynı şekilde kelime kullanmadan tarif edecektir. Bu tarifi hayal gücünü kullanarak yapacaktır. Diğer gruplar ise bu iki öğrenci arasında geçen sözsüz diyalogu İngilizce olarak yazılı hale getireceklerdir.

Örneğin; turist rolündeki öğrencinin hareketlerinden sorduğu yerin müze olduğunu düşünüyorlarsa bunu:

Tourist: Where is the museum?

şeklinde ifade edeceklerdir. Yön tarif ederken de “Turn right”, “Turn left”, “Go straight ahead” gibi ifadeler kullanacaklardır.

Tarifi doğru bir şekilde diyalog haline getiren gruba 10 puan verilecektir. Bu şekilde diğer gruplardan da öğrenciler aynı uygulamayı yapacaklardır. En çok puan toplayan grup birinci seçilecektir.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Travel Agent: Welcome. How can I help you?

Customer: I would like to get information about some tourist attractions.

Travel Agent: What kind of places do you like?

Customer: I like coastal places because I enjoy swimming.

Travel Agent: Well, I can recommend you Antalya. It has beautiful beaches and clean sea. Do you like waterfalls?

Customer: Yes, I do.

Travel Agent: Then you can also see Düden, Kurşunlu and Manavgat Waterfalls there.

Customer: Wonderful! How much does it cost?

Travel Agent: It costs 500 €.

Customer: How long is the trip?

Travel Agent: It's 5 days.

Customer: It seems OK. Can you show me some pictures?

Travel Agent: Yes, sure.

Customer: Thank you.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- 1) What would the customer like?
- 2) What kind of places does the customer like?
- 3) Which city does the travel agent recommend?
- 4) Which waterfalls can the customer see in Antalya?
- 5) How much does the trip cost?

2.c. Oluşum Çalışması

Mustafa Kemal Üniversitesi'nin yabancı öğrenciler için hazırladığı aşağıdaki parçayı okuyunuz ve aşağıdaki başlıkları (A-C) paragraflarla eşleştiriniz. Ayrıca her paragrafla ilgili İngilizce bir cümle yazarak ilgili paragrafın sonuna ekleyiniz.

- A. The transportation
- B. The weather
- C. The accommodation

1. _____

Flights are available from both İstanbul and Ankara (capital city) to Hatay Airport. You should buy your flight ticket to Hatay Airport. You can take a taxi or airport service bus (HAVAS is written on the bus). It costs about 10 Turkish Liras (about 5 Euros).

.....

2. _____

You can stay in the university guest house. There are some private dormitories near the campus. You can also stay in apartment flats. You can find refrigerator, TV, sofa, etc. in the flats. It costs about 150 Euro per month.

.....

3. _____

The weather in Antakya is hot and dry in summers and cold in winters. It is usually rainy in winters.

.....

3- Değerlendirme Çalışması

Türkiye'deki bir ili araştırıp oluşum çalışmasında yapıldığı gibi o ilin konaklama, ulaşım ve hava bilgilerini çizgisiz bir kağıda yazınız. O ili temsil eden bir resmi bularak yazınızın altına yapıştırınız. Bulduğunuz bilgileri daha sonra arkadaşlarınızla paylaşınız.

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Olaylara dayanan bilgiyi verir ve araştırır.

2. Sorgular, tanımlar ve açıklar.

3. Sevdiği ve sevmediği şeyleri ifade eder.

4. Sevilen ve sevilmeyen şeyleri sorar.

5. İlgi duyduğu ve duymadığı şeyleri açıklar.

6. Bir şeylerin yapılmasını sağlar.

7. Diğerlerinin bir şey yapmasını ister ve onları bir şey yapmaya davet eder.

1- Isınma Çalışması

* *Şimdi oyun zamanı!* Öğretmeniniz İngilizce bir kelime söyleyecektir. Kelime hangi harfle bitiyorsa ilk sıradaki öğrenci o harfle başlayan İngilizce bir kelime söyleyecektir. Aynı şekilde söylenen kelime hangi harfle bitiyorsa sıradaki öğrenci o harfle başlayan bir kelime söyleyecektir. Sıra kendisine gelen öğrenci 5 saniye içerisinde kelimeyi söylemek zorundadır. Eğer söyleyemezse oyundan çıkar. Söylenen kelimeler öğretmen tarafından tahtaya yazılacaktır ve bir defa söylenen kelime bir daha söylenemez. En sona kalan öğrenci birinci seçilir.

2- Asıl Çalışma**2.a. Pantomim Çalışması**

İngilizcede ulaşım anlamında “transport” kelimesi kullanılmaktadır. “Transport” kapsamında kullanılan terimler aşağıdaki gibidir:

Car: Araba**Bus:** Otobüs**Ship:** Gemi**Plane:** Uçak**Train:** Tren**Subway:** Metro

Öğretmeniniz yukarıdaki terimleri Türkçe anlamlarıyla birlikte size açıklayacaktır. 5'erli gruplar halinde çalışacaksınız. İlk gruptan bir kişi tahtaya çıkacak ve yukarıdaki taşıtlardan birini kelime kullanmadan, jest ve mimiklerini, vücut dilini kullanarak

anlatmaya çalışacaktır yani taklit edecektir. Diğer gruplardaki öğrenciler de hangi taşıtın taklit edildiğini İngilizce olarak söyleyecektir. Her gruptan sadece bir kişi tahminde bulunabilir. Doğru tahminde bulunan gruba 10 puan verilir. Diğer gruplardan da birer kişi aynı şekilde bir taşıtı kelimesiz bir biçimde taklit eder ve diğer gruplar tahminde bulunur. Bu şekilde en çok puan alan grup belirlenir.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Customer: Excuse me. Can you help me?

Travel Agent: Yes, please.

Customer: I would like to go somewhere for a holiday.

Travel Agent: What kind of a place would you like to go?

Customer: I'd like to go to sunny places.

Travel Agent: OK. Muğla is an excellent place for you. It is sunny and it has got beautiful beaches.

Customer: Hmm. It sounds good. I will go to Muğla.

Travel Agent: When would you like to travel?

Customer: Next week.

Travel Agent: How would you like to travel?

Customer: By plane, please. How much does it cost?

Travel Agent: It costs 300 TL.

Customer: Thank you.

Travel Agent: You are welcome.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- 1) What would the customer like?
- 2) What kind of places would the customer like?

- 3) Which city does the travel agent recommend?
- 4) When would the customer like to go to Muğla?
- 5) How much does the travel cost?

2.c. Oluşum Çalışması

Aşağıdaki diyalog yarım bırakılmıştır. Diyalogun devamını tahmin ederek tamamlamaya çalışınız. En az 5 cümle yazmanız beklenmektedir.

Mert: Hello Cem! How are you?

Cem: Fine, thanks. And you?

Mert: Thank you. Look! I have got a Turkey map. I would like to find touristic cities in Turkey. Can you help me?

Cem: .....

Mert: .....

Cem: .....

Mert: .....

Cem: .....

Mert: .....

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Olaylara dayanan bilgiyi verir ve araştırır.

2. Sorgular, tanımlar ve açıklar.

3. Sevdiği ve sevmediği şeyleri ifade eder.

4. Sevilen ve sevilmeyen şeyleri sorar.

5. İlgi duyduğu ve duymadığı şeyleri açıklar.

6. Bir şeylerin yapılmasını sağlar.

7. Diğerlerinin bir şey yapmasını ister ve onları bir şey yapmaya davet eder.

1- Isınma Çalışması**Materyal:** 1 adet plastik top

* ***Şimdi oyun zamanı!*** Bu etkinlikte 5'erli gruplar halinde çalışacaksınız. Her gruba isim olarak bir harf verilecektir. Öğretmeniniz her gruptan bir kişiye bu ünite de öğrendiğiniz İngilizce bir kelime soracaktır ve o kişi bu kelimenin Türkçe anlamını söyleyecektir. Doğru söyleyen kişi plastik top ile öğretmenin belirlediği bir hedefi vurmaya çalışacaktır. Hedefi vuran gruba 10 puan verilecektir. Öğretmen grubun her üyesine farklı bir kelime soracaktır. Gruptaki bütün öğrencilere bir kelime sorulduktan sonra diğer gruba geçilecektir. Bu şekilde bütün gruplar bittikten sonra en yüksek puanı alan grup birinci seçilecektir.

2- Asıl Çalışma**2.a. Pantomim Çalışması**

Lütfen aşağıdaki kelimeleri inceleyiniz.

Weather Conditions : Hava Koşulları**Sunny:** Güneşli**Cloudy:** Bulutlu**Rainy:** Yağmurlu**Foggy:** Sisli**Snowy:** Karlı

5'erli gruplar halinde çalışacaksınız. Her gruba isim olarak bir sayı verilecektir. Grup isimleri tahtaya yazılacaktır. Öğretmen her gruba yukarıdaki hava koşullarından birini söyleyecek ve grubun bu hava koşulunu kelime kullanmadan vücut dilini kullanarak anlatacak birini seçmesini isteyecektir. Öğretmen, gruplara bir hava koşulunu söylerken bunu diğer grupların duymamasına özen göstermelidir. Bu hava koşulunu anlatmak için seçilen öğrenci öncelikle seçilen hava koşulunu sevip sevmediğini kelime kullanmadan yüz ifadesiyle anlatmaya çalışacaktır. Eğer yüz ifadesinden sevdiği anlaşılırsa diğer gruplar cümleye "I like" ile, sevmediği anlaşılırsa "I don't like" ile başlayacaklardır. Daha sonra seçilen öğrenci hava koşulunu yine kelime kullanmadan anlatacak ve diğer öğrenciler cümlenin devamını buna göre yazacaklardır.

Örneğin "I like sunny weather." veya "I don't like rainy weather". Gruplar cümlelerini bitirdikten sonra doğru cümle kuran gruba 10 puan verilecektir. Bu şekilde uygulama tekrarlanacaktır. En çok puanı alan grup birinci seçilecektir.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Travel Agent: Welcome. Can I help you?

Customer: Yes, please. I would like to go to Winchester. How can I get there?

Travel Agent: You can go by bus. There's a bus every 20 minutes.

Customer: Can I go by train?

Travel Agent: Yes. There are three trains to Winchester every hour.

Customer: I would like to go by train today.

Travel Agent: There is a train ten minutes later. Would you like to buy ticket?

Customer: Yes. How much is it?

Travel Agent: It's 20 €. Here you are.

Customer: Thank you.

Travel Agent: You are welcome.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- 1) What would the customer like?
- 2) How can the customer get to Winchester?
- 3) Can the customer go to Winchester by train?
- 4) How much is the ticket?

2.c. Oluşum Çalışması

Match the questions with the answers and then compose a dialogue. (Sorularla cevapları eşleştiriniz ve daha sonra eylemlerin oluş sırasına göre bir diyalog oluşturunuz.)

Questions

- 1- Where is the museum?
- 2- How can I get there?
- 3- How much is the ticket?
- 4- How far is it?
- 5- Can I help you?

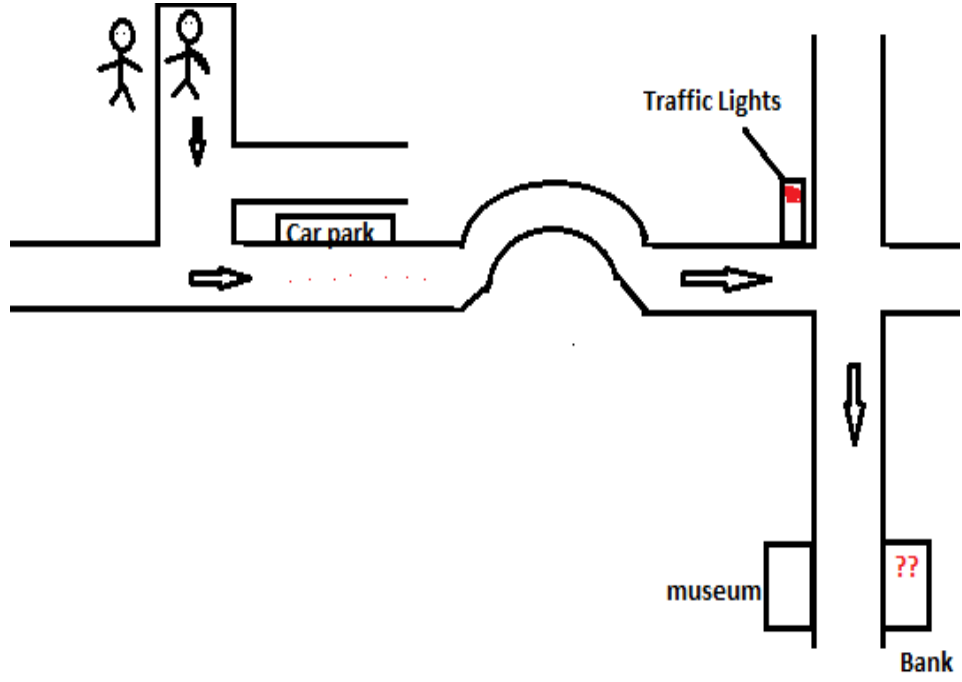
Answers

- a) It's 10 TL.
- b) Yes, please.
- c) Go straight ahead and turn right.
- d) It's in Meydan Street.
- e) It's about 3 km away.

3- Değerlendirme Çalışması

Haritaya göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- 1- How can I get to the museum?
- 2- How can I get to the bank?

3. ÜNİTE: OUR NATURAL HERITAGE

- Preserving Our Environment

Ders Saati: 2

Kazanımlar: 1. Bilgi ister ve verir.

2. Öneri alır ve verir.

3. Yol göstererek bir şeyler yaptırır.

4. Diğerlerini bir şeyler yapmaya davet eder.

5. Diğerlerine bir şey yapmayı tavsiye eder.

6. Diğerlerini bir şey yapmama konusunda uyarır.

7. Diğerlerini bir şey yaparken yönlendirir.

8. Basit çıkarımlarda bulunur ve öneri sunar.

9. Teklif ve önerilere cevap verir.

1- Isınma Çalışması

Materyal: 1 adet solmuş gül (gerçek ya da resim)

Öğretmen, tahtaya aşağıdaki cümleleri yazar:

a) Because, there is little water = Çünkü az su var.

b) Because, there is little sun = Çünkü az güneş var.

c) Because, there is little soil = Çünkü az toprak var.

d) Because, there is little oxygen = Çünkü az oksijen var.

Bu etkinlikte 5'erli gruplar halinde çalışacaksınız. Her gruba isim olarak bir harf verilecektir. Grup isimleri tahtaya yazılacaktır. Dört adet sıra kare şeklinde sınıfın ortasına yerleştirilir. Öğretmen 1. Grubu çağırır ve sıraların ortasına geçmelerini ister, onlara “environment” kelimesinin “çevre” anlamına geldiğini söyler ve “environment” dediğinde öğrencilerin kendilerine en yakın sıraya geçmelerini ister. Her öğrenci bir sıraya oturacağı için oturacak yer bulamayıp ayakta kalan öğrenciye öğretmen solmuş güllü gösterir ve bu gülün solmasına neden olabilecek tahtadaki cümlelerden birini İngilizce olarak söylemesini ister ve o grubun adına söylenen cümlenin kodunu tahtaya

yazar. Daha sonra cümleyi söyleyen kişi gruptan ayrılır ve sıranın biri çıkarılır. Gruptaki herkes bir cümle söyleyene kadar bu şekilde devam eder. Diğer gruplarda da aynı şekilde uygulanır ve gülün solmasına en çok neyin yol açtığına karar verilir.

2- Asıl Çalışma

2.a. Pantomim Çalışması

Aşağıdaki problemleri Türkçe anlamları ile birlikte tahtaya yazınız.

Overpopulation	Air Pollution	Deforestation
Animal Extinction	Global Warming	Habitat Loss
Overhunting	Sea Pollution	

Öğretmeniniz sizi 5'er ya da 6'şar kişilik gruplara ayıracaktır. Her gruba harflerden oluşan bir ad verilir ve bu adlar tahtaya yazılır. Gruplar birbirleriyle aralarında mesafe olacak şekilde pozisyon alırlar (sınıf mevcudu kalabalıksa sınıf ikiye bölünerek uygulanabilir). Her grup kendi içerisinde tahtaya yazılı olan yukarıdaki problemlerden birini seçer ve bu problemi kelime kullanmadan jest, mimik ve vücut hareketleriyle tahtada anlatır. Diğer gruplardaki öğrenciler ise grubun hangi problemten bahsettiğini tahmin ederek İngilizce olarak söylemelidir. Bu şekilde diğer gruplardaki öğrenciler de seçtikleri problemi anlatırlar. Her grubun bir tahmin hakkı vardır. Doğru tahminde bulunan gruplara 10 puan verilir. En çok puanı toplayan grup oyunu kazanmış olur ve sınıf tarafından alkışlanır.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Jack: Hi, Maria. How are you?

Maria: Not fine.

Jack: Why? What is the problem?

Maria: We aren't doing anything to preserve the environment.

Jack: What should or shouldn't we do to preserve the environment?

Maria: We should turn off taps or lights when we don't need them, we should use

public transport, we shouldn't throw litter on streets, we shouldn't use plastic bags, we shouldn't kill many animals.

Jack: You are right. And, why don't you make a Project for informing people about these?

Maria: That's a great idea. Thank you!

Jack: You are welcome.

2.c. Oluşum Çalışması

Aşağıdaki diyalogu tamamlayınız.

George: Hi, Miriam. How are you?

Miriam: .....

George: I'm fine, thank you. Can I ask a question?

Miriam: .....

George: What should we do to preserve water?

Miriam: .....

George: OK. Thank you.

Miriam: .....

3- Değerlendirme Çalışması

Bir ülkenin başbakanı olduğunuzu hayal edin. Ülkenizde yaşanmakta olan çevre problemlerine duyarlılığı arttırmak ve yaşanan sorunları önlemek için halkınıza önerilerde bulunmak istiyorsunuz. Önerilerinizi İngilizce olarak yazınız.

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Bilgi ister ve verir.

2. Öneri alır ve verir.

3. Yol göstererek bir şeyler yaptırır.

4. Diğerlerini bir şeyler yapmaya davet eder.

5. Diğerlerine bir şey yapmayı tavsiye eder.

6. Diğerlerini bir şey yapmama konusunda uyarır.

7. Diğerlerini bir şey yaparken yönlendirir.

8. Basit çıkarımlarda bulunur ve öneri sunar.

9. Teklif ve önerilere cevap verir.

1- Isınma Çalışması* *Şimdi oyun zamanı!* Öğretmeniniz, tahtaya aşağıdaki kelimeleri yazar:a) Turn on = Açmakb) Turn off = Kapatmakc) Tap = Musluk

Şimdi kendinizi el olarak hayal edeceksiniz. Öğretmeniniz “Turn on the tap” dediğinde ayağa kalkmanızı, “Turn off the tap” dediğinde ise oturup sıraya başınızı koymanızı isteyecektir. Kim ayağa kalkması gerektiği halde oturur veya kim oturması gerektiği halde ayağa kalkarsa oyunun dışında kalır. Öğretmen, öğrencilerin durumlarına göre oyunun süresini ayarlar. Tavsiye edilen süre maksimum 7 dakikadır.

2- Asıl Çalışma**2.a. Pantomim Çalışması**

Lütfen çevre problemleri ile ilgili aşağıdaki cümleleri inceleyiniz.

- People are hunting animals. (İnsanlar hayvanları avlıyor.)
- Earth is becoming hotter. (Dünya sıcaklaşıyor.)
- The number of people is increasing. (İnsanların sayısı artıyor.)

- Water is becoming depleted. (Su tükeniyor.)

Öğretmeniniz sizi 5'erli gruplara ayıracaktır. Her gruba bir isim verilecek ve grup isimleri tahtaya yazılacaktır. 1. Grup yukarıdaki cümlelerden birini kimse duymadan seçecek ve tahtaya çıkıp seçtiği cümledeki durumu kelime kullanmadan pantomim tekniğiyle anlatacaktır. Diğer gruplar ise seçilen problem cümlesini tahmin ederek İngilizce olarak söylerler ve bu sorunun çözümü için İngilizce bir öneri cümlesi kurarlar. Çözüm ifade eden cümleler "should" ile yazılabilir. Doğru problemi bulan ve çözüm önerisi söyleyen gruba 10 puan verilir. Grubun çözüm önerisi tahtaya yazılır. Diğer gruplar da aynı şekilde seçtikleri bir çevre problemini kelime kullanmadan ifade ederler. Bu şekilde bütün çözüm önerileri tahtaya yazılır. Bütün gruplar çalışmayı yaptıktan sonra en çok puan alan grup belirlenir ve problemlere verilen çözüm önerileri tartışılır.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Materyal: Bir adet mikrofon veya mikrofonu temsil edebilecek bir eşya.

Lütfen bir haber spikeri ve bakan arasında geçen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız. Spiker rolündeki kişi mikrofon kullanabilir. Rol oynama çalışması için bir sıra ve oturağı tahtanın önüne getirilir. Spiker ve bakan rolündeki öğrenciler yan yana veya karşı karşıya oturur.

Speaker: Welcome Mr. Smith.

Minister: Thank you.

Speaker: You know, there are a lot of environmental problems. Air pollution is one of these problems.

Minister: Yes.

Speaker: What are the reasons of air pollution?

Minister: I think people are the main reason of air pollution.

Speaker: Why?

Minister: Because, we use deodorants, we smoke, we use harmful coal, etc.

Speaker: Then, what should we do?

Minister: We shouldn't smoke, we shouldn't use harmful deodorants and harmful coal.

Speaker: OK. Mr. Smith. Thank you.

Minister: You are welcome.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız:

1- What is the main point of the dialogue?

2- What is the reason of air pollution?

3- What should we do to prevent air pollution?

2.c. Oluşum Çalışması

Çevrenizde gözlemlediğiniz çevre problemlerini ve o problemlere çözüm önerilerinizi İngilizce olarak aşağı yazınız.

Problems (Problemler)	Suggestions (Öneriler)

3- Değerlendirme Çalışması

Öğrendiğiniz çevre problemleri ile ilgili resimler bulup o resimleri beyaz bir kartona yapıştırın. Resimlerin altına ise resimde hangi sorundan bahsediliyorsa onu İngilizce olarak yazın. Daha sonra sınıftaki diğer arkadaşlarınıza gösterin.

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Bilgi ister ve verir.

2. Öneri alır ve verir.

3. Yol göstererek bir şeyler yaptırır.

4. Diğerlerini bir şeyler yapmaya davet eder.

5. Diğerlerine bir şey yapmayı tavsiye eder.

6. Diğerlerini bir şey yapmama konusunda uyarır.

7. Diğerlerini bir şey yaparken yönlendirir.

8. Basit çıkarımlarda bulunur ve öneri sunar.

9. Teklif ve önerilere cevap verir.

1- Isınma Çalışması

“Why don’t we” yapısını öneride bulunmak için kullanırız. Örneğin; “ Why don’t we play football?” dediğimiz zaman “Neden futbol oynamıyoruz?” hadi oynayalım demek istemiştir. “Why don’t we” yapısından sonra fiili söyleriz ve varsa nesne kullanırız. Şimdi herkes “Why don’t we” yapısını kullanarak cümle kuracaktır. İlk sıradan başlayarak devam edilecektir. Bir defa söylenen cümle tekrar söylenemez. Cümle kuramayan öğrenciler elenir. En çok cümle kuran öğrenci birinci seçilir.

2- Asıl Çalışma**2.a. Pantomim Çalışması**

Şimdi sınıfınızla ilgili temizlik problemlerini göz önüne alacaksınız. Öğretmeniniz sizi 5’erli gruplara ayıracaktır. Her grup kendi içinde sınıftaki temizlikle ilgili bir problemi bulup grubunun bir üyesini bu problemi kelime kullanmadan sadece jest, mimik ve vücut dilini kullanarak anlatmak üzere görevlendirecektir. Bu kişi tahtaya gelerek problemi belirtilen şekilde anlatmaya çalışacak ve diğer gruplardaki öğrenciler onun anlatmak istediği problemi İngilizce olarak yazacaklardır. Daha sonra yazılan probleme bir çözüm önerisi de yazılacaktır. Doğru ifade edilen problem ve çözüm önerisi tahtaya yazılacaktır. Bu şekilde diğer gruplar da bir problemi anlatmaya çalışacak ve diğer gruplar anlamaya çalışacaktır. Tahtaya yazılan problemler ve öneriler sınıfta tartışılacaktır.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Bob: Hi, Sam. How are you?

Sam: Fine thanks. And you?

Bob: I'm fine, thank you. I would like to ask a question.

Sam: Yes, please.

Bob: How do you go to work?

Sam: I go to work by car.

Bob: Why don't you go by bus?

Sam: Car is faster than bus.

Bob: But, car pollutes environment more than bus does. Bus is also cheaper. You should travel by bus instead of car for preserving environment.

Sam: OK. I will travel by bus.

Bob: Thank you.

Sam: You are welcome.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız:

1- How does Sam go to work?

2- What does Bob suggest Sam?

3- Is travelling by bus more expensive than by car?

4- Does bus pollute environment more than car?

2.c. Oluşum Çalışması

Bir haber sunucusu (spiker) olduğunuzu hayal edin. Bir konuğunuz var ve onunla çevre problemleri hakkında konuşmak istiyorsunuz. Onun önerilerinin faydalı olacağını

düşünüyorsunuz. Şimdi sizin ve konuğunuzun arasında geçen bir diyalog hazırlayın.

Speaker: Welcome.

Guest: Thank you.

Speaker: .....

Guest: .....

Speaker: .....

Guest: .....

Speaker: .....

Guest: .....

3- Değerlendirme Çalışması

Dünyamızı ve çevremizi korumak için yapabileceğimiz ve yapmamız gereken şeyleri “should” yapısını kullanarak maddeler halinde yazınız.

- We should .....
- We should .....
- We should .....
- We should .....
- We should .....

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Bilgi ister ve verir.

2. Öneri alır ve verir.

3. Yol göstererek bir şeyler yaptırır.

4. Diğerlerini bir şeyler yapmaya davet eder.

5. Diğerlerine bir şey yapmayı tavsiye eder.

6. Diğerlerini bir şey yapmama konusunda uyarır.

7. Diğerlerini bir şey yaparken yönlendirir.

8. Basit çıkarımlarda bulunur ve öneri sunar.

9. Teklif ve önerilere cevap verir.

1- Isınma Çalışması** Şimdi oyun zamanı!***Pollute** = Kirletmek**Don't pollute the classroom!** = Sınıfı kirletme!

Öğretmeniniz sırasıyla herkesin sınıftaki çöp kutusuna sıkıştırılarak yuvarlak hale getirilmiş kağıdı belirli bir mesafeden atmasını isteyecektir. Kağıdı çöp kutusuna geçirebilen öğrenciye tüm sınıf "Thank you!" diyecektir. Geçiremeyen öğrenciye ise "Don't pollute the classroom!" diyecektir. Bu şekilde çevre duyarlılığının oluşturulması beklenmektedir.

2- Asıl Çalışma**2.a. Pantomim Çalışması**

Lütfen çevre duyarlılığı ile ilgili aşağıdaki ifadeleri inceleyiniz:

1- Travel by bus instead of car. = Araba yerine otobüs ile seyahat edin.

2- Use recycled paper. = Geri dönüştürülebilir kağıt kullanın.

3- Turn off the lights when you don't need. = İhtiyaç duymadığınızda ışıkları söndürün.

- 4- Leave the tap off when you brush your teeth. = Dişlerinizi fırçalarken musluğu kapatın.

Öğretmeniniz sizi 5'erli gruplara ayıracaktır. Her gruba bir isim verilecek ve isimler tahtaya yazılacaktır. Her gruptan bir kişi yukarıdaki ifadelerden birini kelime kullanmadan sadece vücut dilini, jest ve mimiklerini kullanarak anlatmaya çalışacaktır. Diğer gruplar ise yukarıdaki ifadelerden hangisinin anlatılmaya çalışıldığını tahmin edecektir. Doğru tahminde bulunan gruplara 10 puan verilecektir. Bu şekilde bütün gruplar bir cümleyi anlatmaya çalışacaktır. Bir cümle birden fazla grup tarafından anlatılabilir. En çok puan alan grup birinci olacaktır.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Bob: Hi, Tom. How are you?

Tom: Fine thanks. And you?

Bob: I'm fine, thank you. I'm doing a project. Would you like to help me?

Tom: What is the project about?

Bob: It's about our environment. I and my friends are going to clean the school garden.

Tom: That's great. Then I can join you?

Bob: Of course. We can clean the garden today. It is very important to preserve the environment.

Tom: You are right.

Bob: See you at two o'clock.

Tom: See you.

2.c. Oluşum Çalışması

Aşağıda bazı çevre problemlerinden bahsedilmektedir. Her problemin çözümü için bir öneri cümlesi yazınız.

A: How can we solve overpopulation problem?

B: *We can educate people about family planning.*

A: How can we solve overhunting problem?

B: .....

A: How can we solve water pollution problem?

B: .....

A: How can we solve global warming problem?

B: .....

3- Değerlendirme Çalışması

Bir çevre problemini ve o probleme ilişkin önerilerinizi bir kağıda yazarak sınıftaki tüm arkadaşlarınızla paylaşınız.

4. ÜNİTE: COMPUTERS

- Surfing On The Net

Ders Saati: 2

Kazanımlar: 1. Bilgi alır ve verir.

2. Basit çıkarımlarda bulunur ve öneride bulunur.
3. Öneri ve teklifte bulunur ve cevap verir.
4. Seçeneklerin avantaj ve dezavantajlarını tartışır.
5. Kıyaslamalar yapar ve farklılık düzeylerini ifade eder.

1- Isınma Çalışması

Öğretmeniniz aşağıdaki ifadeleri tahtaya yazacaktır:

Computer: Bilgisayar

Surfing on the net: İnternette sörf etmek

Monitor: Monitör

Mouse: Fare

Keyboard: Klavye

Öğretmeniniz bu ifadelere bakmanız için size iki dakika süre verecektir. Daha sonra bu ifadeler tahtadan silinecektir. Öğretmeniniz rastgele sizlere bu ifadelerden birini söyleyecektir ve sizin o ifadenin Türkçesini söylemenizi isteyecektir.

2- Asıl Çalışma

2.a. Pantomim Çalışması

Lütfen aşağıdaki cümleleri inceleyiniz:

* I like computers.

* I don't like computers.

* I hate computers.

Öğretmeniniz sizi 5'erli gruplara ayıracaktır. Her gruba bir isim verilecek ve isimler tahtaya yazılacaktır. Her gruptan bir kişi (veya grup olarak) yukarıdaki ifadelerden birini kelime kullanmadan sadece vücut dilini, jest ve mimiklerini kullanarak anlatmaya çalışacaktır. Diğer gruplar ise yukarıdaki ifadelerden hangisinin anlatılmaya çalışıldığını tahmin edecektir. Doğru tahminde bulunan gruplara 10 puan verilecektir. Bu şekilde bütün gruplar bir cümleyi anlatmaya çalışacaktır. Bir cümle birden fazla grup tarafından anlatılabilir. En çok puan alan grup birinci olacaktır.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Mike: Hi, Tony. How are you?

Tony: Fine thanks. And you?

Mike: I'm fine, thank you. How do you use the computer?

Tony: I chat with my friends, I play computer games, I listen to music and I do my homework. What about you?

Mike: I check my e-mails, I make a website and I search the internet. That's why I like computers.

Tony: I like computers, too. I think it has a lot of advantages.

Mike: Yes, you are right.

Tony: OK. See you.

Mike: See you, bye.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız:

1- How does Tony use the computer?

2- How does Mike use the computer?

3- Does Mike like computers?

2.c. Oluşum Çalışması

How do you search something on the internet? (İnternette bir şeyi nasıl araştırırsınız?)

Write step by step.(Adım adım belirtiniz.)

- a) I .....
- b) I .....
- c) I .....
- d) I .....

3- Değerlendirme Çalışması

Bir bilgisayar resmi bulunuz ve bilgisayarın parçalarının İngilizcelerini resimdeki doğru yerlerine yazınız. Daha sonra diğer arkadaşlarınızla paylaşınız.

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Bilgi alır ve verir.

2. Basit çıkarımlarda bulunur ve öneride bulunur.

3. Öneri ve teklifte bulunur ve cevap verir.

4. Seçeneklerin avantaj ve dezavantajlarını tartışır.

5. Kıyaslamalar yapar ve farklılık düzeylerini ifade eder.

1- Isınma Çalışması

Öğretmeniniz aşağıdaki kelimeleri tahtaya yazacaktır. Daha sonra sizi 5'erli gruplara ayıracaktır. Her gruptaki her bireye farklı bir kelime verilmek koşuluyla aşağıdaki kelimelerden birini verecektir. O kişi kendisine verilen kelimeyi Türkçe karşılığı ile birlikte öğrenecektir. Bu kelimeler sonra tahtadan silinecektir. Öğretmen, İngilizce veya Türkçe olarak bu kelimelerden birini söylediğinde gruptaki hangi kişiye o kelime verilmişse o kişi ayağa kalkacaktır. Diğer kişiler ise kalkmayacaktır. Böylece her gruptan bir kişi ayağa kalkmış olacaktır. Eğer bir kişi kalkması gerektiği halde kalkmazsa veya kalkmaması gerektiği halde kalkarsa o kişi oyundan alınır.

Speaker: Hoparlör**Webpage:** Web sayfası**Screen:** Ekran**Homepage:** Ana sayfa**Printer:** Yazıcı**2- Asıl Çalışma****2.a. Pantomim Çalışması**

Bir bilgisayar olduğunuzu hayal edin. Her ne kadar bir makine olsanız da insanlara faydalı olduğunuzu düşündüğünüzde mutlu olan, insanlara zararlı olduğunuzu düşündüğünüzde ise üzülen bir bilgisayar olduğunuzu düşünün. Şimdi öğretmeniniz sizi yine 5'erli gruplara ayıracaktır (ısınma çalışmasındaki grup düzeni korunabilir). Her grup kendi içerisinde bir kişiyi görevlendirecektir. Görevlendirilen kişi gruptaki bireylerin görüşlerini aldıktan sonra eğer bilgisayarın faydalı olduğunu düşünüyorsa kendisi bir bilgisayar olarak mutlu olacaktır ve bunu vücut diliyle kelime kullanmadan

anlatmaya çalışacaktır. Diğer gruplar ise bunu;

The computer is happy because it is useful for people.

(Bilgisayar mutlu çünkü insanlar için faydalı.)

şeklinde ifade etmelidir. Eğer bilgisayarın zararlı olduğunu düşünüyorsa kendisi bir bilgisayar olarak mutsuz olacaktır ve bunu vücut diliyle anlatmaya çalışacaktır. Diğer gruplar ise bunu;

The computer is unhappy because it is harmful for people.

(Bilgisayar mutsuz çünkü insanlar için zararlı.)

şeklinde ifade etmelidir. Bu şekilde doğru ifade eden gruplara 10 puan verilir. Diğer gruplar da aynı şekilde uygulamaya katılır ve birinci olan grup belirlenir.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Adrian: Hi, Susan. How are you?

Susan: Fine thanks. And you?

Adrian: I'm fine, thank you. We are learning how to use computer at school.

Susan: Really? That's interesting. Is it funny?

Adrian: Yes, it is funny.

Susan: Do you like using computers?

Adrian: Yes. What about you?

Susan: I don't like using computers at all.

Adrian: Why not?

Susan: Because people waste a lot of time on computers.

Adrian: You are right, but you can use it when you need it.

Susan: Yes, but it is very difficult.

Adrian: OK. I think you should learn its advantages...

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız:

- 1- Does Adrian like using computers?
- 2- Does Susan like using computers? Why or why not?
- 3- What should Susan do?

2.c. Oluşum Çalışması

Aşağıdaki yarım bırakılan cümleleri kendi ifadelerinizle tamamlayınız.

- a) I like computers because .....
- b) I don't like computers because .....
- c) I like computers but .....
- d) I don't like computers but .....

3- Değerlendirme Çalışması

İnternet kullanmanın avantaj ve dezavantajlarını İngilizce olarak yazınız.

<u>Pros</u> (Avantajlar)	<u>Cons</u> (Dezavantajlar)
1-	1-
2-	2-
3-	3-
4-	4-
5-	5-

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Bilgi alır ve verir.

2. Basit çıkarımlarda bulunur ve öneride bulunur.
3. Öneri ve teklifte bulunur ve cevap verir.
4. Seçeneklerin avantaj ve dezavantajlarını tartışır.
5. Kıyaslamalar yapar ve farklılık düzeylerini ifade eder.

1- Isınma Çalışması

Öğretmeniniz aşağıdaki kelimeleri tahtaya yazacaktır. Daha sonra sizi 5'erli gruplara ayıracaktır. Her gruptaki her bireye farklı bir kelime verilmek koşuluyla aşağıdaki kelimelerden birini verecektir. O kişi kendisine verilen kelimeyi Türkçe karşılığı ile birlikte öğrenecektir. Bu kelimeler sonra tahtadan silinecektir. Öğretmen, İngilizce veya Türkçe olarak bu kelimelerden birini söylediğinde gruptaki hangi kişiye o kelime verilmişse o kişi ayağa kalkacaktır. Diğer kişiler ise kalkmayacaktır. Böylece her gruptan bir kişi ayağa kalkmış olacaktır. Eğer bir kişi kalkması gerektiği halde kalkmazsa veya kalkmaması gerektiği halde kalkarsa o kişi oyundan alınır.

Click: Tıklamak**Library:** Kütüphane**Link:** Bağlantı**Folder:** Klasör**Store:** Mağaza**2- Asıl Çalışma****2.a. Pantomim Çalışması**

Lütfen aşağıdaki cümleleri inceleyiniz:

- * We can meet new people. (Yeni insanlarla tanışabiliriz.)
- * We can get information. (Bilgi edinebiliriz.)
- * We can find books easily. (Kitapları kolaylıkla bulabiliriz.)

Öğretmeniniz incelemeniz için yukarıda yer alan internetin faydaları ile ilgili cümleleri tahtaya yazacaktır ve sizi 5'erli gruplara ayıracaktır. Her gruba bir isim verilecek ve

isimler tahtaya yazılacaktır. Her gruptan bir kişi (veya grup olarak) yukarıdaki ifadelerden birini kelime kullanmadan sadece vücut dilini, jest ve mimiklerini kullanarak anlatmaya çalışacaktır. Diğer gruplar ise yukarıdaki ifadelerden hangisinin anlatılmaya çalışıldığını tahmin edecektir. Doğru tahminde bulunan gruplara 10 puan verilecektir. Bu şekilde bütün gruplar bir cümleyi anlatmaya çalışacaktır. Bir cümle birden fazla grup tarafından anlatılabilir. En çok puan alan grup birinci olacaktır.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Giggs: Hi Victor! How are you?

Victor: Fine, thanks. And you?

Giggs: Thank you. Why don't we buy a computer online?

Victor: We shouldn't buy computer online because it isn't safe.

Giggs: Yes, some sites aren't safe, but you can find safe sites.

Victor: It's better not to shop online.

Giggs: Maybe we can find a safe site.

Victor: Yes, I can search on the internet.

Giggs: OK! See you later.

Victor: See you.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız:

1- Why doesn't Victor want to buy a computer online?

2- Is shopping online better?

3- Who can search safe sites on the internet?

2.c. Oluşum Çalışması

Aşağıdaki soruları kendinize göre cevaplayınız.

- a) Have you got a computer?
- b) Do you like playing computer games?
- c) Do you surf on the internet every day?
- d) Do you do online shopping?

3- Değerlendirme Çalışması

Genellikle bilgisayarda neler yaptığınızı İngilizce olarak 5 cümle halinde yazınız.

Örnek: I play computer games.

1-

2-

3-

4-

5-

Ders Saati: 2**Kazanımlar:** 1. Bilgi alır ve verir.

2. Basit çıkarımlarda bulunur ve öneride bulunur.
3. Öneri ve teklifte bulunur ve cevap verir.
4. Seçeneklerin avantaj ve dezavantajlarını tartışır.
5. Kıyaslamalar yapar ve farklılık düzeylerini ifade eder.

1- Isınma Çalışması*** *Şimdi Oyun Zamanı!***

Öğretmeniniz sizi 5'erli gruplara ayıracaktır. Her gruba bir isim verilecek ve bu isimler tahtaya yazılacaktır. Daha sonra her grubun internetin ne amaçla kullanılması gerektiği ile ilgili İngilizce cümleler yazması istenecektir. Örneğin; “*We should do homework.*” Doğru cümle yazabilen gruba 10 puan verilecektir. Ayrıca cümle tahtaya yazılacaktır. Cümlenin söylenebilmesi için bir dakika süre verilecektir. Süre sonunda sıra diğer gruba geçecektir. Bu şekilde bütün gruplar cümlelerini söyleyecektir. Her grup bir cümle söyledikten sonra tekrar birinci gruptan aynı şekilde devam edilecektir. En çok puanı toplayan grup birinci seçilecek ve sınıf tarafından alkışlanacaktır.

2- Asıl Çalışma**2.a. Pantomim Çalışması**

Lütfen aşağıdaki cümleleri inceleyiniz:

- * You can visit unsuitable websites. (Uygun olmayan siteleri ziyaret edebilirsiniz.)
- * You can waste your time. (Zamanınızı boşa harcayabilirsiniz.)
- * You may be passive and unhealthy. (Pasif ve sağlıklı olabilirsiniz.)

Öğretmeniniz incelemeniz için yukarıda yer alan internetin zararları ile ilgili cümleleri tahtaya yazacaktır ve sizi 5'erli gruplara ayıracaktır. Her gruba bir isim verilecek ve isimler tahtaya yazılacaktır. Her gruptan bir kişi (veya grup olarak) yukarıdaki ifadelerden birini kelime kullanmadan sadece vücut dilini, jest ve mimiklerini kullanarak

anlatmaya çalışacaktır. Diğer gruplar ise yukarıdaki ifadelerden hangisinin anlatılmaya çalışıldığını tahmin edecektir. Doğru tahminde bulunan gruplara 10 puan verilecektir. Bu şekilde bütün gruplar bir cümleyi anlatmaya çalışacaktır. Bir cümle birden fazla grup tarafından anlatılabilir. En çok puan alan grup birinci olacaktır.

2.b. Rol Oynama Çalışması

Lütfen aşağıdaki diyalogu önce Türkçeye çeviriniz ve daha sonra canlandırınız.

Brad: Hi Jennifer. What are you doing?

Jennifer: Hi, Brad. I'm chatting with Semra.

Brad: Semra? Where is she from?

Jennifer: She is from Turkey.

Brad: How do you know her?

Jennifer: I met her on the internet.

Brad: Hmm. That's interesting.

Jennifer: Internet is very useful for me. I teach her English and she teaches me Turkish.

Brad: That's great. It's time to surf on the internet.

Jennifer: Yes. Good luck.

Brad: Thank you.

Jennifer: You are welcome.

Lütfen yukarıdaki diyalogla ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız:

1- What is Jennifer doing?

2- Where is Semra from?

3- How does Jennifer know Semra?

2.c. Oluşum Çalışması

Şimdi sıra arkadaşınızla birlikte birbirinize sorular sorarak bilgisayar veya internet

kullanımınızla ilgili yukarıdaki diyaloga benzer bir diyalog yazmaya çalışınız. Sözlük kullanabilirsiniz. Diyalogu yazmak için 10 dakikanız var. Öğretmeniniz en güzel diyalogu seçecek ve sınıf panosuna asacaktır.

3- Değerlendirme Çalışması

Kendinize bir web sitesi yaptığınızı hayal edin. Kişisel web sitenizin ana sayfası için bir taslak hazırlayın. Nasıl bir web sitesi ana sayfası tasarlıyorsunuz? Tasarımınızı aşağıya hazırlayın.

<i>WELCOME TO MY WEB SITE</i>

EK 3: 7. SINIF İNGİLİZCE DERSİ BAŞARI TESTİ**Ad / Soyad:****Süre:** 40 dakika**Öğrenci Numarası:**

...../...../201..

* Lütfen aşağıdaki sorular için en uygun şıkkı tabloya X şeklinde işaretleyiniz.

1- I am interested ..... holidays.

A) in B) at C) on D) under

2- Which one isn't a kind of accommodation?

Hangisi bir konaklama türü değildir?

A) Hotel B) Factory
C) Bungalow D) Camp site***** Lütfen 3. 4. ve 5. soruları aşağıdaki diyaloga göre cevaplayınız.****Travel Agent:** How can I help you?**Mert:** I would like to go to Marmaris, because I like swimming.**Travel Agent:** OK! How will you travel?**Mert:** By plane, please.**Travel Agent:** Here is your ticket.**Mert:** Thank you.

3- How would Mert like to travel?

A) He would like to travel by car.
B) He would like to travel by bus.
C) He would like to travel by train.
D) He would like to travel by plane.

4- Where does Mert want to travel?

A) He wants to travel to Mersin.
B) He wants to travel to Marsilya.
C) He wants to travel to Antalya.
D) He wants to travel to Marmaris.

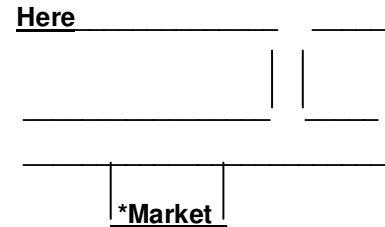
5- Why does he want to go to Marmaris?

A) Because he enjoys swimming.
B) Because he hates swimming.
C) Because he dislikes swimming.
D) Because he doesn't like swimming.

6- I like sea, ... I don't like swimming.

A) and B) but C) because D) so

7-

Siz "Here" yazılı olan noktada iseniz, markete gideceğiniz yolu aşağıdakilerden hangisi tarif eder?

- A) Go straight ahead, turn right, go straight ahead, turn right. It's on the left.
- B) Go straight ahead, turn right, go straight ahead, turn right. It's on the right.
- C) Go straight ahead, turn left, go straight ahead, turn left. It's on the left.
- D) Go straight ahead, turn left, go straight ahead, turn left. It's on the right.
- 8- A: ..... ?
 B: It is 35 € per night.
- A) How long is the trip?
 B) How can I go to the hotel?
 C) Is it in Hatay?
 D) How much is the room?
- 9- Aşağıdakilerden hangisi bir öneri ifade eder?
 A) You can't go to the cinema.
 B) Can I go to the cinema?
 C) Shall we go to the cinema?
 D) Can you go to the cinema?
- 10- A: Where would you like to go first?
 B: .....
 A) You'd like to go to the café.
 B) She'd like to go to the cinema.
 C) I'd like to go to the museum.
 D) I like going to cinema.
- 11- A: .....?
 B: Yes, please. How can I go to the railway station?
 A: Go straight ahead, turn left from the first turning. You will see.
 B: Thank you.
 A) Can you help me?
 B) Can I go to the cinema?
 C) Can you open the door, please?
 D) Can I help you?
- 12- What should we do to preserve the environment?
 A) We should throw rubbish to streets.
 B) We should spit to ground.
 C) We should throw rubbish to dustbins.
 D) We should use coal.
- 13- If people cut trees, there will be ..... oxygen.
 A) less   B) many
 C) fewer   D) more

*** **Lütfen 14. 15. ve 16. soruları aşağıdaki TV haberine (TV news) göre cevaplayınız.**

“ Now, our world is really in danger, because people are cutting more trees than before. They are cutting trees for money, but they are making the world worse and animals in the forests are decreasing.”

14- What's the main point in the news?

- A) There is deforestation in the world.
- B) There is air pollution in the world.
- C) There is water pollution in the world.
- D) There is global warming in the world.

15- Why are people cutting trees?

- A) Because of global warming.
- B) Because of money.
- C) Because of happiness.
- D) Because of animals..

16- According to the news; animals in the forests are decreasing because .....

- A) the world is worse.
- B) there is global warming.
- C) animals are living in the forests.
- D) people are cutting trees.

17-

What is the problem in the picture?

- A) Water pollution
- B) Deforestation
- C) Air pollution
- D) Overpopulation

18- You should ..... the lights when you don't use them.

- A) turn on
- B) turn off
- C) open
- D) close

19- ..... is because of the increase of the number of people.

- A) Overhunting
- B) Global warming
- C) Overpopulation
- D) Deforestation

20- You ..... leave your computer on for a long time.

- A) shouldn't   B) aren't
C) doesn't   D) should

21- You can see the images on your computer's .....

- A) mouse   B) keyboard
C) system unit   D) screen

22-

The ..... helps you to type.

- A) mouse   B) keyboard
C) speaker   D) monitor

23- Doing research on the internet is ..... than doing it in the library.

- A) slower   B) colder
C) faster   D) longer

*** **Lütfen 24. ve 25. soruları aşağıdaki diyaloga göre cevaplayınız.**

Ali: I think online shopping is better than shopping at stores.

Veli: Why?

Ali: Because, you don't waste time and it's cheaper.

Veli: Hmm, you are right.

24- Why is online shopping better than shopping at stores?

A) Because online shopping is more expensive.

B) Because online shopping is faster.

C) Because online shopping takes more time.

D) Because shopping at stores takes less time.

25- What is the main point in the dialogue?

A) The advantages of shopping at stores.

B) The advantages of online shopping.

C) The advantages of internet.

D) The disadvantages of internet.

26- My computer is ..... than yours.

A) expensiver   B) expensive

C) expensively   D) more expensive

27- You can use internet for .....

- A) washing the dishes.
- B) brushing your teeth.
- C) finding information about anything.
- D) heating your house.

28- Which one is true?

- A) Browse: to look for information
- B) Return: to move forward
- C) Matches: false information
- D) Links: small pictures on the desktop

29- You can use internet for doing your homework, ... you can't use it for watering your flowers.

- A) because   B) but
- C) and   D) so

30- **Hasan**: Do you like surfing on the net?

Murat: Yes, but .....

- A) I haven't got a computer.
- B) I like surfing on the net.
- C) I don't like surfing on the net.
- D) I have got a computer.

CEVAPLAR

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

BAŞARILAR!

Ömer Faruk KADAN

EK-4: İNGİLİZCE DERSİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ***Ad- Soyad:****Sınıf:****No:****Cinsiyet:** Kız ( ) Erkek ( )

Değerli öğrenciler;

Aşağıda İngilizce dersi ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi öğrenmek amacıyla 20 sorudan oluşan bir ölçek verilmiştir. Her soruyu okuyarak size göre en doğru olan seçeneğe “X” işareti koyunuz. Lütfen gerçek düşüncelerinizi belirtiniz.

İngilizce Dersine Yönelik Tutum Maddeleri	KATILYORUM	FİKRİM YOK	KATILMIYORUM
1) İngilizce dersinden iyi notlar alacağımı düşünürüm.			
2) İngilizce dersinde ilginç bilgiler öğrenmek bende merak uyandırır.			
3) Okulda daha çok İngilizce dersi yapmak isterim.			
4) Zorunlu olmasa İngilizce dersine girmem.			
5) İngilizce ders saatinin gelmesini dört gözle beklerim.			
6) İngilizce dersini okuldaki birçok dersten daha az severim.			
7) İngilizce dersinde başarısız olduğumu düşünürüm.			
8) İngilizce dersinde yeni teknolojik gelişmeler öğrenmek bende heyecan uyandırır.			
9) İngilizce dersinde yer alan konuları öğrenmekte zorlanırım.			
10) İngilizce dersinde işlenen konuların günlük hayatta bana yararlı olması hoşuma gider.			
11) İngilizce dersi konularının yeni teknolojik gelişmeler hakkında bilgi vermesi bende merak uyandırır.			
İngilizce dersinde yapılan etkinliklere yönelik tutum maddeleri			
12) İngilizce ile ilgili bilmediğim bir konuyu etkinlik yaparak öğrenmek isterim.			
13) İngilizce dersinde etkinlik yapmanın sıkıcı olduğunu düşünürüm.			
14) İngilizce dersinde etkinlik yapmayı dört gözle beklerim.			
15) İngilizce dersinde etkinlik yapmanın konuları anlamak için gerekli olduğunu düşünürüm.			
16) İngilizce ile ilgili yaptığımız etkinlikleri anlamaya çalışmanın zaman kaybı olduğunu düşünürüm.			
17) İngilizce dersinde konularla ilgili etkinlik yapmanın faydalı olduğunu düşünürüm.			
18) İngilizce dersinde etkinlik yaparken geçen saatlerin zaman kaybı olduğunu düşünürüm.			
19) İngilizce dersinde daha çok etkinlik yapılmasını isterim.			
20) İngilizce dersinde anlayamadığım konuları etkinlik yaparak daha kolay anlarım.			

*Bu ölçek Nuhoglu'nun (2008) ölçeğinden uyarlanmıştır.

EK-5: MOTİVASYON ÖLÇEĞİ

Ad - Soyad:

Sınıf - No:

Değerli öğrenciler;

Bu ölçek, İngilizce dersine yönelik motivasyonunuzu ölçmek amacıyla hazırlanmıştır. Aşağıda 34 madde bulunmaktadır. Her bir cümleyi dikkatlice okuduktan sonra, cümlelere ne derece katıldığınızı belirlemek için cümlelerin sağındaki seçeneklerden size en uygun olan yalnız bir tanesini (X) işareti koyarak işaretleyiniz. İşaretlediğiniz seçeneklerin doğru ya da yanlış olması söz konusu değildir. Cümlelerden hiçbirini yanıtızsız bırakmayınız. Doğru sonuçlara ulaşabilmek ancak sizin vereceğiniz gerçekçi cevaplarla mümkün olacaktır. İlginiz için teşekkür ederim.

Okutman Ömer Faruk KADAN

	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç katılmıyorum
1) Öğretmen, ders konusuna ilgi duymamız için ne yapması gerektiğini biliyor.					
2) Bu derste öğrendiklerim bana faydalı olacak.					
3) Bu derste başarılı olacağıma inanıyorum.					
4) Bu sınıfta dikkatimi çeken çok az şey var.					
5) Bu ders konusunun önemli görülmesini öğretmen sağlıyor.					
6) Bu dersten iyi not alabilmek için şans gerekir.					
7) Bu dersten geçebilmek için çok çalışmam lazım.					
8) Bu dersin içeriğinin şu ana kadar bildiklerimle ne alakası olduğunu anlamadım.					
9) Bu derste başarılı olup olmamak bana bağlı.					
10) Öğretmen bir konu anlatırken muallâkta kalmamıza neden oluyor.					
11) Bu dersin konusu benim için çok zor.					
12) Bu dersten çok hoşlanıyorum.					
13) Bu sınıfta standardımı geliştirmeye ve mükemmele ulaşmaya çalışıyorum.					
14) Aldığım sözlü ve yazılı notları diğer öğrencilerinkilerle neredeyse aynı.					
15) Bu sınıftaki öğrenciler derslere ilgili görünüyorlar.					

16) Bu derse çalışmaktan zevk alıyorum.					
17) Öğretmenin, ödevlerime ne not vereceğini tahmin etmek zor.					
18) Ne yaptığıma ve ne kadar çalıştığıma baktığımda, öğretmenin çalışmalarımı ilgili değerlendirmelerinden memnunum.					
19) Bu dersten aldıklarımın memnunum.					
20) Bu dersin içeriği beklentilerim ve hedeflerimle ilişkilidir.					
21) Öğretmen alışılmadık veya şaşırtıcı, ilginç şeyler yapıyor.					
22) Öğrenciler sınıftaki çalışmalara aktif olarak katılıyorlar.					
23) Hedeflerime ulaşmak için bu derste başarılı olmam önemlidir.					
24) Öğretmen ilginç ve değişik öğretim teknikleri uyguluyor.					
25) Bu dersin bana pek fazla bir şey kazandıracağını sanmıyorum.					
26) Bu derste sık sık hayallere dalıp gidiyorum.					
27) Bu derste yeterince çok çalışırsam başarabileceğime inanıyorum.					
28) Bu dersin sağlayacağı kişisel faydaları biliyorum.					
29) Bu sınıfta dersle ilgili sorulan sorular veya problemler genellikle merakımı uyandırıyor.					
30) Bu dersin zorluk derecesini normal buluyorum; ne çok kolay, ne de çok zor.					
31) Bu ders bende hayal kırıklığı yarattı.					
32) Aldığım notlara, yorumlara ve diğer değerlendirmelere baktığımda bu derste çalışmamın hakkını aldığımı sanıyorum.					
33) Yapmak zorunda olduğum ödevler ve çalışmalar bu ders için uygun.					
34) Ne derece başarılı olduğuma dair yeterli değerlendirme ve geri bildirim alıyorum.					

EK 6: YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU

YÖNERGE

Değerli öğrenciler,

Aşağıda İngilizce dersinin “Tourist Attractions”, “Our Natural Heritage” ve “Computers” ünitelerinde uygulanan Yaratıcı Drama Yöntemi ile ilgili sorular yer almaktadır. Bu soruların amacı Yaratıcı Drama Yöntemini değerlendirmektir. Bu çalışma sizden beklenen aşağıdaki sorulara olabildiğince ayrıntılı ve içten cevaplar vermenizdir. Cevaplarınızı lütfen her sorunun altında yer alan boşluklara yazınız. Çalışmaya verdiğiniz katkıdan ötürü teşekkür ederim.

Ömer Faruk KADAN

MKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim ABD

Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Lütfen yukarıda belirtilen üniteleri işlerken Yaratıcı Drama Yönteminin her aşamasında neler yaptığınızı anlatınız.

1.1. Isınma Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....

.....

.....

.....

.....

1.2. Pantomim Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....

.....

.....
.....
.....

1.3. Rol Oynama Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....
.....
.....
.....
.....

1.4. Oluşum Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....
.....
.....
.....
.....

1.5. Değerlendirme Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....
.....
.....
.....
.....

2. İngilizce dersinin diğer ünitelerinin de Yaratıcı Drama Yöntemi ile işlenmesini ister misiniz? Bu konudaki düşüncelerinizi ayrıntılı olarak açıklayınız.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

3. Size göre Yaratıcı Drama Yöntemi ile işlenen derslerin diğer derslerden en önemli farkları nelerdir? Bu konudaki düşüncelerinizi açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Size göre Yaratıcı Drama Yönteminin olumlu ve olumsuz yönleri nelerdir? Bu konudaki düşüncelerinizi açıklayınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

EK 7: YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

Değerli öğretmenler,

Aşağıda Yaratıcı Drama Yönteminin uygulanması ile ilgili açık uçlu sorular yer almaktadır. Bu soruların amacı sizleri değil Yaratıcı Drama Yöntemini değerlendirmektir. Bu çalışmada sizden beklenen aşağıdaki sorulara olabildiğince ayrıntılı ve içten cevaplar vermenizdir. Cevaplarınızı lütfen her sorunun altında yer alan boşluklara yazınız. İhtiyaç duyduğunuz takdirde kağıdın arka tarafını da kullanabilirsiniz. Çalışma süresince verdiğiniz destekten ötürü teşekkür ederim.

Ömer Faruk KADAN

MKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim ABD

Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Lütfen Yaratıcı Drama Yöntemi ile işlediğiniz ünitelerde Yaratıcı Drama Yönteminin uygulama tekniklerinde hangi ilkelere dikkat ettiğinizi ve neler yaptığınızı anlatınız.

1.1. Isınma Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:

.....
.....
.....
.....
.....

1.2. Isınma Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....
.....
.....
.....
.....

1.3. Pantomim Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:

.....
.....
.....
.....
.....

1.4. Pantomim Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....
.....
.....
.....
.....

1.5. Rol Oynama Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:

.....

.....

.....

.....

.....

1.6. Rol Oynama Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....

.....

.....

.....

.....

1.7. Oluşum Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:

.....

.....

.....

.....

.....

1.8. Oluşum Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....

.....

.....

.....

.....

1.9. Değerlendirme Çalışması esnasında dikkat ettiğim ilkeler şunlardır:

.....

.....

.....

.....

1.10. Değerlendirme Çalışması esnasında şunları yaptık:

.....
.....
.....
.....
.....

2. Yaratıcı Drama Yöntemi ile işlediğiniz ünitelerde Yaratıcı Drama Yönteminin uygulanmasında karşılaştığınız güçlükleri açıklayınız?

2.1. Isınma Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:

.....
.....
.....
.....
.....

2.2. Pantomim Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:

.....
.....
.....
.....
.....

2.3. Rol Oynama Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:

.....
.....
.....
.....
.....

2.4. Oluşum Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:

.....

.....

.....

.....

.....

2.5. Değerlendirme Çalışması esnasında şu güçlüklerle karşılaştım:

.....

.....

.....

.....

.....

3. Yaratıcı Drama Yöntemi ile işlediğiniz ünitelerde Yaratıcı Drama Yönteminin öğrencilerin dersteki motivasyon ve başarısına etkisi hakkındaki düşüncelerinizi açıklar mısınız?

3.1. Yaratıcı Drama Yönteminin öğrencilerin dersteki motivasyonuna etkisi:

.....

.....

.....

.....

3.2. Yaratıcı Drama Yönteminin öğrencilerin dersteki başarısına etkisi:

.....

.....

.....

.....

.....

